



ROMÂNIA
UNIVERSITATEA Babeş-Bolyai CLUJ-NAPOCA

Str. Mihail Kogălniceanu, nr. 1, 400084 Cluj-Napoca
Tel. (00) 40 - 264 - 40.53.00*; 40.53.01; 40.53.02; 40.53.22
Fax: 40 - 264 - 59.19.06
E-mail: staff@staff.ubbcluj.ro

RAPORT DE EVALUARE INTERNĂ UNIVERSITATEA BABEŞ-BOLYAI 2010

Cuprins

<i>Domeniul</i>	<i>A. CAPACITATEA INSTITUȚIONALĂ</i>	2
<i>Domeniul</i>	<i>B. EFICACITATE EDUCAȚIONALĂ</i>	17
<i>Domeniul</i>	<i>C. MANAGEMENTUL CALITĂȚII</i>	47

Domeniul **A. CAPACITATEA INSTITUȚIONALĂ**

Criteriul **A.1. STRUCTURILE INSTITUȚIONALE, ADMINISTRATIVE ȘI
MANAGERIALE**

Standard **A.1.1. MISIUNE, OBIECTIVE ȘI INTEGRITATE ACADEMICĂ**

1. Misiunea și obiectivele universității

Scurt istoric al instituției

Crearea Universității clujene este rezultatul unor îndelungate încercări de a stabili un așezământ de studii superioare în Transilvania. În 1581 Ștefan Bathory întemeiază la Cluj un **Colegiu lezuit** condus de rectorul-călugăr Antonio Possevino, care a fost desființat mai târziu. Catolicii au luat din nou inițiativa și au înființat, în 1688, o academie la Cluj, tot sub tutela iezuiților. Într-un efort de conciliere confesională, în 1776, împărăteasa Maria Tereza a proiectat fondarea la Cluj a unei universități în limba germană, pe care Iosif al II-lea o înlocuiește, mai târziu, cu vestitul Liceu piarist, cu predare în limba latină.

În contextul revoluțiilor de la 1848 s-a pus explicit problema universității în limba română. Românii, populație majoritară în Transilvania, au cerut universitate în limba proprie. Printre liderii maghiari de atunci, ministrul Eötvös a propus, în 1868, crearea la Cluj a unei universități cu predare în limbile maghiară, română și germană, iar o parte a elitei românești a susținut propunerea. În 1872 autoritățile au înființat Universitatea din Cluj cu predare exclusiv în limba maghiară, ceea ce a stârnit nemulțumirile majorității românești.

La sfârșitul primului război mondial, pe fondul Marii Uniri, universitatea clujeană a fost preluată de autoritățile statului, devenind instituție a României întregite. La 12 mai 1919 se înființează Universitatea românească din Cluj, iar cursurile le inaugurează, în 3 noiembrie 1919, Vasile Pârvan, cu prelegerea „Datoria vieții noastre”. Prin Decretul Regal din 12 septembrie 1919, publicat în Monitorul Oficial din 23 septembrie 1919, se înființează Universitatea românească din Cluj, care va fi proclamată solemn la 1 februarie 1920, de către regele Ferdinand I. Noua universitate primește „recunoașterea ca persoană juridică de drept public”, „actul de naștere”, prin legea publicată în Monitorul Oficial nr. 243 din 2 noiembrie 1924.

Ca urmare a revizuirii teritoriale impuse de Germania și Italia în 1940, Universitatea românească a fost mutată la Sibiu și Timișoara, iar Universitatea maghiară a fost adusă de la Szeged la Cluj. După al doilea război mondial, odată cu abrogarea Dictatului de la Viena, Universitatea românească a revenit la Cluj și a luat curând numele de „Victor Babeș”. În 1945 autoritățile românești au înființat în Cluj Universitatea maghiară „Janos Bolyai”. În 1959 cele două universități au fost reunite sub numele **Universitatea Babeș-Bolyai**¹.

Asumarea istoriei

UBB a adoptat, din 2001, o politică sistematică de punere în valoare a istoriei deosebit de bogate a învățământului universitar clujean de-a lungul secolelor, a activității profesorilor și studenților care au frecventat diferitele facultăți, dar mai ales a contribuțiilor deosebite ale intelectualilor din Transilvania la patrimoniul culturii și științei mondiale. Aceste eforturi se înscriu în directivele Uniunii Europene și ale organismelor universitare internaționale (European Universities Association (**EUA**),

¹ În paragrafele următoare se va folosi abrevierea **UBB**

Danube Rectors Conference (**DRC**), Association of Carpathian Region Universities (**ACRU**)), privind recuperarea și valorificarea moștenirii universitare europene.

La inițiativa Rectoratului UBB, s-a hotărât, prin decizia nr. 1279/31.01.2001, a Consiliului de Administrație, înființarea **Muzeului Universității**. Organizarea muzeului a început în aprilie 2001, acesta fiind deschis pentru public începând cu luna iunie 2001.

Muzeul UBB se numără printre puținele muzee academice din România, fiind indexat în baza de date internațională a International Committee of Museums (ICOM), în cadrul comitetului internațional University Museums and Collections (UMAC), la adresa <http://publicus.culture.hu-berlin.de/collections/detail.php?dsn=1767>. UBB este singura universitate românească care are indexate în baza UMAC o parte din muzeele ei (**Muzeul Universității, Muzeul de Mineralogie, Muzeul Zoologic**), alături de **Grădina Botanică și Observatorul Astronomic**.

În anul 2006, în curtea interioară a clădirii centrale a Universității a fost inaugurat **Parcul Memoriei Universitare**. UBB își asumă trecutul și prin **inscripționări ale istoriei universitare** – afișarea în locuri publice a unor inscripții care să marcheze momentele de vârf ale îndelungatei sale istorii multiculturale. Numeroase **scrieri despre istoria universitară clujeană** se editează în 2009, când se aniversează 90 de ani de la întemeierea Universității românești din Cluj. În perioada mai – decembrie 2009 se desfășoară **Forumul Universitar Clujean**, care este prilejul evocării și examinării celor nouă decenii de istorie universitară din perspectiva actualității. Membrii rectoratului **UBB** au publicat **scrieri de marcare a istoriei universitare clujene** în contextul european, în țară și pe plan internațional.

Funcționare și prevederi legale

Funcționarea instituției are la bază **Carta Universității Babeș-Bolyai** (din 1995, 2000), reactualizată în 2003, care reglementează faptul că UBB funcționează pe baza autonomiei universitare, înțeleasă ca modalitate specifică de autoconducere în acord cu cadrul legal stabilit de Constituția României și Legea învățământului nr. 84/1995, republicată și completată, de alte legi, precum Legea nr. 87/10.04.2006 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației, și de reglementările și hotărârile interne.

UBB împărtășește explicit „The Lima Declaration on Academic Freedom and Autonomy of Institution of Higher Education” (1988), „The Magna Charta of European Universities” (Bologna, 1988), aderă la Asociația Universităților Europene, la Asociația Internațională a Universităților și este aderentă, membră sau, după caz parte semnatară a acestora.

Carta Universității Babeș-Bolyai a fost elaborată în concordanță cu măsurile de reformă instituțională de după 1989 și a fost aprobată după ce a trecut prin lecturile și aprobarea catedrelor, studenților, Consiliilor Profesoriale din facultăți, precum și prin analiza Senatului Universității. Atât prin procesul de elaborare și adoptare, cât și prin accesibilitatea în format tipărit și electronic, conținutul Cartei s-a făcut cunoscut membrilor comunității academice.

Misiunea și obiectivele

Prin misiunea sa, înscrisă explicit deja în **Carta**, Universitatea Babeș-Bolyai:

- promovează învățământul și cercetarea în concordanță cu exigențele unei societăți bazate pe cunoaștere prin formare inițială, educație continuă și integrare în circuitul de valori universale;
- asigură un cadru de interferențe multiculturale, multilingvistice și multiconfesionale, realizând pregătirea în condiții de egalitate în limbile română, maghiară și germană;
- contribuie la dezvoltarea locală, regională și națională din punct de vedere social, economic, cultural, politic, printr-o implicare în realitate, în acord cu nevoile comunității.

Realizarea misiunii se face prin:

- stabilirea unui management strategic și a unui proces de planificare eficientă;
- o dezvoltare globală și echilibrată a Universității;

- asigurarea echilibrului între democrație, participare colectivă și transparență, pe de o parte, eficiență și fundamentare în luarea deciziilor, pe de altă parte;
- asumarea principiului calității în activitatea Universității, cât și în procedurile de evaluare ale acestei activități.

Misiunea și funcțiile instituției au fost conceptualizate de către experți ai UBB în dezbaterile internaționale (vezi Andrei Marga, **Die Mission und die Funktionen der Universität heute**, în Wilfried Böhm, Martin Lindauer, **Die Universität in der Gesellschaft**, Ernst Klett, Stuttgart, 2003). Concepută ca instituție a învățământului de calitate și de învățare eficientă, centru de cercetări științifice competitive, centru de formare a calificărilor pentru aplicarea cunoașterii, centru de inovație tehnologică și consultanță specializată, centru de reflecție socială și de promovare a valorilor democrației, UBB s-a impus, printr-o experiență proprie, în conștiința publică.

În ultima decadă UBB a participat la cel puțin trei evaluări internaționale de înaltă calificare (**Înaltul Comisar OSCE pentru Minorități**, 2000; **European University Association**, 2001; **Salzburg Seminar**, 2002), ale căror rezultate au fost făcute publice (vezi volumul **International Evaluations at Babeș-Bolyai University**, Cluj University Press, 2004) și a fost vizitată anual de peste 600 de profesori și docenți din diferite țări. Evaluările au fost pozitive.

Caracterul multilingual, multicultural și multiconfesional

În anul 1995, prin **Carta Universității Babeș-Bolyai** s-a decis accesul largit la studiul universitar în limbile materne pentru minorități, asigurându-se pregătirea completă în limbile română, maghiară și germană. În anul 1997 s-au luat decizii de importanță fundamentală, prin care comunitatea academică și Senatul Universității Babeș-Bolyai au hotărât reorganizarea Universității Babeș-Bolyai pe trei linii de studiu (română, maghiară, germană), corespunzător structurii istorice, culturale a Transilvaniei. Rectoratul de atunci, cooperând strâns cu corpul academic și studenții – români, maghiari, germani, evrei și de alte proveniențe lingvistice sau etnice – a conlucrat cu forțele democratice din țară și cu autoritățile internaționale pentru a reorganiza UBB într-o formă modernă, funcțională, cu profil relativ nou, original în spațiul european. Rectoratul a prezentat în literatura internațională de referință (Andrei Marga, **Experiencing Multicultural Organisation: The Case of Babeș-Bolyai University**, în "Higher Education in Europe", 1, 1998; Andrei Marga, **Reforming the Postcommunist University**, în "Journal of Democracy", Washington DC, 2, 1997 etc.) pașii întreprinși și rezultatele. Structurarea universității pe linii de studiu a fost consacrată în noua **Cartă** (2003) și a fost recunoscută în acte ale autorităților statului român.

UBB are unul din cele mai diferențiate sisteme lingvistice și programe de învățare a limbilor clasice și moderne, europene și asiatice din Europa, fiecare student alegând liber limba în care studiază (română, maghiară, germană sau alte limbi de circulație internațională). UBB întruchipează **aplicarea reglementărilor internaționale** privind învățământul în limba maternă, a multilingvismului și interculturalismului, a drepturilor recunoscute internațional ale minorităților etnice.

Linii de studiu

În UBB, în baza **Cartei**, liniile de studiu (**română, maghiară, germană**) sunt organizate la fiecare nivel (catedră, facultate, universitate) și sunt reprezentate la orice nivel. Liniile de studiu au autonomie efectivă, care constă în: dreptul de alegere a reprezentanților proprii la toate nivelurile universității; dreptul de a-și stabili propriul curriculum în acord cu criteriile europene; dreptul de a angaja propriul personal academic și de cercetare; dreptul de a decide asupra admiterii studenților; dreptul de a decide propriile programe de cercetare științifică; dreptul de a iniția cooperări internaționale proprii; dreptul de a publica și de a iniția propriile publicații; dreptul de a avea înscripționări în limba liniei de studiu în concordanță cu prevederile legale; dreptul de a participa la luarea tuturor deciziilor din UBB. Aceste drepturi sunt reafirmate în **Carta Universității** (2003), care consacră o structură rațională, modernă și echilibrată, ce leagă unitatea instituției de învățământ superior și diferențierile ei interne.

Caracterul multiconfesional, ecumenic

O altă dimensiune a organizării asigurate de UBB este multiconfesionalismul, conform realităților Transilvaniei. După 1989, în țările Europei Centrale și Răsăritene, religia a revenit în învățământ, iar în multe universități teologia și-a reluat locul de odinioară. Astfel, în UBB, deja în anul 1992, **Facultatea de Teologie Ortodoxă** a devenit parte componentă. În anul următor, s-a constituit **Facultatea de Teologie Greco-Catolică**. În perioada 1993-1994 s-a înființat **Facultatea de Teologie Reformată**. În anul 1995 s-a înființat **Institutul de Studii Iudaice și Istorie a Poporului Evreu „Moshe Carmilly”**. În anul 1996 s-a înființat **Facultatea de Teologie Romano-Catolică**, ca urmare a unui acord între UBB și Arhiepiscopia Romano-Catolică de Alba Iulia. La nivelul Universității a fost organizat **Centrul de Studii Biblice** (2004) pentru a pune în valoare reuniunea rară de forțe intelectuale ce reprezintă denotațiunile istorice ale creștinismului și iudaismului. În 2006 s-a constituit **Centrul de Studii Ecumenice**. Ambele centre sunt recunoscute internațional, editează publicații și organizează reuniuni teologice semnificative. Este în pregătire organizarea **Centrului de Drept Canonic**.

Politica lingvistică

UBB a devenit – prin organizarea studiilor în română, maghiară, germană, prin programele consacrate celor trei limbi clasice (ebraica, greaca, latina), studiul marilor limbi moderne, prin studiul marilor limbi asiatice (chineză, japoneză, coreeană) și studiul a încă treisprezece limbi – una din cele mai complexe universități de pe continent sub aspect lingvistic.

În procesul rapid de integrare în spațiul universitar european și mondial desfășurat după 1989, UBB a acordat atenție **programelor cu bază linguală și competențelor** pe care acestea le oferă. Principiile programelor cu bază linguală sunt: programele cu bază linguală dispun de autonomie funcțională, în cadrul reglementărilor UBB; programele cu bază linguală nu se confundă cu liniile de studiu, statutul acestora din urmă rămânând distinct potrivit **Cartei Universității** și urmând a fi detaliat în funcție de evoluția reglementărilor legale. Această distincție nu exclude ca un program cu bază linguală, în special într-o limbă de mare circulație internațională, să fie organizat în cadrul unei linii de studiu; fiecare program cu bază linguală trebuie să își asigure sustenabilitate din următoarele puncte de vedere: al infrastructurii; al asigurării personalului didactic competent; al atragerii de studenți; al asigurării resurselor financiare; programele cu bază linguală își dezvoltă componenta lingvistică potrivit naturii lor, încurajând și componente adiacente cum ar fi cele economice, istorice sau de altă natură.

Competențe lingvistice

Dobândirea unor competențe comunicative într-o limbă de interes internațional este o exigență instituționalizată în UBB. **Politica lingvistică a instituției** (2001) se axează pe crearea competențelor și conferirea de certificate de competență în cel puțin două limbi străine de largă circulație pentru fiecare student. Aceste competențe duc la amplificarea șanselor de angajare a absolvenților, fiind căutate pe piața muncii. UBB este considerată printre puținele universități care au **politica lingvistică explicit elaborată**.

Catedrele de limbi străine, Catedra de limba română ca limbă străină, Centrul Alpha și Centrul Lingua, precum și noul **Centru Orientalia** (2008), pot acorda certificat de competență lingvistică pe baza aplicării de teste recunoscute internațional. Catedrele aplică rigorile necesare, astfel încât certificatele să se bucure de recunoaștere internațională. Certificatele de competență într-o limbă de mare circulație condiționează admiterea la masterat, la doctorat și înscrierea la concursurile pentru ocuparea de posturi didactice și de cercetare din UBB.

UBB organizează studii complete în limbi moderne de mare circulație, în diverse specialități. Competența lingvistică este o precondiție de admitere la aceste studii.

Universitatea aplică, în politica sa lingvistică, principiile asumate de **Declarația de la Sorbona** (1998), **Declarația de la Bologna** (1999), **Mesajul de la Salamanca** (2001), **Comunicatul de la**

Praga (2001) precum și de celelalte reglementări în materie emise de autoritățile europene. UBB este parte a celor mai profilate programe și acțiuni europene în sfera multilingvisticii și în sfera creării competențelor comunicative.

Extensiile

Prin politica extensiilor în teritoriu, UBB întărește implicarea în societate prin realizarea următoarelor obiective: accesul la învățământ superior al tinerilor proveniți din grupuri sociale vulnerabile; stabilizarea forței de muncă înalt calificată în zonele dezavantajate economic; creșterea procentului forței de muncă înalt calificate în zonele sărace ale Transilvaniei.

Concretizarea misiunii UBB la nivelul extensiilor constă în asigurarea unei dezvoltări axate pe șase opțiuni de bază: absolvenții extensiilor universitare se bucură de posibilitatea continuării studiilor, în funcție de performanțe, la nivelurile următoare; extensiile universitare sprijină politicile de dezvoltare locală din punct de vedere economic, social și cultural, prin formarea de specialiști; extensiile universitare susțin programele de dezvoltare comunitară din județele regiunii și sprijină dezvoltarea învățământului superior în limba maternă; extensiile își asigură infrastructura de bază (clădiri, facilități) în cooperare cu autoritățile locale; extensiile universitare sunt parte a facultăților UBB și sunt sprijinite să se organizeze astfel încât studenții și cadrele didactice să poată beneficia de toate condițiile de studiu și acces la informații; extensiile universitare se bucură de autonomie funcțională și au răspunderi aferente.

Extensiile universitare sunt organizate în conformitate cu prevederile Legii învățământului, Statutul personalului didactic, Legea nr. 288/2004 privind organizarea studiilor universitare, Carta Universității Babeș-Bolyai (2003), cu reglementările în vigoare și pe baza conceptului de autonomie funcțională.

Prin autonomia funcțională a extensiilor universitare se înțelege exercitarea, prin decizii proprii, în baza și în limitele cadrului legal în vigoare, a funcțiilor manageriale de previziune, organizare, coordonare și control, precum și a funcțiilor operative aferente activităților didactice, de cercetare științifică și administrative.

Autonomia funcțională implică o strânsă colaborare a extensiilor cu facultățile, catedrele, unitățile de cercetare și consultanță, precum și cu serviciile administrative ale Universității.

Extensiile asigură învățământ pe trei linii de studiu (română, maghiară, germană) și funcționează în baza **Regulamentului de funcționare al Extensiilor Universitare** nr. 20.292/25 octombrie 2005.

Cele 16 extensii universitare sunt organizate de UBB în localitățile: **Bistrița, Năsăud, Gheorgheni, Miercurea Ciuc, Odorheiu Secuiesc, Târgu Secuiesc, Satu Mare, Sibiu, Sfântu Gheorghe, Gheorgheni, Târgu Mureș, Blaj, Sighetu Marmăției, Alba Iulia, Oradea și Zalău**. Ele fac parte organică din structurile academice ale facultăților și dispun de infrastructură proprie. În anul universitar 2010-2011 în cadrul extensiilor studiază la nivel licență 1505 studenți la buget și 3688 cu taxă, iar la nivel masterat 80 pe locurile bugetate și 416 pe locurile cu taxă.

Extensiile de la Bistrița, Gheorgheni, Satu Mare, Sighetu Marmăției sunt deja echipate cu **sistem de videoconferință performant**, de ultimă generație, pentru învățământ la distanță. Pretutindeni s-a lucrat la crearea de **biblioteci** corespunzătoare. Pretutindeni se aplică politica asigurării sustenabilității fiecărei extensii (ca personal, ca infrastructură, ca finanțare).

Aceste obiective și componente ale culturii instituționale promovate asigură individualizarea UBB în Spațiul European al Învățământului Superior printr-o **dezvoltare instituțională socotită originală, inovatoare și apreciată național și internațional**.

2. Integritate academică

UBB a continuat să pună în aplicare mesajul fondatorilor Universității românești din Cluj, conform căruia libertatea academică, răspunderea socială, integritatea intelectuală și morală se presupun reciproc. Au fost adoptate și aplicate **coduri de etică** inspirate de universități europene și americane și solicitate de probleme efective apărute și s-a reacționat la încălcarea integrității intelectuale și morale.

Oricare membru al comunității academice poate depune sesizări și propuneri, în acest sens fiind instituit, din 2003, un **sistem tehnic adecvat de sesizare și reclamare**.

În anul 2005, s-a adoptat un nou **Cod etic al Universității Babeș-Bolyai** întemeiat pe următoarele valori: libertate academică, competență, integritate, colegialitate, loialitate, responsabilitate. Răspunderea pentru respectarea dispozițiilor codului de etică revine în primul rând fiecărui membru al comunității academice, dar instituția dispune de practici și mecanisme care asigură și controlează aplicarea acestora. Structura instituțională însărcinată cu supravegherea aplicării și respectării dispozițiilor acestui cod este **Comisia de etică a Universității Babeș-Bolyai**, care se constituie și funcționează în subordinea Senatului. Atestarea aplicării reglementărilor și principiilor etice este asigurată prin rapoartele pe care Comisia le înaintează Senatului. Acestea cuprind analiza autosesizărilor și sesizărilor primite de la orice persoană fizică, organ, sau organism care a constatat încălcarea normelor de etică de către un membru al comunității academice. Desfășurarea acțiunilor de analiză a sesizărilor primite de Comisie se face în conformitate cu **Procedurile de rezolvare a reclamațiilor**. De asemenea, constatările cu privire la abaterile etice se fac publice prin intermediul publicațiilor de informare (**UBB Info**).

În anul 2008, a fost adoptat **Codul Etic și Deontologic privind Cercetarea și Publicațiile Științifice ale Cercetătorilor și Cadrelor Didactice din Universitatea Babeș-Bolyai**. Codul reglementează etica activității de cercetare – dezvoltare – inovare din Universitate, în toate etapele ei. Codul este întemeiat pe principiile morale și procedurile destinate respectării acestora, reunite în codul de etică și deontologie profesională al personalului de cercetare-dezvoltare elaborat de autoritatea de stat pentru cercetare-dezvoltare.

Răspunderea pentru respectarea dispozițiilor codului etic și deontologic privind cercetarea și publicațiile științifice revine, în primul rând, fiecărui membru al comunității academice, dar instituția dispune de practici și mecanisme care asigură și controlează aplicarea acestora. Unitatea instituțională însărcinată cu supravegherea aplicării și respectării dispozițiilor acestui cod este **Comisia de Etică a Consiliului Cercetării Științifice**.

Alte regulamente care stabilesc desfășurarea unor activități specifice în cadrul UBB sunt **Regulamentul de ordine interioară al Universității Babeș-Bolyai**, care reglementează dispozițiile generale referitoare la comportamentul personalului și la organizarea muncii, precum și **Regulamentul Compartimentului Juridic – Contencios** care stabilește cadrul general de apărare a drepturilor și intereselor legitime ale Universității în relațiile sale cu alte persoane fizice sau juridice, de drept public sau privat, în privința oricărui raport juridic în care UBB este parte.

3. Răspundere, responsabilitate publică și clasificări

Prin **Hotărârea privind indicatorii și reperatele asigurării calității în Universitatea Babeș-Bolyai** (nr. 20.235/26.04.2004), universitatea își asumă responsabilitatea serviciilor oferite, protejează interesele societății cu privire la standardele de calitate, asigură structuri instituționale eficiente pentru sprijinirea și îmbunătățirea calității programelor academice, asigură transparența serviciilor, încurajează diversitatea și inovarea.

Fiecare unitate structurală a instituției (facultate, departament, catedră, centru) elaborează rapoarte de autoevaluare internă. Aceste documente de analiză internă a calității sunt elaborate anual la nivelul fiecărei facultăți, de către conducerea facultății și responsabilii cu asigurarea calității la nivel de facultate.

În concordanță cu prevederile legii calității în învățământul superior și **Procedura de evaluare internă a calității în Universitatea Babeș-Bolyai** nr. 20591/24.11.2006, la nivelul activității academice se realizează evaluarea în funcție de cele trei domenii ale calității: capacitatea instituțională, eficacitatea educațională și managementul calității.

La nivelul UBB se desfășoară un program de audit intern prin **Biroul de Audit Public Intern**. Sub coordonarea personalului calificat în domeniul auditului s-a inițiat un program de elaborare de proceduri și de audit intern la nivelul fiecărei facultăți și la nivelul serviciilor administrației.

În 2008, UBB a elaborat, pe baza reperelor internaționale de competitivitate, **criteriile competitivității facultăților și specializărilor** pe trei mari criterii: producția științifică per capita, grija față de studenți, valoarea absolvenților.

Pentru a asigura transparența informațiilor, dar și vizibilitatea activității UBB la nivel internațional, în anul 2008 a fost creat un profil al Universității Babeș-Bolyai pe site-ul www.topuniversities.com. Profilul Universității Babeș-Bolyai poate fi vizualizat la adresa: <http://www.topuniversities.com/university/7590/babesbolyai-university>.

Asumarea responsabilității publice este demonstrată și prin rezultatele și poziționările pe care UBB le ocupă în diversele clasificări internaționale sau naționale.

La ultimele trei ediții ale University Web Ranking, Universitatea Babeș-Bolyai s-a clasat pe locul al doilea, respectiv al treilea pe țară. La nivel mondial, în ediția din ianuarie 2011, Universitatea Babeș-Bolyai ocupă poziția 509.

În clasamentul internațional al universităților și instituțiilor de cercetare SCImago Institutions Ranking (<http://www.scimagoir.com>), care ia în calcul publicațiile internaționale indexate în baza de date internațională SCOPUS, UBB ocupă locul 1121, iar la nivel național locul 2.

Pe baza informațiilor din profil, a evaluării angajatorilor și a datelor scientometrice furnizate de Scopus, Universitatea Babeș-Bolyai a fost inclusă în edițiile 2009 și 2010 a THE-QS World University Rankings / QS World University Rankings la categoria 601+.

Revista Capital a publicat în septembrie 2009 "University Ranking" – o ierarhizare realizată în colaborare cu compania germană Kienbaum Management Consultants. Au fost luate în calcul 84 de universități de stat și private, evaluate de către 395 de reprezentanți din 35 de companii, respectiv de 3131 absolvenți/studenți. Aprecierile, de la foarte bun (1) la insuficient (4), s-au făcut pe baza mai multor criterii: pregătire teoretică, orientare practică, competențe lingvistice/limbi străine, experiență internațională. Uni-versitatea Babeș-Bolyai a ocupat prima poziție în clasamen-tul general.

Facultatea de Business din cadrul Universității Babeș-Bolyai s-a clasat pe poziția a doua în grupa Good Business Schools. De asemenea, Universitatea Babeș-Bolyai a participat în 2010 la Trendence Graduate Barometer, un studiu cu privire la satisfacția studenților realizat anual de Institutul Trendence din Berlin. Au fost vizate aspecte ce țin de carieră și educație, 582 studenți ai UBB completând chestionarul. Studenții UBB apreciază în mod deosebit locația universității (87,3%), reputația academică a acesteia (86,6%), reputația universității în rândul angajatorilor (75,3%), calitatea predării (70,2%), facilitățile IT oferite (69,3%) și orientarea internațională (68,7%). Asistența în planificarea carierei (26,8%) și serviciile administrative oferite de universitate (28,3%) sunt aspectele care îi nemulțumesc pe studenți.

Standard

A.1.2. CONDUCERE ȘI ADMINISTRARE

1. Sistemul de conducere

Structura și organizarea instituției este reglementată în conformitate cu prevederile legale aflate în vigoare în **Carta Universității Babeș-Bolyai. Regulamentul de ordine interioară al**

Universității Babeș-Bolyai stabilește dispozițiile generale referitoare la comportamentul personalului și la organizarea activității în instituție și respectă reglementările legale în vigoare.

În anul 2007, a fost adoptată **Metodologia privind organizarea și desfășurarea alegerilor conducerii academice din Universitatea Babeș-Bolyai**, care prezintă mecanismele pentru organizarea alegerilor pentru funcțiile de conducere ale Universității.

Carta Universității Babeș-Bolyai, împreună cu **Statutul studentului din Universitatea Babeș-Bolyai**, prezintă clar și transparent mecanismele de alegere a reprezentanților studenților în Consiliile Profesionale, Colegiul Senatului, asigurând dreptul studenților de a fi reprezentați și de a reprezenta.

Documentele normative beneficiază de sistemul electronic de difuzare, putând fi consultate, cu acces nerestricționat, pe site-ul Universității și pe paginile web ale facultăților. Din 1994 UBB editează **Buletinul Informativ (UBB Info)** al Rectoratului, în care se publică toate deciziile și proiectele de hotărâre, iar din 2008 se editează **Monitorul UBB**, care publică reglementările. Acestea sunt distribuite tuturor catedrelor, institutelor, facultăților.

Politicile instituționale ale UBB (multiculturalism, curriculum, cercetare științifică, infrastructură etc.) sunt monografiate și făcute publice.

Senatul Universității

Universitatea este condusă de **Senatul Universității**, alcătuit din reprezentanții facultăților (cadre didactice și studenți), reprezentanți ai Extensiilor Universitare, Directorul General-Administrativ, Directorul General-Administrativ Adjunct, Directorul Financiar-Contabil, Directorul Bibliotecii Centrale Universitare, Directorul Grădinii Botanice, Directorul Centrului de Formare Continuă și Învățământ la Distanță, Directorul Departamentului de Pregătire a Personalului Didactic și Reprezentantul Unităților de Cercetare. Pentru a asigura transferul de competență managerială, continuitatea programelor și gestiunea competitivă – în cadrul reprezentării stabilite pentru catedră, respectiv facultate – șefii de catedră și decanii devin membri ai Consiliului Profesional, iar prorectorii, rectorul și cancelarul general devin membri ai Senatului din legislatura următoare. Calitatea de membru pe această bază se poate acorda pentru o singură legislatură, încetează la data pensionării și se aplică numai persoanelor aflate în funcție la data alegerilor.

Senatul Universității este organizat pe **Consilii** și **Comisii**, care se stabilesc, prin hotărârea Senatului, în funcție de necesități. Comisiile sunt prezidate de un membru al Colegiului Senatului. Senatul UBB se întrunește lunar în sesiune ordinară, conform programării stabilite la începutul fiecărui semestru academic, și în sesiuni extraordinare, la convocarea Rectorului, a Colegiului Senatului sau a cel puțin 1/3 din efectivul membrilor Senatului UBB.

În cadrul Senatului UBB se constituie **grupurile liniilor de studiu** cu atribuțiile de pregătire, de adoptare și de aplicare a deciziilor ce privesc liniile respective, în cadrul deciziilor și reglementărilor generale.

Toate **documentele care se dezbate într-o reuniune a Senatului** sunt puse la dispoziția senatorilor cel puțin cu trei zile înainte de reuniune. Există un **sistem de urmărire a aplicării hotărârilor**, sub autoritatea **Cancelarului General**, care are în răspundere controlul aplicării.

Toate activitățile din UBB se desfășoară pe baza legislației, a reglementărilor și hotărârilor Senatului.

Reprezentarea studenților

Reprezentarea studenților la nivelul conducerii universității se face potrivit Legii Învățământului, Statutului Personalului Didactic, Cartei Universității, Regulamentului de funcționare a Consiliului de Administrație și Statutului Studentului Universității Babeș-Bolyai. **Carta Universității Babeș-Bolyai** (2003) stabilește că Senatul Universității este format din cadre didactice și studenți, iar Regulamentul de alegeri la nivelul universității, adoptat de Senat în 7 noiembrie 2007, respectă proporția de 25% rezervată studenților în componența Senatului. În conformitate cu prevederile legale

menționate anterior, liderul reprezentanților studenților în Senatul Universității și în Consiliul de Administrație este **Prefectul studenților**, ales în temeiul **Regulamentului de alegeri la nivelul studenților Universității**. Acest regulament este asumat de structurile studentești, funcționează potrivit **Regulamentului privind activitatea profesională a studenților Universității Babeș-Bolyai**.

Prefectul studenților sau un **Subprefect** participă de drept la ședințele **Consiliului de Administrație** și are drept de vot, în conformitate cu titlul 2, paragraf 1, lit. e din Carta Universității și cu art. 4 din Regulamentul de organizare și Funcționare a Consiliului de Administrație. De asemenea, potrivit aceluiași prevederi normative interne ale UBB, la reuniunile Consiliului de Administrație, pot participa, ca invitați, și alți reprezentanți ai asociațiilor studentești constituite și recunoscute în cadrul Universității, aceștia având un drept de vot consultativ.

La nivelul facultăților, conform **Statutului Personalului Didactic și Cartei Universității** (titlul 2, paragraf 2, litera a și b), studenții, prin reprezentanții lor aleși la nivelul fiecărui an de studiu, sunt membri ai Consiliului facultății, cu respectarea proporției legale de 25% din componența acestuia. Din rândul reprezentanților studenților aleși în cadrul fiecărei facultăți este ales, la nivelul facultății, liderul, care este **Cancelarul studenților**. Cancelarul studenților este membru de drept al Colegiului Consiliului Profesorat al facultății, alături de Decan, Prodecani, Cancelarul facultății și Șefii de catedră.

Reprezentarea studenților la nivelul conducerilor universității și facultăților respectă prevederile legale, caracterul democratic al procesului decizional academic și încurajează asumarea de către studenți a prerogativelor de a formula inițiative privind îmbunătățirea calității procesului didactic și vieții studentești, asigurând în același timp și o co-determinare din partea acestora în cadrul elaborării planurilor de dezvoltare strategică ale universității.

2. Management strategic și management operațional

Management strategic

Consiliul Academic a fost înființat prin **Carta** (2003), ca urmare a creșterii importanței planificării strategice, pentru a elabora proiecte de politici, strategii de dezvoltare ale UBB în toate domeniile sale de activitate. Propunerile de politici și strategii sunt supuse aprobării Colegiului Senatului, iar în cele din urmă, Senatului Universității. Consiliul Academic asigură evaluarea internațională specializată a organizării și funcționării UBB prin intermediul unui organism consultativ, **International Advisory Board**, organizat de către universitate în 2003.

Planurile strategice ale UBB au fost întocmite începând cu anul 1998 și se referă la următoarele perioade 1998-2003, 2004-2007, respectiv 2008-2011. Planul **Strategic 2008-2011** a fost elaborat de către **Comisia pentru programul strategic al Universității Babeș-Bolyai**, comisie numită prin hotărârea Rectorului UBB și alcătuită din 21 membri, și a fost adoptat în reuniunea Senatului UBB din data de 7 iulie 2008. Acest plan strategic este disponibil în format electronic pe pagina web a Universității și a fost tipărit în sute de exemplare distribuite facultăților, departamentelor, catedrelor, centrelor și institutelor.

Management operațional

Managementul operațional este asigurat de către **Colegiul Senatului (CS)** și **Consiliul de Administrație (CAadm)**, care se reunesc în ședințe de lucru săptămânale.

Colegiul Senatului este format din rector, prorectori, cancelar general, președintele Consiliului Academic, vicepreședinți, director general administrativ, directori adjuncți, prefectul studenților și viceprefecții.

Consiliul de Administrație este format din CS, decani și șefi de servicii. În cadrul reuniunilor CS se discută documentele strategice, propunerile de politici și hotărâri ale CAadm. CAadm adoptă

hotărârile referitoare la problemele curente ale universității: structura anului universitar, admiterea, programe de studiu, curricula, probleme financiare, de infrastructură, probleme studentești.

Prefectura studenților formulează propunerile de hotărâri referitoare la probleme studentești: condiții de studiu, condiții de cazare, burse. Prefectura prezintă, în reuniunile de Senat, opiniile studenților privind dezvoltările din instituție la un punct aparte al ordinii de zi, intitulat **Vocea studentului**.

Anual, se elaborează și se aplică **Planul Operațional al Universității Babeș-Bolyai**, respectiv se face **Evaluarea Planului Operațional al Universității Babeș-Bolyai** din anul anterior ținându-se cont de planurile anuale ale facultăților (fiecare facultate are propriul plan operațional pe care-l evaluează ulterior) și de studiile făcute cu privire la mediul intern și extern al organizației.

Planul Operațional al Universității este întocmit pe un an calendaristic, este supus aprobării Senatului Universității și este publicat în buletinul intern săptămânal **UBB Info**, broșură distribuită tuturor unităților administrative din cadrul Universității. Planul operațional poate fi accesat și pe pagina web a universității (<http://www.ubbcluj.ro/ro/despre/po.html>). Evaluarea planurilor operaționale se realizează în perioada ianuarie-februarie a anului următor.

Planurile operaționale ale facultăților sunt anuale și sunt adoptate în **Consiliul facultății**, iar apoi distribuite tuturor catedrelor și unităților din facultate. Planul operațional al fiecărei facultăți poate fi consultat pe pagina web a facultății respective. În cadrul fiecărei facultăți există un responsabil cu managementul strategic care urmărește dacă acțiunile propuse au fost sau nu îndeplinite și le aduce în discuție în cadrul reuniunilor ordinare ale conducerii facultății.

3. Administrație eficientă

UBB dispune de un sistem administrativ riguros și eficient, care este organizat în conformitate cu Legea Învățământului nr.84/1995, cu modificările ulterioare, cu Legea nr.53/2003, cu modificările ulterioare și respectă prevederile Cartei Universității Babeș-Bolyai 2003.

Organigrama academică a universității este adaptată pentru a asigura un management performant.

Administrația tehnică dă seama de acțiunile ei, în fața **Consiliului de Administrație, Colegiului Senatului și Senatului UBB**.

Direcția Generală Administrativă, organizată conform organigramei, coordonează, prin intermediul personalului pregătit în diverse domenii (socio-economic, administrativ și tehnic de specialitate), întreaga activitate administrativă, tehnică și financiar-contabilă a Universității. Organizată pe principiile unui management eficient și flexibil, **Direcția Generală Administrativă** oferă continuitate, înnoire și flexibilitate în evoluția universității, prin stabilirea priorităților și finalizarea obiectivelor propuse cu respectarea termenelor prevăzute pentru întreaga activitate administrativă, tehnică și financiar-contabilă a Universității.

Încadrarea cu personal administrativ este optimă sub aspectul numeric și al calificării și se face în funcție de necesități și situația financiară a universității. Posturile sunt scoase la concurs conform unei proceduri care respectă prevederile legale în vigoare. Eficiența activității personalului administrativ este asigurată de instrumentele care-i sunt puse la dispoziție, calculatoare și programe specifice, precum și de programele de formare profesională la care participă. Anual, angajații sunt evaluați de șefii ierarhic superiori, primind calificative.

Administrația efectuează numai operațiuni care respectă cerințele de legalitate, regularitate și încadrare în limitele creditelor bugetare aprobate, care poartă viza de control financiar preventiv exercitată de persoanele în drept și viza **Biroului Juridic**.

Compartimentul **Control Intern de Gestiune** coordonează ansamblul formelor de control exercitate la nivelul universității, stabilite de conducere în concordanță cu obiectivele acesteia și cu reglementările legale, în vederea asigurării administrării fondurilor în mod economic, eficient și eficient.

Activitatea serviciilor administrative este evaluată periodic de **Biroul de Audit Public Intern**, iar concluziile sunt prezentate în **Raportele de activitate**. Senatul UBB analizează anual activitatea administrației.

Modelarea automată a activităților administrative este realizată cu ajutorul sistemului informatic integrat **ManageAsist** dezvoltat în cadrul **Departamentului de Informatizare al UBB**. Obiectivele sistemului ManageAsist constau în modelarea integrată a activităților administrative din cadrul UBB și asigurarea unor facilități de asistență managerială la diverse niveluri.

Administrația UBB este plasată în **cooperări europene ale direcțiilor administrative**.

Criteriul

A.2. BAZA MATERIALĂ

Standard

A.2.1. PATRIMONIU, DOTARE, RESURSE FINANCIARE ALOCATE

1. Spații de învățământ, cercetare și pentru alte activități

În funcție de obiectivele didactice, de cercetare și administrative, UBB dispune de spații de învățământ și de cercetare care corespund principiilor de siguranță și exigențelor igienico-sanitare din punctul de vedere al calității suprafeței, dotărilor, stării tehnice și volumului.

UBB a moștenit o infrastructură semnificativă, organizată mai ales de rectorul Florian Ștefănescu-Goangă în anii treizeci, și a făcut, în perioada 1993-2009, **cele mai mari investiții în infrastructură din istoria universitară clujeană**. Astăzi infrastructura instituției este socotită drept una din cele mai dezvoltate, de către experți europeni și americani.

UBB are o **politică de investiții elaborată explicit** și urmărită consecvent și riguros din punctul de vedere tehnic, financiar, administrativ.

Considerații privind evoluția infrastructurii

O condiție a desfășurării unui proces de învățământ performant este existența unei infrastructuri adecvate din punct de vedere al indicatorilor spațiali, corespunzător dotată din punct de vedere al utilităților tehnice și bine întreținută.

Crearea de noi spații s-a realizat prin: construirea de clădiri noi – 44.033 mp spații de învățământ și 25.435 mp spații de cazare pentru studenți; recuperarea unor proprietăți ale Universității – 6.087 mp spații de învățământ; cedarea folosinței din partea administrației locale sau a unor unități de învățământ pre-universitar – 18.245 mp spații de învățământ; cumpărare de clădiri din venituri extrabugetare – 16.839 mp spații de învățământ și cercetare.

Patrimoniul Universității existent în 1989, în municipiul Cluj-Napoca, era de 93.741 mp spații de învățământ și 63.826 mp spații cămine-cantină. În anul 2009 patrimoniul a ajuns la 178.945 mp spații de învățământ și 89.261 mp spații de cazare. Constatăm astfel o creștere de aproximativ 91% la spațiile de învățământ și 40,41% la spațiile de cazare pentru studenți.

În afara municipiului Cluj-Napoca, Universitatea are, la momentul actual, 4 baze de practică, la Beliș, Blăjoaia, Arcalia și Baru Mare, unde, pe lângă **1.563** mp spații de cazare, dispune și de 2.361 mp spații de învățământ cu destinații specifice (conferințe, seminarii). De asemenea, Extensiile Universitare au sporit zestrea Universității cu 12.395 mp spații de învățământ și spații de cazare.

În momentul de față, în cadrul spațiilor de învățământ ale UBB există **112** de amfiteatre și săli de curs, **214** săli de seminar și **445** laboratoare. Celor aproximativ **40.369** studenți de la nivel licență și masterat care urmează studiile la forma de învățământ cu frecvență (cifră medie care depinde de

anii de referință) în municipiul Cluj-Napoca, li se oferă **6.678** de locuri în căminele studențești. Alte facilități acordate studenților și cadrelor didactice cuprind baza sportivă (terenuri și săli de sport), edituri și librării, muzee, baze de practică și agrement, **Observator Astronomic, Grădina Botanică, cafeterii, restaurante studențești.**

Activitatea didactică și de cercetare este susținută de 67 de institute și centre de cercetare, care funcționează în cadrul facultăților sau desfășoară o activitate autonomă, în coordonarea Rectoratului.

UBB și-a sporit patrimoniul în 1993-2009 cu 22 de clădiri, la care se adaugă alte 31 de modernizări fundamentale, în total cu 53 de clădiri care funcționează la standarde contemporane, care se adaugă zestrei patrimoniale moștenită în 1989, care a fost, între timp, avansată și modernizată.

Planul de dezvoltare a spațiilor de învățământ, sociale, de loisir, prevede continuarea extinderii și modernizării spațiilor de școlarizare, construirea sau extinderea bibliotecilor Universității Babeș-Bolyai (toate bibliotecile filiale trec în regim de acces liber la raft), facilități pentru viața culturală și sportivă a studenților, servicii de calitate în cămine – cantine.

Având în vedere atingerea acestor scopuri în anul 2009 se finalizează următoarele obiective: Căminul Economica II; Campusul Sfântu Gheorghe; Bazinul acoperit de înot – Parcul „Iuliu Hațieganu”; Campusul Sighet; Baza de practică Baru Mare. Totodată în 2009 se încheie proiectarea la noile investiții prevăzute pentru 2009–2011: Campusul Gheorgheni; Centrul Olimpic din Parcul „Iuliu Hațieganu”; Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației; Facultatea de Matematică și Informatică, Facultatea de Geografie, Facultatea de Teologie Ortodoxă, Căminul Sportul XXI.

UBB a dezvoltat **planul de investiții pe perioada 2009-2011.**

2. Dotare

2.1. Laboratoare didactice și de cercetare

UBB are o structură diversă de laboratoare didactice și de cercetare. Fiecare facultate dispune de săli de curs și seminar dotate cu aparatură multimedia: computere, videoproiectoare, retroproiectoare, ecrane de proiecție, flipchart-uri, echipamente de sonorizare etc, acestea fiind descrise în dosarele de evaluare ale facultăților. Laboratoarele performante de predare-învățare a limbilor străine (laboratoare Tanberg, de ultime generații) pot fi accesate de către oricare dintre studenții UBB.

UBB și-a elaborat **politica sistematică de dotare la nivel competitiv a laboratoarelor,** pe care o urmărește consecvent.

Laboratoare didactice

Investițiile în **laboratoare didactice** au început încă din anul 1993, prin alocări speciale din fondul Rectoratului. Anual, a existat o competiție deschisă pentru proiectele de amenajare de laboratoare într-un quantum mediu de 100.000 Euro.

Laboratoarele UBB s-au dezvoltat prin investiții masive amplificate, în mare parte, în anul 2005.

Laboratoare de cercetare

Mulți studenți sunt implicați în proiectele de cercetare și au acces la aparatura avansată de care dispune cercetarea științifică în UBB.

Pentru desfășurarea activităților de cercetare, Universitatea dispune de spații care corespund unor standarde ridicate (institute de cercetare cu sediul în clădiri special dedicate cum ar fi Institutul de Cercetări Experimentale Interdisciplinare sau Institutul de Cercetări în Chimie „Raluca Ripan”, dar și laboratoare de cercetare în cadrul facultăților).

Începând din anul 2000, achiziția de echipamente din fondurile de cercetare obținute prin competiții la nivel național a fost completată cu contribuția Universității (în primii ani contribuția UBB a fost de cca 30% din valoarea echipamentelor, scăzând pe măsură ce finanțarea din proiecte naționale a fost mai substanțială). În **2009 au fost achiziționate echipamente în valoare de peste 5 milioane RON (cca 1,2 milioane EURO)**.

Aceasta a permis ca UBB să dispună de o bază de cercetare care asigură condițiile pentru efectuarea de cercetări la cel mai înalt nivel, în unele domenii competitive pe plan mondial, asigurând premisele realizării obiectivelor Universității la capitolul Cercetare. În prezent UBB pune în aplicare un proiect strategic câștigat pe programul de „Capacități”, în valoare de 15 milioane Euro care completează dotarea unor laboratoare existente, dar deschide și calea spre noi abordări în cercetarea experimentală interdisciplinară.

Laboratoare de informatică

Fiecare facultate are **laboratoare de informatică**, cu rețele de calculatoare conectate la internet prin rețeaua RoEduNet. Efectivul total de calculatoare în universitate este de peste 7.000, dintre care numai prin programul de dotări din 2007 și 2008, au fost instalate în laboratoarele de informatică 1838. Politica de achiziționare a licențelor a fost orientată pe licențe multi-user pentru software de largă utilizare. Achiziționarea softului necesar laboratoarelor de informatică specializate se face de către facultăți. Modernă platformă de e-learning a UBB (Portal ID) asigură un mediu electronic cooperativ de învățare, centrat pe student, care se constituie într-un suport electronic performant și flexibil pentru dezvoltarea programelor de învățământ la distanță, educație continuă și lifelong learning ale UBB.

Totodată, **fiecare cadru didactic și fiecare angajat al administrației UBB dispune la birou de un calculator conectat la internet**, precum și de aparatură de birotică aferentă (copiatoare, imprimante, scannere etc.).

Fiecare student are posibilitatea să-și creeze adresă Email, aceasta fiind o măsură distinctă a Rectoratului și a administrației.

Toate acestea certifică faptul că dotarea sălilor de curs și seminar, a laboratoarelor didactice și de cercetare corespunde stadiului actual de dezvoltare a cunoașterii științifice și este comparabilă cu cea din instituțiile de învățământ superior dezvoltate, de nivel internațional.

2.2. Infrastructura ICT din UBB. Rețeaua UBBNet

UBB și-a creat, deja în 1995-1996, unitatea de aplicare a unei **politici dinamice în domeniul informatizării** și a pus în aplicare un **program riguros de compatibilizare** cu universitățile de referință, făcând investiții semnificative din resurse proprii.

Rețeaua de comunicații UBBNet are ca obiectiv asigurarea unor servicii de comunicații performante pentru toți studenții, cadrele didactice și angajații UBB, precum și asigurarea unui suport eficient pentru utilizarea sistemelor informatice dedicate ale UBB.

Rețeaua UBBNet cuprinde la ora actuală un număr estimat de 5.000 de calculatoare (din care aproximativ 4200 în sediile din Cluj-Napoca și 1000 în extensiile academice ale UBB), incluse 34 de rețele locale, răspândite pe teritoriul municipiului Cluj-Napoca. Integrarea acestora în nivelul superior al rețelei UBBnet este asigurată de circa 80 de servere de comunicații (mail, web etc.), care sunt conectate prin linii de fibră optică (15) – conexiuni Gbit și linii închiriate cu nodurile centrale de comunicații – **zeus** și **hera**, situate în clădirile Kogălniceanu 1, 2.

Proiectul de conectare a majorității nodurilor facultăților la nodurile centrale pe tehnologie Gbit s-a desfășurat în 2003. În cadrul aceluiași proiect, s-a realizat un upgrade comun al **nodului de comunicații CAMAN** (situat la Universitatea Tehnică Cluj).

În perioada 2003-2008 s-a aplicat **Proiectul de cablare structurată a Campusului studentesc Hașdeu**, care asigură în acest moment un acces performant la serviciile Internet din

căminele studențești (cu un cost aproximativ de 200.000 Euro, ce reprezintă investiții din resurse proprii). În perioada 2006-2009 s-au creat zone de acces wireless pe aria clădirilor UBB, acest proiect va fi extins în perioada următoare.

Nodurile centrale de comunicații asigură, prin nodul de comunicații al Universității Tehnice, integrarea rețelei UBBNet în rețeaua CAMAN a instituțiilor clujene de învățământ superior, în rețeaua educațională națională RoEduNet și în Internet.

Ca linii de „backup & enhancement”, precum și conectări Intranet UBB în cazul unor clădiri UBB din Cluj-Napoca și al unor extensii academice ale UBB, pentru asigurarea serviciilor Internet se folosesc în acest moment conexiuni suplimentare la furnizori de servicii Internet în Cluj-Napoca, respectiv extensiile academice.

Centrul de Comunicații (înființat în 1996) asigură administrarea și securitatea nodurilor centrale de comunicații și a celor aproximativ 80 de servere de comunicații (figura 1), conexiunile dintre ele în cadrul rețelei UBBNet și integrarea acestora în Internet (prin rețeaua educațională națională RoEduNet și conexiunile asigurate prin firme furnizoare de servicii Internet). În nivelurile superioare ale rețelei de comunicații UBBNet se utilizează în principal sistemul de operare linux.

Rețelele locale din facultăți și departamente, uzual sub sisteme Windows, și conținând cel puțin un server de domeniu și eventual unul de backup sunt administrate de inginerii de sistem angajați în fiecare facultate/departament. Stațiile de lucru sunt dedicate: studenților în cadrul laboratoarelor IT, cadrelor didactice și personalului administrativ.

Pentru funcționarea corespunzătoare a anumitor sisteme informatice distribuite, în scopul asigurării securității datelor, sunt definite rețele virtuale private cu roluri specifice.

Serverele destinate sistemelor informatice dedicate ale UBB: **AcademicInfo** pentru managementul procesului educațional, **ManageAsist** pentru management administrativ, **Managementul cercetării UBB** sunt incluse în nodurile principale de comunicații. Portalul de învățământ la distanță al UBB <https://portal.portalid.ubbcluj.ro>, compus din 5 servere dedicate, este localizat în nodul de la CFCID – **Centrul de Formare Continuă și Învățământ la Distanță**.

Sub coordonarea CFCID, s-a instalat un **sistem dedicat de videoconferințe între sediul CFCID Cluj-Napoca, alte locații UBB din Cluj-Napoca, și 5 extensii academice ale UBB**: Bistrița, Sfântu Gheorghe, Gheorgheni, Sighetu Marmăției, Satu-Mare. Numărul de locații conectate în acest sistem este în continuă creștere; în sediile din Cluj ale UBB există de asemenea mai multe puncte dedicate de videoconferință (CFCID, Studii Europene, Chimie, Geografie). **Sistemul de videoconferințe este performant și se utilizează nu numai în scop didactic, ci și în colaborările internaționale ale UBB** (universități din Franța, Italia, Statele Unite, Ungaria au participat deja la întâlniri virtuale cu UBB în acest sistem).

UBB coordonează numeroase extensii academice, răspândite pe întreg teritoriul Transilvaniei. Acestea utilizează uzual conexiuni la Internet printr-un ISP local (Bistrița, Sfântu Gheorghe, Sighetu Marmăției etc.). Extensia Oradea este conectată prin comunicații radio la nodurile centrale de comunicații ale rețelei UBB. Integrarea tuturor colegiilor în rețeaua UBBNet într-o manieră unitară este un obiectiv al departamentului nostru pentru viitorul apropiat.

Proiectele în derulare se referă la cablarea și integrarea în UBBNet a clădirilor nou achiziționate/construite, noi conectări pe fibră optică la nodurile principale UBBNet și extinderea zonelor de comunicații wireless.

Un proiect FSE urmărește crearea unui mediu educațional integrat în cadrul UBB, pe baza unui suport de rețea performant.

De asemenea se intenționează derularea unui proiect de integrare a comunicațiilor date-voce pe tehnologie VoIP la nivelul întregii rețele UBBNet, incluzând extensiile academice ale UBB.

3. Resurse financiare

UBB operează cu o **concepție elaborată asupra finanțării**, prezentată de altfel în dezbateri internaționale (de pildă, UNESCO-CEPES a organizat la UBB reuniunea Europei Centrale și de Răsărit în problema finanțării, în 2006).

În contextul subfinanțării învățământului superior, preocupările majore ale Universității noastre privind finanțarea sunt legate de atingerea următoarelor obiective:

- creșterea nivelului absolut al finanțării;
- diversificarea surselor de venit;
- utilizarea adecvată, eficientă a resurselor;
- asigurarea sustenabilității financiare a fiecărei facultăți.

La nivelul managementului financiar universitar se urmărește diversificarea surselor de finanțare prin încurajarea inițiativelor la nivelul facultăților în construirea unor programe de atragere de fonduri care să ducă la sporirea veniturilor proprii. **Fondurile extrabugetare** atrase pot urma, ca structură, următoarele repere:

I) Activități proprii:

1. Taxe de școlarizare (nivel licență, masterat, doctorat, post-doctorat, cursuri post-universitare);
2. Venituri din contracte de cercetare-proiectare (finanțate național și internațional);
3. Venituri din contractele finanțate din fondurile europene;
4. Venituri din contracte de consultanță;
5. Venituri din expertize;
6. Venituri din activități de producție (microproducție);
7. Venituri din contracte pentru servicii științifice, servicii didactice;
8. Venituri din contracte-prestări servicii.

II) Donații;

III) Sponsorizări.

Observăm, astfel, că universitatea asigură și urmărește în continuare diversificarea dimensiunii comerciale a activităților sale care vor avea un impact benefic atât asupra procesului educațional, prin calibrarea ofertei de cursuri și punerea la punct a unor programe de studiu adecvate, cât și asupra veniturilor universității, prin atragerea unor fonduri extrabugetare. Avantajele acestei abordări sunt mobilizarea capacităților existente, unele „latente”, în procurarea de resurse extrabugetare, inițiativa și responsabilizarea comunității academice față de impactul economic produs de intrarea României în Uniunea Europeană și de globalizarea învățământului superior.

Analizând evoluția și structura veniturilor totale ale UBB se constată creșteri anuale ale veniturilor extrabugetare totale: în **2006** cu 33,5%, în **2007** cu 36,68%, în **2008** comparativ cu **2007** au crescut cu **25,13%**, în timp ce nivelul realizat la finele anului **2009** a crescut comparativ cu **2008** cu **0,78%**. Totalul veniturilor pe anul 2010 a fost de 326.688.849, din care doar 38% este reprezentat de sumele primite de la MECT drept finanțare de baza (125.080.562).

Veniturile din activitatea de cercetare științifică au înregistrat creșteri spectaculoase, cu **194%** în **2006** față de **2005**, **160%** în **2007** comparativ cu anul **2006**, **38,80%** în **2008** față de nivelul anului precedent, iar în **2009** față de **2008** au scăzut cu **15%**. Pentru anul **2010** veniturile din activitatea de cercetare au fost de **34.393.848**.

Veniturile provenind din activitatea de cazare în cămine și activitatea cantinelor, în ultimii trei ani, s-au menținut la un nivel aproximativ constant, în anul 2008 au crescut veniturile cu 8,03% comparativ cu 2007, iar în 2009 față de 2008 cu 5,32%. Pentru 2010 suma provenită din această categorie a fost de 5.729.463.

În anul 2008 s-au obținut pentru prima dată **venituri provenite din fondurile structurale europene**, de **2.349.774 RON**, iar în anul **2009** acestea au fost de **4.182.385 RON**.

La analiza structurii veniturilor extrabugetare la nivelul anului **2009** se constată o pondere de **38,80%** a **veniturilor proprii provenind în principal din taxele de școlarizare**, **27,5%** a **veniturilor provenite din activitatea de cercetare**, **5,13%** a **veniturilor din activitatea de cazare în cămine și activitatea cantinelor**, respectiv **2,83%** a **veniturilor din fondurile structurale europene**.

4. Sistemul de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenți

UBB operează pe baza unui **Regulament privind acordarea de burse pentru studenți**, valabil pe un an universitar, și acordă, în condițiile legii, următoarele categorii de burse: burse de performanță, burse de merit, burse de studiu, burse de ajutor social, burse speciale.

Bursele acordate de UBB sunt finanțate după cum urmează:

- a. burse de performanță – alocații bugetare și venituri proprii (extrabugetare) ale Universității;
 - a.1. burse de performanță „Meritul olimpic” (c.f. H.G. 1004/17 septembrie 2002) din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Educației, Cercetării și Inovării;
- b. burse de merit – alocații bugetare (pentru studenții bugetați) și venituri proprii ale facultăților (pentru studenții cu taxă);
- c. burse de studiu – alocații bugetare ale universității;
 - c.1. burse de studiu pentru studenți cu domiciliul în mediul rural (cf. H.G. 769/2005) și din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Educației, Cercetării și Inovării.
- d. burse de ajutor social – alocațiile bugetare ale universității (pentru studenții bugetați) și venituri proprii ale facultăților (pentru studenții cu taxă);
- e. burse speciale – venituri proprii (extrabugetare) ale Universității sau ale facultăților.

În anul 2010 din totalul cuantumului burselor acordate studenților la nivelurile licență, master și doctorat (16.284.058) a fost acordată din resursele proprii ale Universității suma de 1.070.273.

Domeniul B. EFICACITATE EDUCAȚIONALĂ

Criteriul B.1. CONȚINUTUL PROGRAMELOR DE STUDIU

Standard B.1.1. ADMITEREA STUDENȚILOR

1. Principii ale politicii de admitere la programele de studiu oferite de instituție

Teza directoare a activităților de învățământ, învățare, didactice, pedagogice, metodice din UBB este **compatibilizarea cu experiențele universitare de referință și adecvarea la nevoile țării.**

O universitate își confirmă anvergura prin atragerea de studenți, doctoranzi și cursanți din țară și din afara țării. În raport cu acest reper, UBB se bucură de o poziție prestigioasă și de o atractivitate în creștere. Cu cei peste **49.000** de studenți, doctoranzi și cursanți în ultimii ani, **UBB s-a înscris printre cele mai atrăgătoare universități din țară și din această parte a Europei.**

Cu o listă de specializări foarte extinsă, în care științele naturii și științele sociale, ingineria și științele economice, specializările teologice și filosofia, dreptul și educația fizică și altele își au locul, cu studii complete în limbile română, maghiară, germană, cu studii complete în limbile moderne de mare circulație (engleză, franceză, italiană, etc.), cu studierea întregului spectru al limbilor clasice

(ebraica, greaca, latina), cu studierea unor limbi asiatice (chineză, japoneză, coreeană), UBB deține **una din cele mai extinse oferte de studii, în diferite limbi, de pe continent.**

UBB asigură – prin profilul ei efectiv multilingual, multicultural și multiconfesional – **posibilități rare de cunoaștere calificată a culturilor istorice din Transilvania**, din România în întregime, ca și a culturilor majore din lumea modernă, precum și posibilități de formare pentru marile dialoguri culturale ale timpului nostru – dintre Europa, America, Asia, dintre știință, filosofie, religie, dintre specificările culturale ale marilor grupuri din societatea modernă. Cu extensii universitare amplasate în zece orașe, **UBB a dezvoltat una din cele mai ramificate rețele universitare din țările europene.**

UBB organizează **concurs de admitere** la toate nivelele de învățământ. Admiterea în UBB se face strict în ordinea descrescătoare a mediilor generale (sau a numărului de puncte) obținute de candidați, în funcție de sistemul de selecție și de departajare, de opțiunea candidaților pentru un anumit domeniu, linie de studiu sau formă de învățământ și în limita numărului de locuri pentru care se organizează concursul. Dacă sunt mai mulți candidați cu medii egale pe ultimul loc, se aplică criteriile cuantificabile de departajare stabilite de Consiliile profesionale ale facultăților. Criteriile de departajare a candidaților sunt astfel concepute încât să asigure transparența totală. Mediile generale obținute de candidați (respectiv punctajul general) sunt valabile pentru stabilirea ordinii de clasificare numai la facultatea, specializarea și linia de studiu menționată de candidat în cererea de înscriere.

Facultățile sunt autonome în privința stabilirii sistemului de desfășurare a admiterii. Nu pot constitui criterii de selecție a candidaților: vârsta, sexul, etnia, limba maternă, religia, rasa, apartenența politică, apartenența la organizații legal constituie (ori a căror activitate nu încalcă legile statului român) sau bolile cronice care nu prezintă risc pentru colectivitate, inclusiv SIDA.

Politica de atragere de studenți naționali și internaționali

Rectoratul și Consiliul de Administrație au conceput și au aplicat continuu măsuri de ameliorare a condițiilor de studiu și de mărire, pe această bază, a atractivității facultăților și specializărilor UBB. **În tipologia universităților actuale UBB întruchipează modelul „noi universități” (o universitate cât mai deschisă la bază și tot mai selectivă spre vârf).**

Scopul primei analize este evidențierea modalităților de recrutare a studenților universității, ținând seama de aria lor de recrutare, în vederea elaborării unei strategii de atragere sporită a studenților în contextul scăderii demografice și creșterii competiției pe piața învățământului superior. Raportul analizează condițiile în care se desfășoară admiterea la UBB, într-un context național și regional, analizează atractivitatea UBB în cadrul mai general al competitivității instituției. Analiza este structurată în trei capitole: **situația actuală** – în care evidențiem stadiul actual al populației studențești la nivel național și local; **oportunitățile** – care evidențiază conjuncturile favorabile de dezvoltare și posibilele **direcții de acțiune** pentru UBB în vederea extinderii bazei de recrutare a studenților. Obiectivele stabilite și adoptate de către Senatul UBB au fost: menținerea unei oferte de școlarizare semnificativă, ținând cont de misiunea asumată a universității și de creșterea la 20% din numărul total de studenți, a studenților români externi Transilvaniei.

Cel de-al doilea raport, analizând situația internaționalizării studiilor pe plan mondial, european, național, își propune o primă țintă pentru perioada 2008-2012, aceea de a avea un procent de 10% studenți internaționali. Analizând oportunitățile de atragere, punctele tari ale UBB, Consiliul de Administrație a stabilit măsuri de atragere pe trei paliere: conținutul programelor de învățare și a condițiilor de învățare, locuire și petrecere a timpului liber; măsuri privind ofertarea și promovarea studiilor la UBB.

2. Practici de admitere

Admiterea în învățământul superior se organizează pe locuri subvenționate de la bugetul de stat, respectiv pe locuri cu taxă pentru învățământ de zi, învățământ la distanță și frecvență redusă.

Locurile finanțate de la bugetul de stat sunt stabilite, anual, prin ordinul ministrului, pe baza cifrelor de școlarizare aprobate prin hotărâre de Guvern. Locurile în regim cu taxă se stabilesc, în baza autonomiei universitare, de către Senatul UBB, la propunerea facultăților și în conformitate cu art. 5 din OM Nr. 3315/28.02.2008 privind criteriile generale de organizare și desfășurare a admiterii în ciclul de studii universitare de licență, de master și de doctorat al Ministerului Educației, Cercetării și Inovării. Pot candida pe locurile cu taxă candidații aflați sub linia de admitere pentru locurile finanțate de la buget, în ordinea descrescătoare a mediilor sau punctajelor, dar care satisfac cerința minimală de admitere și care solicită aceasta, explicit, în fișa de înscriere, precum și cei care optează pentru această formă ori pot fi admiși numai la această formă.

În conformitate cu prevederile Legii învățământului nr. 84/1995, republicată cu Hotărârea de Guvern nr. 676/28.06.2007, a Ordinului Ministrului Educației, Cercetării și Tineretului Nr. 3315/28/02/2008 privind criteriile generale de organizare și desfășurare a admiterii, înscrierea în ciclul de studii universitare de licență, de master și de doctorat se face prin concurs. Potrivit principiului autonomiei universitare, reglementarea admiterii este de competența Senatului Universității.

Admiterea la **nivel licență și la nivel master** se organizează numai în instituțiile de învățământ superior care au în structură specializări acreditate și specializări care au obținut autorizația de funcționare provizorie. Admiterea la UBB se organizează în conformitate cu **Regulamentul unitar de admitere**, aprobat de Senatul Universității.

Regulamentul unitar are o anexă variabilă la nivelul fiecărei facultăți, care se adoptă de către Consiliul Profesorial al facultății, la propunerea comisiei de admitere de la facultate, la cel mult 10 zile lucrătoare de la aprobarea Regulamentului în Senat, și care cuprinde reglementarea specifică a facultății respective în următoarele aspecte ale admiterii:

- I) Facultatea elaborează toate aspectele specifice criteriilor de selecție: efectivul de locuri; tipul de probe și discipline; criteriile de departajare pentru candidații cu medie egală pe ultimul loc; condițiile în care se depun contestații și modul de rezolvare al contestațiilor; criteriile de selecție pentru licențiați; criteriile de selecție pentru completarea studiilor; criteriile specifice pentru premianții la diferite concursuri (olimpiade, sesiuni de conferințe științifice pentru elevi) și categorii de premianți propuse de facultăți, specificate pe linii de studii.
- II) Facultatea este autorizată să stabilească taxa de înscriere. Cuantumul taxei propus de facultăți este aprobat de Senatul Universității.
- III) Facultatea va stabili dacă, în cazul în care candidații se înscriu la mai multe domenii, percepe taxe de înscriere separat pentru fiecare domeniu la care se înscrie candidatul sau percepe o singură taxă la nivelul întregii facultăți.
- IV) Facultatea va specifica modalitatea distribuirii candidaților pe specializări în urma admiterii, admiterea fiind organizată, conform legii, pe domenii de studiu.
- V) Facultatea stabilește actele speciale ce se depun, care sunt altele decât cele prevăzute de acest regulament, fiind necesare concursului.
- VI) Facultatea stabilește datele exacte ale probelor de concurs, data afișării rezultatelor, termenul depunerii și rezolvării contestațiilor, a termenului confirmării ocupării locurilor și a depunerii actelor, respectând perioadele prevăzute de calendarul unitar al admiterii din Universitate. Perioada înscrierii este unitară în toată Universitatea.

Admiterea la studiile universitare de doctorat se face prin concurs organizat anual de Universitate, de regulă înainte de începutul anului universitar. În 2006 s-a înființat **Institutul de Studii Doctorale**, care gestionează, într-o organizare modernă, compatibilă internațional, studiile de doctorat în UBB. Concursul de admitere la doctorat constă din două probe de specialitate: o probă scrisă, pe baza unei tematici, anunțate de conducătorul de doctorat cu cel puțin două luni înainte de data concursului de admitere, și un interviu în cadrul căruia se analizează preocupările științifice ale candidatului, aptitudinile lui de cercetare și tema propusă de acesta pentru teza de doctorat. Pe lângă aceste probe de specialitate, candidatul la studiile universitare de doctorat mai trebuie să promoveze

un examen de competență lingvistică pentru o limbă de circulație internațională, care se susține la unul dintre centrele lingvistice Alpha sau Lingua din cadrul Universității.

Domeniile în care sunt organizate studii universitare de doctorat au fost stabilite prin Ordinul nr. 4.843 din 1 august 2006 al ministrului Educației și Cercetării. În 24 din cele 73 de domenii de doctorat fixate prin acest ordin, UBB organizează studii universitare de doctorat dispunând, în prezent, de **282** conducători de doctorat. Repartiția conducătorilor de doctorat pe domenii de doctorat este publicată pe pagina web a Universității.

UBB a avut, în medie, **3.000** doctoranzi în fiecare an universitar, minimul a fost atins în 2001/2002 cu 2.544 doctoranzi, iar maximul în 2005/2006 cu 3.424 doctoranzi. În prezent există **peste 3000** doctoranzi ai UBB, dintre care peste 100 sunt străini.

Standard

B.1.2. STRUCTURA ȘI PREZENTAREA PROGRAMELOR DE STUDIU

1. Structura programelor de studiu

Declarația de la Bologna (1999), semnată de miniștrii educației din țările europene (printre care și România), prevede crearea spațiului universitar european prin compatibilizarea sistemelor de învățământ superior din țările semnatare. În cadrul Procesului Bologna sistemul de învățământ superior din România a trecut și trece prin transformări majore. Premisele acestei schimbări sunt date de Legea nr. 288/24 iunie 2004 privind organizarea studiilor universitare și Hotărârea de Guvern nr. 88 din 10 februarie 2005.

UBB a trecut la Sistemul Bologna începând din anul universitar 2005/2006. Trecerea s-a făcut pe baza unor studii de fezabilitate privind structura, curricula și competențele, studii începute în anul 2003. Printre modificări se numără și modificarea structurii de specializări, reducerea duratei învățământului nivel licență, mărirea duratei și importanței învățământului nivel master, transformarea învățământului de scurtă durată (nivel colegiu) în învățământ nivel licență.

Punând în aplicare prevederile Legii nr. 288 din 24 iunie 2004, UBB a reorganizat studiile universitare și le-a structurat, începând cu anul universitar 2005/2006, pe cele trei cicluri prevăzute în lege: studii universitare de licență, studii universitare de master și studii universitare de doctorat. Astfel, studiile de doctorat s-au transformat dintr-o componentă a învățământului postuniversitar într-una a învățământului universitar.

Programele de studiu nivel licență și nivel master sunt prezentate sub forma unor pachete de documente care cuprind: planurile de învățământ; Syllabus-uri; descrierea specializărilor; competențele absolventului.

Începând cu anul 2006, **Consiliul pentru Curriculum** a verificat și a aprobat conținutul planurilor de învățământ și al fiecărui syllabus. **Consiliul pentru Curriculum**, stabilit de Senatul UBB, este autoritatea curriculară în Universitate.

În 2008, UBB a început aplicarea **programului propriu de învățământ tehnologic (biotehnologii, inginerie de soft, inginerie chimică, geologie)**.

Planuri de învățământ

La **nivel licență**, planurile de învățământ sunt elaborate conform **Reperelor de elaborare ale planurilor de învățământ** aprobate de **Consiliul pentru Curriculum al Universității Babeș-Bolyai**, în ședința din 13 martie 2006, și respectă de asemenea recomandările Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior, cu privire la conținutul procesului de învățământ, din Hotărârea nr. 1418/2006, publicată în Monitorul Oficial, nr. 865 din 23/10/2006.

Planurile de învățământ sunt concepute astfel încât să asigure timpul necesar pentru studiul individual, asimilarea adecvată a bibliografiei și inițierea în cercetarea științifică.

Planurile de învățământ se elaborează anual de către Consiliul Profesorat al fiecărei facultăți pentru fiecare specializare în parte și sunt aprobate de către Rectoratul UBB.

Din punct de vedere al conținutului planurile de învățământ cuprind discipline fundamentale, de specialitate și complementare. Din punct de vedere organizațional, planurile de învățământ pentru fiecare specializare cuprind discipline obligatorii, opționale și facultative. Aceste caracteristici conferă flexibilitate programelor de studiu.

Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examen, colocviu, verificare pe parcurs.

Studiile universitare de licență corespund unui număr de 180 sau 240 de credite transferabile, conform ECTS. UBB aplică, în evaluarea activității studenților tuturor specializărilor **Sistemul European de Credite Transferabile – ECTS (European Credit Transfer System)**. Aplicarea sistemului de credite este reglementat de un regulament special, adoptat de Senatul Universității. Sistemul de credite permite dubla specializare, potrivit opțiunilor studenților, în conformitate cu reglementările la nivel național. Pentru asigurarea implementării și monitorizării aplicării ECTS, la nivelul anilor de studiu sunt desemnați **tutori**, iar la nivelul specializărilor și al liniilor de studiu sunt desemnați **consilieri de studii** care asigură deopotrivă consilierea studenților și echivalările de studii, potrivit prezentului regulament. La nivelul Universității aplicarea sistemului creditelor transferabile intră în atribuțiile unui prorector.

Se pot prezenta la examenul de finalizare a studiilor numai absolvenții care au îndeplinit în totalitate cerințele prevăzute de planul de învățământ al specializării promoției cu care și-au terminat studiile.

Acordarea **Diplomei de licență** se face în condițiile promovării examenului de finalizare a studiilor în conformitate cu **Regulamentul de organizare și desfășurare a examenului de finalizare a studiilor** adoptat de Senatul UBB (nr. 554/15.01.2009).

La **nivel master**, planurile de învățământ se elaborează conform **Regulamentului studiilor universitare de master la Universitatea Babeș-Bolyai**, aprobat în ședința Senatului din 17 iulie 2007. Planul de învățământ cuprinde discipline obligatorii, discipline opționale și discipline metodologice de teoria științei (metodologia cercetării, istoria științei, epistemologie, logică, etc.).

Masterandul poate alege două discipline opționale din cadrul oricărui program de master de la UBB. Această caracteristică conferă flexibilitate programelor de studiu la nivel master. Formele de evaluare pentru disciplinele din cadrul programelor de master, prevăzute în planurile de învățământ, sunt: examen, colocviu și lucrări practice.

Planurile de învățământ corespund unui număr de 60/120 credite transferabile. Planul de învățământ la nivel master prevede pentru fiecare semestru un număr de 30 credite transferabile și un număr de 10 credite transferabile pentru susținerea lucrării de disertație.

Acordarea **Diplomei de master** se face în condițiile promovării examenului final, însoțit de lucrarea de dizertație, în conformitate cu **Regulamentul de organizare și desfășurare a examenului de finalizare a studiilor** adoptat de Senatul UBB (nr.554/15.01.2009).

În 2008 s-a înființat **Institutul de Studii Masterale**, care are în răspundere organizarea studiilor master internaționale în universitate.

La **nivel Doctorat**, există planuri ale școlilor doctorale care întrunesc 60 de credite pe durata primului an de pregătire, dintre care 15 alocate proiectului de cercetare.

Formele de evaluare sunt examenele (propușe din oferta școlii doctorale la care participă doctorandul sau a altor școli doctorale din UBB sau alte universități) și referatele ale căror tematică se subsumă conținutului tezei.

Principiile de bază privind organizarea ciclului **studiilor universitare de doctorat** au fost stabilite în conformitate cu H.G. 567 din iunie 2005 privind organizarea și desfășurarea studiilor universitare de doctorat și sunt cuprinse în **Regulamentul Universității Babeș-Bolyai de organizare și desfășurare a studiilor universitare de doctorat**.

Studiile universitare de doctorat au ca scop dezvoltarea cunoașterii prin cercetare științifică originală. Ele au, de regulă, o durată de cel mult 3 ani universitari și cuprind două componente, care se desfășoară sub îndrumarea unui conducător de doctorat:

- Programul de pregătire universitară avansată;
- Programul de cercetare științifică.

Doctoratul se finalizează cu susținerea publică a tezei de doctorat elaborate de doctorand. Această teză trebuie să demonstreze cunoașterea științifică avansată a temei abordate, să conțină elemente de originalitate în dezvoltarea sau soluționarea temei, precum și modalitățile de validare științifică a acestora. Cerințele calitative pe care trebuie să le îndeplinească tezele de doctorat sunt stabilite, pentru fiecare domeniu, de către Consiliile profesionale ale facultăților.

Programul de pregătire universitară avansată are o durată de un an universitar (2 semestre) și nu poate fi prelungit. El asigură pregătirea doctorandului în cadrul **Școlilor Doctorale** din UBB prin activități didactico-științifice cuprinse în două module:

- Modulul de pregătire de specialitate;
- Modulul de pregătire complementară.

În cadrul modulului de pregătire de specialitate doctorandul trebuie să frecventeze pe parcursul celor două semestre ale programului de pregătire universitară avansată, în total, 3-4 discipline de specialitate din oferta Școlilor Doctorale din Universitate și să promoveze examenele prevăzute la aceste discipline.

În cadrul modulului de pregătire complementară doctorandul trebuie să frecventeze (de regulă în cel de-al doilea semestru) disciplina complementară „Metode generale de cercetare și metodică elaborării de lucrări științifice” și să promoveze examenul prevăzut pentru această disciplină. În paralel trebuie să elaboreze, sub îndrumarea conducătorului de doctorat, proiectul de cercetare științifică în vederea realizării tezei de doctorat.

Programul de pregătire universitară avansată este în așa fel conceput încât doctorandul poate să realizeze cel puțin 30 de credite transferabile în fiecare din cele două semestre destinate programului. Programul se încheie cu susținerea publică a proiectului de cercetare științifică elaborat de doctorand în vederea realizării tezei de doctorat. Evaluarea acestuia și a deprinderilor de cercetare dobândite de doctorand în cadrul programului de pregătire universitară avansată se face de către o comisie de examinare, aprobată de Rectorul Universității.

Programul de cercetare științifică se realizează sub îndrumarea conducătorului de doctorat, pe întregul parcurs al doctoratului, în cadrul unei echipe de cercetare științifică, având drept scop elaborarea de către doctorand a tezei de doctorat. De regulă, el are o durată de cel mult trei ani universitari (6 semestre).

Rezultatele științifice obținute în cadrul unui program de cercetare sunt sintetizate de doctorand în 2-3 referate științifice scrise, care vor fi valorificate în teza de doctorat. Aceste referate științifice se susțin de către doctorand, în termen de cel mult 3 ani de la înmatriculare, în fața colectivului de la catedră sau de cercetare din care face parte conducătorul de doctorat.

Detaliile programului de pregătire universitară avansată (toate disciplinele care trebuie promovate) și cele ale programului de cercetare științifică (tema tezei de doctorat și cea a fiecărui referat științific) sunt consemnate într-un plan individual al studiilor universitare de doctorat, întocmit de către conducătorul de doctorat împreună cu doctorandul, în termen de 30 de zile de la înmatriculare. Planul se avizează de către Consiliul profesoral al facultății unde activează conducătorul de doctorat și se aprobă de Rectorul Universității.

Doctorandul care și-a îndeplinit obligațiile din cadrul programului de pregătire universitară avansată, care a susținut toate referatele științifice cu calificativele Foarte bine sau Bine și care și-a finalizat teza, supune această teză unei analize preliminare în catedră sau colectivului de cercetare din care face parte conducătorul de doctorat, în vederea obținerii avizului pentru susținerea publică a acesteia. Dacă doctorandul nu a reușit să finalizeze teza de doctorat în termen de 6 semestre de la înmatriculare, el poate solicita, în cazuri bine justificate și cu acordul conducătorului de doctorat, o prelungire de 2-4 semestre a studiilor de doctorat.

La **nivel postdoctoral**, studiile/stagiile de cercetare sunt coordonate în cadrul **Institutului de Studii Doctorale**. În 2009 UBB a elaborat **Regulamentul studiilor postdoctorale**, o premieră în țară. Se știe că în universitățile performante studiile postdoctorale reprezintă o practică merită să contribuie la creșterea performanței științifice a universității respective pe de o parte și, pe de altă parte, la desăvârșirea pregătirii academice a absolvenților de studii doctorale. Studiile postdoctorale ținesc înalta performanță și reprezintă, în același timp un cadru propice pentru valorificarea specialiștilor unei universități.

Activitatea postdoctoranzilor, monitorizată de către un mentor, este subordonată Unității de Cercetare din care fac parte și este coordonată de **Oficiul de Studii Universitare Postdoctorale** din cadrul **Departamentului Cercetării Științifice**, care funcționează în cadrul Rectoratului. Orice **program postdoctoral** este înregistrat în cadrul **Oficiului de Studii Universitare Postdoctorale**.

Flexibilitatea planului de învățământ permite fiecărui student să-și aleagă un traseu propriu de învățare potrivit intereselor sale și permite acestuia să-și aleagă cursuri opționale de la alte facultăți din cadrul Universității cu acordul responsabililor acestora și respectând condiționările. Disponerea disciplinelor în planul de învățământ reprezintă numai o rută posibilă și nu una impusă studentului.

Fiecare facultate oferă cel puțin un curs pentru alte facultăți, pentru fiecare linie de studiu, din resurse financiare proprii. Consiliile profesoriale stabilesc disciplinele opționale în locul cărora pot fi alese discipline opționale generale din oferta Universității și limita maximă de credite care pot fi acumulate din această categorie de discipline. Creditele alocate pentru aceste discipline se echivalează cu cele fixate pentru disciplinele opționale pe care acestea le înlocuiesc.

Facultatea la care studentul este înmatriculat, pe baza contractelor de studii ale studenților, trimite în scris celorlalte facultăți lista disciplinelor și numărul studenților implicați în aceste discipline facultative și solicită acordul lor. Notele obținute la aceste discipline se trec în cataloage separate și se trimit în scris facultății unde studentul este înmatriculat, pentru a fi consemnate în registrul matricol și în foaia matricolă a studentului (la caseta „Alte discipline studiate”).

Creditele obținute la disciplinele promovate la alte facultăți pot fi incluse în cele 180/240 credite transferabile ale unei specializări sau pot fi suplimentare.

În cadrul UBB, orice disciplină promovată, este definitiv promovată, pentru orice specializare, și nu se repetă sub nici o formă. Orice disciplină promovată în programele ERASMUS se echivalează.

UBB s-a pronunțat continuu pentru multipla specializare și facilitează obținerea a două calificări și a două diplome în cadrul instituției. Studenții sau absolvenții se pot înscrie și înmatricula la cea de-a doua specializare, conform regulamentului de admitere valabil în anul universitar respectiv. Oricare dintre facultățile Universității acordă reduceri de taxă de școlarizare cuprinse între 25% – 80% pentru studenții/absolvenții care se înscriu la a doua specializare.

Syllabi

Atât la nivel licență cât și la nivel master, syllabus-urile fiecărei discipline sunt elaborate conform modelului aprobat de către Rectoratul UBB și trebuie să conțină următoarele informații: informații generale despre curs, seminar, lucrare practică sau laborator; informații despre titularul de curs, seminar, lucrare practică sau laborator; descrierea disciplinei; bibliografia obligatorie; materiale folosite în cadrul procesului educațional specific disciplinei; calendarul întâlnirilor și al verificărilor/examinărilor; modul de evaluare; detalii organizatorice, gestionarea situațiilor excepționale; bibliografie opțională. Syllabus-urile disciplinelor sunt revizuite anual.

Descrierea specializărilor și competențele absolventului

Atât descrierea specializărilor cât și competențele absolventului sunt elaborate de către facultăți și sunt aprobate de către **Consiliul pentru Curriculum** al UBB.

2. Diferențiere în realizarea programelor de studiu

Activitatea didactică **la nivel licență și master** este organizată în regim de **zi, învățământ cu frecvență redusă (FR) și învățământ la distanță (ID)**. Durata studiilor în învățământul universitar este aceeași pentru toate formele de învățământ, programele de studiu fiind unitare ca structură. Conținutul programelor de studiu este aprobat de către Consiliul pentru Curriculum la toate formele de învățământ. Studiile la învățământul la zi sunt organizate la toate cele 21 de facultăți ale universității.

Consiliul pentru Curriculum a fost înființat în anul 2006, având atribuțiile de **acreditare internă** a programelor de studii (evaluarea și aprobarea planurilor de învățământ). Programele supuse aprobării sunt de la nivel licență, masterat, doctorat, formare continuă, educația adulților.

Consiliul pentru Curriculum lucrează cu **Biroul de Curriculum**, serviciu specializat din cadrul Rectoratului. Biroul de Curriculum gestionează problemele de studii de la nivel licență și master (acreditarea programelor, planuri de învățământ, syllabus, admitere, finalizarea studiilor). Biroul de Curriculum este subordonat Prorectorului pentru studii.

La nivelul de studiu Master și Doctorat au fost create în ultimii ani două unități specifice UBB – **Institutul de Studii Masterale și Institutul de Studii Doctorale** care reglementează și organizează acest tip de studii. Învățământul la Distanță este organizat prin **Centrul de Formare Continuă și Învățământ la Distanță**.

Institutul de Studii Masterale

Institutul de Studii Masterale (ISM) funcționează în cadrul Rectoratului Universității Babeș-Bolyai. Activitatea ISM se desfășoară pe baza legislației în vigoare și a **Regulamentului de organizare și funcționare a Institutului de Studii Masterale**.

Institutul de Studii Masterale contribuie la consolidarea și mărirea competitivității internaționale a studiilor universitare de master, susținând organizarea unor programe de master internaționale la UBB. De asemenea elaborează propuneri de reglementare sau măsuri ale UBB privind programele de master internaționale, în acord cu obiectivele Universității și cadrul legislativ.

Institutul de Studii Masterale evaluează anual activitatea programelor de master împreună cu Consiliul pentru Curriculum și susține armonizarea internațională a curriculei programelor respective, desfășurând activități de promovare și valorizare a programelor de masterat internaționale, în colaborare cu facultățile, cu Departamentul de Imagine și cu Centrul de Cooperări Internaționale.

Institutul susține activitatea de introducere a unor noi profesii în Nomenclatorul de Ocupații și stabilește cooperări cu alte centre din țară sau străinătate, care organizează cursuri de master, participând, prin specialiștii din UBB sau/și în colaborare cu alte centre din țară sau de peste hotare, la programe de cercetare, privind dezvoltarea învățământului masteral.

În baza reglementărilor sistemului de credite transferabile, ISM poate propune schimb de profesori și studenți în cadrul specializărilor similare.

Institutul de Studii Masterale este condus de un Consiliu alcătuit din cadre didactice implicate în procesul didactic din ciclul doi de studii, membrii Consiliului fiind numiți, la propunerea Colegiului Senatului, de către Senatul UBB, pentru o perioadă de 4 ani. Consiliul ISM are ca atribuții dezvoltarea programelor de masterat, elaborarea politicilor strategice de întărire și extindere a programelor de masterat, formularea de recomandări către facultăți, inițierea de reglementări privind organizarea și derularea activităților de masterat la nivelul universității, aprobarea inițierii de programe de masterat internaționale, asigurarea menținerii și augmentării standardelor de calitate a programelor de masterat.

Institutul de Studii Doctorale

La propunerea Consiliului Academic, înregistrată cu nr. 3565 în 20 martie 2006, Senatul Universității a hotărât, în 10 aprilie 2006, înființarea **Institutului de Studii Doctorale**.

Activitatea didactică **la nivel doctorat** este organizată în regim de învățământ **cu frecvență** și învățământ **fără frecvență** și se desfășoară în baza **Regulamentului Universității Babeș-Bolyai de organizare și desfășurare a studiilor universitare de doctorat**.

Corespunzător domeniilor de doctorat în care UBB este instituție organizatoare de studii universitare de doctorat, facultățile organizează școli doctorale pentru doctoranzi. Menirea acestor școli este de a asigura, în vederea formării unei noi generații de cercetători, perfecționarea și extinderea pregătirii doctoranzilor, atestate prin diploma obținută la finalizarea studiilor de master, prin activități de predare, de seminarizare, de evaluare, de cercetare științifică, de valorificare a cercetării științifice, de dezvoltare tehnologică, de proiectare și creație artistică, potrivite specificului domeniului de doctorat.

La UBB o **școală doctorală** poate fi înființată dacă sunt satisfăcute cel puțin următoarele criterii:

- există un nucleu constituit din cel puțin trei conducători de doctorat în domeniu, de la UBB, recunoscuți pe plan național și internațional pentru meritele lor științifice, dispuși să activeze în cadrul școlii doctorale;
- Universitatea dispune de resursele de informare științifică și dotările necesare efectuării în cele mai bune condiții a cercetării științifice în domeniu;
- are asigurată – din resurse bugetare sau extrabugetare – sustenabilitatea financiară;
- în domeniul respectiv există la UBB acorduri referitoare la doctorate în cotutelă și la alte programe naționale sau internaționale destinate pregătirii doctoranzilor, la realizarea cărora școala doctorală își poate aduce contribuții;
- există legături cu mediul științific, economic, cultural și social care contribuie la realizarea obiectivelor școlii doctorale, și care pot asigura o finanțare sau dotare complementară.

Hotărârea ca facultățile să organizeze școli doctorale care să ofere cursuri și seminarii pentru doctoranzi, a fost luată de Consiliul de Administrație al UBB în 12 februarie 2002 și a fost pusă în aplicare începând cu anul universitar 2002/2003, înainte de a se adopta reglementarea la nivelul ministerului. Este o deosebită satisfacție pentru UBB că o asemenea obligativitate, a parcurgerii de către doctoranzi a unui program de pregătire universitară avansată ce cuprinde cursuri, seminarii și lucrări aplicative, a fost inclusă în Hotărârea nr. 567/15 iunie 2005 a Guvernului României privind organizarea și desfășurarea studiilor universitare de doctorat. Astăzi funcționează la UBB 27 școli doctorale, organizate în 16 facultăți ale Universității.

În anul universitar 2008/2009 UBB a oferit doctoranzilor cu frecvență, pe lângă cele 17 burse alocate MECI pentru domeniul Teologie, 293 burse finanțate de către Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane pentru celelalte domenii de doctorat, în baza a două proiecte depuse de Universitate:

- **Proiectul „Studiile doctorale: prin știință spre societate”**
(pentru 150 burse pentru domeniile științelor exacte și ingineriei);
- **Proiectul „Studiile doctorale, factor major de dezvoltare a cercetărilor socio-economice și umaniste”**
(pentru 143 burse pentru domeniile socio-economice și umaniste).

Activitatea didactică specifică desfășurată pentru doctoranzii înmatriculați la forma de învățământ fără frecvență este finanțată din taxele de școlarizare.

Institutul de Studii Doctorale este condus de un Consiliu alcătuit din profesori universitari recunoscuți pe plan național și internațional, care sunt conducători de doctorat la UBB. Componenta Consiliului se aprobă de către Senatul Universității pentru o perioadă de 4 ani. Actualul Consiliu a fost aprobat de Senatul Universității în 21 ianuarie 2008.

Centrul de Formare Continuă și Învățământ la Distanță (CFCID)

CFCID, înființat în 1996, organizează învățământul netradițional: învățământ la distanță, formarea continuă, educația adulților.

Învățământul la distanță reprezintă o rezultată a aplicării mijloacelor de tehnologie informatică în procesul de predare – învățare. Integrarea mijloacelor informatice (platformă e-learning, videoconferință, biblioteci electronice, suporturi de curs electronice, casete audio, video etc.) în procesul de predare – învățare determină **caracterul neconvențional, complex și industrializat** al acestei forme de învățământ.

Realizat sub forma combinării învățării față în față și a medierii comunicării dintre profesor și student prin mijloace electronice (blended learning), **UBB a dezvoltat acest tip de învățământ în cadrul programului de reformă a învățământului și trecerea la Sistemul Bologna începând din anul 1997.**

Dezvoltarea învățământului la distanță în cadrul UBB s-a realizat prin inovări efectuate în principal pe dimensiunile organizatorice, economice și pedagogice ale învățământului tradițional.

Inovarea dimensiunii organizatorice constă în elaborarea unei structuri specifice, a **Regulamentului de organizare a învățământului la distanță la Universitatea Babeș-Bolyai**, a **Regulamentului formării continue**, a **Regulamentului LifeLong Learning**, al **Îndrumarului administrativ, pedagogic și metodic al învățământului la distanță** la UBB precum și constituirea interfeței electronice a învățării – predării.

Inovarea dimensiunii economice constă în principal în oferirea posibilității obținerii calificărilor și a creditelor prin absolvirea cursurilor organizate sub forma învățământului la distanță.

Inovarea dimensiunii pedagogice se axează în principal pe constituirea și aplicarea conceptelor de universitate virtuală și student virtual, precum și în introducerea învățării – predării mediate prin mijloace electronice.

CFCID al UBB, prin Oficiile ID din facultăți, asigură următoarele tipuri de pregătire profesională:

- calificări universitare superioare finalizate prin diplome de licență, corespunzătoare formei de învățământ superior de lungă durată;
- specializări de masterat, finalizate prin diplome de master;
- specializări postuniversitare, finalizate prin diplome de studii postuniversitare de specializare;
- perfecționare postuniversitară finalizată prin certificate de absolvire;
- conversie profesională la nivel superior finalizată prin diplome sau certificate.

Ca urmare a deschiderii către comunitate, a aplicării pedagogiei și metodicii învățământului la distanță (mai aproape de tineri, mai aproape de casă) și a reformei introduse prin aplicarea sistemului de la Bologna, a crescut semnificativ numărul specializărilor oferite, numărul cursurilor de perfecționare și a cursurilor postuniversitare. În vederea menținerii eficienței și asigurării nivelului calitativ al acestor programe, toate cursurile oferite sub forma învățământului la distanță sunt avizate de către Consiliul pentru Curriculum a UBB, supunându-se reglementărilor privind calitatea învățământului din universitățile europene.

În registrul asigurării calității, Centrul de Formare Continuă și Învățământ la Distanță și Oficiile ID din cadrul facultăților dispun de **infrastructura necesară** (componente IT), pentru desfășurarea în bune condiții ale învățământului la distanță. În acest sens s-a achiziționat **Platforma IBM pentru învățământ la distanță**, cu aplicații multiple: de prezentare a specializărilor, de evidență a studenților, a anilor de studii, a directorului de studii, a tutorilor, pagini individuale ale cadrelor didactice, **platformă de învățare virtuală**, **bibliotecă electronică**, **platformă de stocare cursuri multimedia** (imagine, video, sunet sincron și asincron, etc.).

CFCID dispune de un **sistem de video-conferință performant**, care permite transmisia semnalului audio și video în timp real între mai multe locații situate la distanță. Sistemul este compus dintr-un server multipunct pentru videoconferință și 4 sisteme de videoconferință portabile. Totodată sistemul asigură înregistrarea digitală și stocarea materialelor educaționale. Pentru comunicare sistemul folosește fie rețeaua Internet, fie alt tip de rețele (ex. ISDN).

Aceste patru sisteme portabile pot fi amplasate în oricare din locațiile din teritoriu ale Extensiilor Universitare, în funcție de necesitatea transmiterii la distanță a cursurilor sau seminariilor

în timp real (live). Comunicarea între aceste sisteme este bidirecțională, ceea ce poate face ca aceste cursuri sau seminarii să fie interactive.

Sistemul de înregistrare și stocare a materialelor permite accesarea unor înregistrări ale evenimentelor trecute, făcând astfel posibilă vizionarea lor de oriunde din lume.

3. Relevanța programelor de studiu

Consiliul pentru Curriculum are o importanță majoră în alcătuirea unor programe de învățământ relevante, urmărind atât repere cantitative, cât și repere calitative. Conținutul disciplinelor și a întregului program de învățământ în ansamblu este de regulă supus dezbaterii, fie anual, fie o dată la doi ani, în cadrul catedrelor sau departamentelor.

În cadrul UBB se folosește un ansamblu de modalități de evaluare a activității didactice. Calitatea disciplinelor predate este evaluată anual de către conducerea catedrei, de către studenți. Se realizează evaluarea disciplinelor de către colegi prin vizite la cursuri, seminarii și laboratoare. De asemenea, se completează chestionare de evaluare a studiilor de către absolvenții Universității.

Documentele de referință pentru evaluarea disciplinelor sunt următoarele: raport de autoevaluare, raport de analiză asupra evaluării de către student a disciplinei cadrului didactic, rezultatele evaluării de către colegi, rezultatele evaluărilor realizate de către șeful de catedră, analiza syllabus-urilor, rapoarte ale consiliilor și comisiilor de evaluare.

Dimensiunea internațională a studiilor

Relevanța programelor de studiu este subliniată și de dimensiunea internațională a acestora. Cooperările internaționale au fost o preocupare importantă a politicii UBB începând cu anul 1993. Amplificarea schimburilor internaționale pe plan didactic și de cercetare a fost considerată un mijloc de a determina schimbări conceptuale și structurale în interiorul universității, de îmbunătățire a calității procesului didactic și de cercetare și o importantă pârgie de emancipare a studenților. Mobilitățile ERASMUS au avut ca principal rol punerea în contact a studenților români cu cei din diferite țări, fapt ce a permis creșterea vizibilității universității, regiunii și țării pe plan internațional pe de o parte, cât și punerea studenților români în contact cu alte culturi, fapt care a completat fericit procesul de educație, cu consecințe importante asupra atitudinii față de viață, societate și profesie. În perioada 1998-2009 cca 3.000 de studenți ai UBB au beneficiat de burse ERASMUS, cifra reprezentând 14% din numărul mobilităților pe plan național. De asemenea, UBB a atras anual 14% din studenții ERASMUS veniți în România.

Începând cu 1993, cooperările internaționale au înregistrat o amplitudine fără precedent la UBB. Amplitudinea a fost fără precedent nu doar pentru că s-au încheiat acorduri de cooperare cu numeroase universități la un nivel complet nou, ci, înainte de orice, pentru că fiecare cadru didactic a putut lua contact direct cu școli elevate. Amplitudinea a fost fără precedent pentru că s-au deschis numeroase cooperări noi cu universități din SUA, Germania, Israel, Japonia, pentru că au fost extinse cooperările în Europa Centrală, pentru că formele de cooperare s-au înnoit complet.

Suținerea cooperărilor euro-americe a fost amplificată substanțial și prin crearea a trei noi facultăți (**Facultatea de Studii Europene**, 1994; **Facultatea de Științe Politice, Administrative și ale Comunicării**, 1995; **Facultatea de Business**, 1994) pe baza programelor Uniunii Europene și SUA. Personalități științifice și publice de efectivă anvergură mondială au venit la universitate și participă la sprijinirea ei.

UBB a devenit loc al reuniunilor internaționale semnificative. Adunarea generală a **Asociației Universităților Danubiene** (1999), conferința **Asociației Universităților Carpatine** (1999), reuniunea conducerii executive a **Asociației Universităților Europene** (2002) s-au desfășurat pentru prima oară în România, la UBB. Conform deciziei de la Leuven (Belgia), conferința

continentală a universităților europene, a **European University Association**, a avut loc, în octombrie 2003, în organizarea UBB, **ceea ce a fost o premieră în România și în Europa Răsăriteană**. S-a progresat continuu în cooperările **joint curriculum** și **joint research units**.

UBB organizează, anual, în medie 80-100 conferințe internaționale. Remarcăm câteva de importanță majoră, din ultimii trei ani: "Enhancement of knowledge on higher education and its dissemination: imperative for policy and practice", septembrie 2008; "Reason and faith at the beginning of the third millennium", octombrie 2008; "The 17th European symposium on computer aided process engineering (ESCAPE 17)", mai 2007; "7th European committee for conservation of bryophytes conference. Bryophytes conservation. Status and perspectives", septembrie 2007; "The university of the XXIst century. Alliance of Universities for Democracy", noiembrie 2007; "The 2nd world congress of the science of physical activities and sports - the new European dimension", octombrie 2006.

UBB a fost selectată printre câștigătoarele competiției pentru programele europene **Quality Assurance** (2003). S-a extins substanțial sfera studiilor în limbi moderne de mare circulație. Sunt angajate pregătirile pentru trecerea la **double degrees** pentru studenți și la **double appointments** pentru cadre didactice.

Centrul de Cooperări Internaționale a fost precedat de înființarea unei unități, în 1991, sub numele de **Oficiul de Relații Internaționale**, ca o primă încercare de a folosi oportunitățile de cooperare internațională la UBB, într-un cadru instituțional adecvat și în noul regim democratic. În 1995, Oficiul a fost transformat în Departamentul de Relații Internaționale și Imagine Universitară, actuala denumire fiind stabilită în februarie 2000. În anul 2003 **Centrul de Cooperări Internaționale** a fost restructurat la standarde europene, restructurarea realizându-se atât la nivelul personalului cât și la nivelul infrastructurii (rețea hotelieră și infrastructură modernă). Astfel Centrul de Cooperări Internaționale din cadrul UBB a devenit primul centru organizat la standarde europene al universităților românești.

Cooperările internaționale ale UBB trebuie să aibă consecințe instituționale. Aceasta este axioma pusă la baza cooperărilor internaționale ale UBB. UBB a devenit membră a **Asociației Continentale a Universităților** (1995), a semnat – prima dintre universitățile din România – **Magna Carta Universitatum** (în 2002) a universităților europene și este parte activă a organizațiilor regionale, continentale și mondiale ale universităților. Ea însăși a devenit în ultimii ani, nu doar parte activă a organizațiilor, ci și **centru din care se lansează idei și programe recunoscute internațional**. Profesori ai UBB au fost și sunt raportori la reuniuni mondiale semnificative. La UBB funcționează liderii unor organizații internaționale semnificative. Rectorul UBB a fost ales în numeroase organisme și consilii de conducere universitare internaționale.

Strategia de internaționalizare a studiilor la UBB este în prezent proiectată de Rectoratul UBB și aprobată de Senatul Universității, iar coordonarea și supravegherea aplicării acesteia este realizată de către Rectoratul UBB, respectiv Prorectoratul responsabil cu afirmarea și cooperarea internațională.

Deciziile de internaționalizare luate de structurile administrative menționate mai sus sunt puse în aplicare de **Centrul de Cooperări Internaționale** al UBB, la nivel central și la nivelul fiecărei echipe care răspunde de internaționalizare la nivelul facultăților.

Prin **Strategia internaționalizării** Universitatea își propune mai multe obiective pe două paliere: amplificarea schimburilor între studenți și atragerea de studenți străini; amplificarea cooperărilor științifice cu universități, departamente și grupuri de cercetare.

Criteriul

B.2. REZULTATELE ÎNVĂȚĂRII

Standard

B.2.1. VALORIFICAREA CALIFICĂRII UNIVERSITARE OBȚINUTE

1. Valorificarea prin capacitatea de a se angaja pe piața muncii

Studiul cu privire la inserția pe piața muncii a absolvenților UBB, început în noiembrie 1998, este singurul studiu sistematic, cu instrument validat științific, din România. Prin acest studiu putem urmări cariera absolvenților în primul an după angajare. Au fost chestionați peste 70% din numărul total de absolvenți începând cu anul 1998. Pentru analiza gradului de angajabilitate, UBB și-a propus următoarele criterii: procent de angajabilitate – câți absolvenți s-au angajat după terminarea studiilor (prag acceptat 70%), interval de timp între absolvire și angajare (max. 18 luni), procent de continuare a studiilor (prag acceptat – 15%). Între anii 1997 și 2006, procentul absolvenților angajați la cel puțin un an de la absolvire a variat între 89% și 72%. S-a observat o creștere a procentului absolvenților angajați în unități cu capital integral privat (de la 29,1% în promoția 1997 la 47,1% în promoția 2004) în defavoarea celor cu capital mixt și a altor tipuri de instituții (asociații, fundații etc.).

2. Valorificarea calificării prin continuarea studiilor

În ceea ce privește procentul absolvenților de învățământ nivel licență care își continuă studiile, începând cu anul 1997, procentul a crescut de la 13,7% la 22,1%. După cum se poate observa, tendința este crescătoare. În prezent, la masterat sunt înscriși **10.081** studenți. Dacă raportăm totalul de **7.721** de absolvenți la numărul celor înscriși la master anul I aceasta reprezintă **80.19%**, însă trebuie remarcat că unii absolvenți care urmează programele master nu sunt absolvenți ai UBB, respectiv nu toți absolvenții UBB urmează studii de master în cadrul Universității; nu s-a întocmit o situație exactă a procentului de absolvenți UBB înscriși la programele master din cadrul UBB.

3. Nivelul de satisfacție al studenților în raport cu dezvoltarea profesională și personală asigurată

Gradul de satisfacție al absolvenților în raport cu diverși parametri ai programelor academice parcurse a fost analizat, începând cu anul 1998, prin proiectul de **Inserție a absolvenților pe piața muncii**. În perioada 1998-2007, gradul de satisfacție exprimat se ridică la 70%. În urma opțiunilor exprimate ale absolvenților, mai multe facultăți au modificat curricula. Dacă absolvenții din promoțiile 1997-2002 considerau că o atenție mai mare trebuie acordată disciplinelor teoretice în defavoarea celor practice, începând cu promoția 2003 situația se inversează. Tot începând cu promoția 2003 se observă și o solicitare mai mare în ceea ce privește limbile străine și utilizarea computerului. Această schimbare de situație poate fi explicată prin creșterea numărului absolvenților angajați în domeniul privat, unde se pune mai mult accentul pe abilitatea de a utiliza în practică cunoașterea teoretică însușită pe parcursul studiilor. În termeni de competențe, accentul se mută de pe „a ști și a înțelege” pe al doilea nivel „a ști și a acționa”.

Complementar procesului de evaluare a cursurilor de către studenți, care a devenit o practică curentă încă din 2002, atenția acordată satisfacției studenților față de multitudinea aspectelor vieții academice, este o nouă direcție, urmată începând cu 2007. **Centrul pentru Managementul Calității**, din subordinea Rectoratului, a elaborat un chestionar de analiză a satisfacției studenților, atât în ceea ce privește activitatea de predare-învățare, cât și baza materială și satisfacția privind serviciile și facilitățile de care beneficiază în cadrul universității.

Din punct de vedere al **nivelului de satisfacție a studenților**, răspunsurile grupate pe cele trei dimensiuni majore, arată că pentru toate întrebările chestionarului, un procent care variază între 50% și 90% dintre studenți apreciază favorabil aspectele evaluate. Cele mai favorabil apreciate dimensiuni vizează informațiile despre admitere, cunoștințele dobândite în domeniul de studiu pe

parcursul facultății, calitatea spațiilor dedicate activităților de predare-învățare, accesul la informații privind facultatea (cu valori medii peste 3.50). La întrebarea care vizează serviciile de consiliere oferite studenților, consultanță în carieră, sprijinul pentru mobilități internaționale, aproximativ 50% dintre studenți răspund favorabil, apreciind calitatea acestora.

4. Centrarea pe student a metodelor de învățare

UBB și-a asumat ca obiectiv major asigurarea excelenței în educație și formare, proces care impune, în contextul noilor exigențe în definirea instituțiilor de învățământ superior, o raportare permanentă la student, ca beneficiar al programelor de formare universitară.

Centrarea pe student în activitatea didactică este asigurată la UBB prin implementarea practică a următoarelor imperative concrete: asigurarea transparenței procesului instructiv-formativ; proiectarea activităților didactice pornind de la nevoile și interesele de formare și învățare ale studenților; asigurarea participării active a studenților la aprofundarea și construcția cunoașterii; diversificarea și diferențierea formelor de evaluare academică.

Asigurarea transparenței procesului instructiv-formativ

La nivelul instituției, transparența s-a realizat prin formularea publică și urmărirea sistematică a politicilor educaționale în concordanță cu misiunea universității și cu orientările de succes în domeniu pe plan mondial. La nivelul programului de studii, transparența este asigurată prin facilitarea accesului studenților și potențialilor studenți la informații privind programele și disciplinele academice. În acest sens, începând cu anul universitar 2006-2007 au fost elaborate syllabi pentru fiecare disciplină, care includ date de identificare a cursului și a titularului acestuia, prezentarea specificului cursului și a competențelor asigurate prin parcurgerea lui, programarea săptămânală a temelor de curs și seminar, însoțite de referințe bibliografice adecvate, metodologia didactică utilizată, cerințele și criteriile de evaluare formativă și finală, materiale de studiu disponibile în format electronic, orele de consultații și alte informații specifice. Universitatea a publicat broșura **Cursurile și seminariile din UBB**, iar din 2007-2008 informațiile privind cursurile, seminariile, planul de învățământ al specializărilor, orarul s-au publicat electronic pe pagina web a facultăților. Accesul permanent al studenților la aceste informații constituie o condiție necesară pentru promovarea autonomiei lor în structurarea propriului program de studii și în reglarea propriei învățări.

Pe parcursul derulării procesului de predare, cadrele didactice încurajează comunicarea și transmiterea feedback-ului din partea studenților, prin anunțarea și respectarea orelor de consultații și tutoriat. Grupurile de discuții, paginile de tip newsblog și forumurile deschise de către unele specializări pentru facilitarea comunicării permanente cu cadrele didactice și studenții contribuie semnificativ la sporirea transparenței activității didactice. Amintim, spre exemplificare, forumurile deschise pe paginile electronice ale Facultăților de Drept, Teatru și Televiziune, Teologie Ortodoxă, Psihologie și Științe ale Educației.

Proiectarea activităților didactice pornind de la nevoile și interesele de formare și învățare ale studenților

Proiectarea programelor de studii și a activităților didactice la UBB este un proces continuu, dată fiind dinamica transformărilor sociale și de pe piața forței de muncă. Prin intermediul activităților **Centrului de Dezvoltare Universitară** și ale **Centrului de Management al Calității**, Universitatea se asigură de identificarea nevoilor de formare profesională. Urmărind obținerea feedback-ului studenților privind oferta de studii, prin derularea programelor anuale de evaluare a activității didactice de către studenți și, prin derularea anchetei privind satisfacția studenților, integrând feedback-ul obținut în procesul de dezvoltare a curriculei academice, Universitatea face un efort permanent de a răspunde expectanțelor de formare ale diverselor categorii de studenți.

Urmărind să concretizeze formula parteneriatului în învățare, Universitatea a promovat libertatea de opțiune a studentului în alegerea alternativelor de studiu (specializări, limba de studiu, cursuri, seminarii, forme și sarcini de studiu și evaluare etc.), prin sporirea ponderii cursurilor opționale și facultative în cadrul programelor academice și prin diversificarea tipologiei programelor de studii complementare.

Politica lingvistică europeană și caracterul multicultural al Universității, reflectate în diversitatea lingvistică a liniilor de studiu, dar și în susținerea existenței și activității centrelor culturale străine și a centrelor de limbi moderne, contribuie semnificativ la identificarea și întâmpinarea nevoilor și intereselor de studiu și oferă soluții de diferențiere a abordărilor didactice.

Organizațiile studențești, numeroase la UBB (facem referire, pentru exemplificare, la **Organizația studenților chimiști**, **Organizația studenților economiști**, **Asociația studenților de la Asistență Socială** etc.), și grupurile cu inițiative administrative și de dezvoltare personală și socială a studenților (ex: Consiliul Reprezentanților Studenților la Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației) își asumă explicitarea, prin acțiuni specifice, a preocupărilor, intereselor și nevoilor de dezvoltare personală a studenților.

În ultimii ani, UBB a cunoscut o diversificare fără precedent a beneficiarilor programelor educaționale, ca urmare a multiplicării ofertelor de formare. Astfel, formele de învățământ netraditional (formare continuă, lifelong learning, învățământ la distanță) au atras participanți cu profiluri foarte variate (ca vârstă, background profesional, interese și nevoi de formare, motivații de studiu). Efortul de adaptare a procesului de proiectare și de predare la această varietate interindividuală a determinat o reconsiderare, adaptare, optimizare permanentă a repertoriului metodologic al cadrelor didactice, cu efecte benefice pentru calitatea de ansamblu a prestației didactice a acestora.

Asigurarea participării active a studenților la aprofundarea și construcția cunoașterii

UBB a înțeles faptul că efectul direct al asumării **paradigmei centrării pe student** presupune focalizarea pe dezvoltarea competențelor studenților, atât a competențelor de specialitate, cât și a celor transversale, sistemice (capacitatea de a învăța, abilitățile de cercetare, capacitatea de a lucra autonom, spiritul antreprenorial etc.), precum și a celor inter-personale (capacitatea de a comunica în mediul profesional și social lărgit, de a colabora, de a lucra în contexte internaționale, atitudinea pozitivă față de diversitate etc.). În consecință, cadrele didactice și-au asumat responsabilitatea proiectării mediilor educaționale care să le ofere studenților ocazii de învățare și cercetare semnificative, relevante nu doar prin bogăția și actualitatea informației științifice vehiculate, dar mai ales prin situațiile de raportare critică, creativă și productivă la cunoaștere și la realitate a studenților. Universitatea își regândește astfel misiunea tradițională, aceea de a oferi ocazii de reflecție detașată, academică asupra cunoașterii, articulând preocuparea pentru transmiterea cunoștințelor științifice cu imperativul implicării active a studenților în rezolvarea de probleme, în negocierea de idei, în abordarea creativă a domeniilor de specialitate.

În mod concret, această preocupare s-a obiectivat în interesul crescând al cadrelor didactice din Universitate având drept scop identificarea, testarea, dezvoltarea, implementarea și evaluarea unor **metodologii didactice inovatoare**, ce presupun implicarea operativă și efectivă a studenților. Metodele de predare-învățare activizante (problematizarea, exercițiul ghidat, învățarea prin descoperire, studiul documentelor, studiul de caz, experimentarea etc.) și interactive (conversația euristică, brainstormingul, dezbateră, prelegerea interactivă, jocul de rol, învățarea bazată pe proiectul de investigație, metodele de învățare prin cooperare etc.) menționate de cadrele didactice ca fiind centrale activităților de predare sunt menite să producă acel conflict socio-cognitiv necesar progresului în achiziția de cunoștințe durabile și în dezvoltarea personală și a competențelor profesionale și generale. Formularea de întrebări și probleme, diversificarea surselor de informare, distribuirea responsabilității privind formarea expertizei profesionale sunt câteva dintre instrumentele

specifice utilizate de către cadrele didactice în vederea activizării învățării. Elocvente pentru diversitatea metodologiei centrate pe student sunt referirile cuprinse în syllabus-ul disciplinelor la specializările: științe politice, administrative și ale comunicării, psihologie și științe ale educației, istorie și filosofie, studii europene, drept, științe economice și gestiunea afacerilor, business, pentru a ne rezuma la doar câteva exemple.

O analiză a informațiilor privind activitățile de curs și seminar susținute în Universitate, relevă preocuparea cadrelor didactice pentru **activizarea prelegerii**, impactul formativ al acestora fiind augmentat frecvent cu întrebări focalizatoare sau de cercetare, cu momente de dezbatere, problematizare, discurs interogativ, muncă independentă și reflecție, team-teaching.

Proiectul individual sau de grup, ca metodă de învățare integrată, ce promovează în egală măsură dezvoltarea expertizei profesionale a studenților, dar și a abilităților transferabile (comunicare, utilizarea surselor de informație specifice specializării, analiză și sinteză a cunoașterii etc.) și instrumentale (utilizarea eficientă a noilor tehnologii, construcția de discurs, abilități de cercetare etc.), are o incidență din ce în ce mai crescută ca metodă de predare-învățare și ca cerință de evaluare. Astfel, la majoritatea specializărilor Universității, cerințele de învățare, respectiv evaluare de tip proiect sunt menționate (indicăm, spre exemplificare specializările matematică și informatică, psihologie și științele educației, științe economice și gestiunea afacerilor, unde syllabi disciplinelor conțin și exemple de sarcini de lucru de tip proiect), iar ponderea lor în evaluarea finală a cursurilor ajunge până la 40% din nota finală.

Mediul de învățare este optimizat și prin integrarea în predare și activitatea de studiu a **noilor tehnologii ale informației și comunicării**. În vederea facilitării urmăririi active a prelegerii de către studenți, cadrele didactice optează foarte frecvent pentru prezentări electronice. În acest sens, s-au făcut pași importanți pentru dotarea sălilor de curs cu aparatura necesară derulării acestor prezentări (computer, video-proiector). La rândul lor, studenții sunt încurajați să exerseze utilizarea noilor tehnologii ca mijloace de exprimare (în transmiterea și prezentarea produselor activității de studiu) și să exploreze aplicațiile recente ale unor produse software (ex. inițierea studenților și a cadrelor didactice în utilizarea MatLab la Facultatea de Matematică și Informatică și la Facultatea de Chimie și Inginerie Chimică). De asemenea, utilizarea fișelor de curs și a auxiliarelor didactice devin practici frecvente, cu același rol facilitator pentru învățare.

În afara situațiilor de predare propriu-zisă, cadrele didactice utilizează frecvent comunicarea prin poșta electronică și pe grupurile de discuții (deschise frecvent la diferite specializări, pe spațiul Yahoo), pentru a păstra dialogul cu studenții și pentru a posta materiale utile pentru parcurgerea disciplinelor (ex. grupurile de discuții deschise de studenții specializărilor geografiei, științelor educației).

Activismul în învățare și cultivarea preocupării studenților pentru cercetare la UBB sunt susținute și prin organizarea unor manifestări științifice, activități de studiu și evenimente extracurriculare: sesiuni de comunicări științifice studențești, organizate în cadrul celor mai multe dintre specializările Universității, prin efortul conjugat al catedrelor și al organizațiilor studențești (ex. specializările: matematică și informatică, chimie și inginerie chimică, știința mediului, psihologie și științele educației, științe economice, litere), concursuri studențești (ex. concursul anual "Ziua roboților inteligenți la UBB", organizat de Facultatea de Matematică și Informatică), festivaluri studențești (ex. FFest – Festivalul filmului studentesc, la Facultatea de Teatru și Televiziune), cercuri științifice studențești (ex. Cercul Științific Studentesc „Mihail Manoilescu” la Facultatea de Științe Economice și Gestiunea Afacerilor), prelegeri publice (organizate de diferite facultăți sau de structurile rectorale).

Dincolo de caracterul motivațional al metodologiei activizante, aceasta se distinge prin potențialul de a oferi situații de descoperire, învățare și creare de cunoaștere, studenții exersând în acest fel abilități cognitive asociabile cu domeniul de expertiză pentru care se pregătesc și asumându-și autonom responsabilitatea studiului. Utilizând metodologia didactică centrată pe student (pe exersarea structurilor cognitive și metacognitive, formarea de competențe), cadrele didactice orientează, în fapt, dezvoltarea intelectuală a studentului, asigurându-i o dimensiune strategică.

Mai mult, diversificarea metodologiei de predare și promovarea metodelor centrate pe activitatea nemijlocită a studentului permite orientarea și diferențierea procesului de predare după particularitățile de grup și individuale ale beneficiarilor acestuia: ritmuri diferite de învățare, predilecția pentru anumite comportamente de studiu, preferința pentru anumite situații de învățare, nevoi speciale ale studenților cu dizabilități. În acest sens, cadrele didactice sunt solicitate să propună, în mod explicit, în syllabus-ul disciplinei repere pentru abordarea studenților aflați în situații speciale.

UBB încurajează accesarea programelor sale de către studenții cu dizabilități, susținând buna integrare academică și socială a acestora și prin înființarea unor grupuri de tip "self-help". Astfel, în 2006 a luat ființă grupul „Visubbcluj” dedicat cu precădere studenților cu deficiență vizuală și organizat sub coordonarea Catedrei de Psihopedagogie Speciala, Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației. Activitățile desfășurate aici au la bază teme de interes comun propuse de participanți. Aceste teme sunt abordate în cadrul discuțiilor, activităților de formare de noi abilități, vizitelor, sărbătoririi unor evenimente etc.

Activități de sprijin și dezvoltare personală și profesională pentru studenții cu deficiențe senzoriale oferă și Centrul de Asistență în domeniul tehnologiilor de acces pentru persoane cu deficiență de vedere sau Laboratorul de audiologie educațională care funcționează în cadrul Universității.

O contribuție importantă pentru asigurarea relevanței învățării la UBB a fost preocuparea constantă, cuprinsă în documentele de strategie instituțională, de corelare strictă a profesurilor cu titlatura, cu specificul curriculei și programul de cercetare al catedrelor raportate la standardele internaționale actuale.

Programele de studii ale UBB sunt integrate cu stagii de practică, plasament și internship și cu implicarea studenților în proiecte de cercetare, activități menite să promoveze și să extindă dimensiunile practică și socială ale predării în această instituție. Toate specializările existente la UBB au încorporat în curriculum stagii de practică în specialitate. Formele de practică propuse la diferite specializări sunt variate, ele fiind însoțite de cerințe explicite și detaliate, menite să conducă experiența de implicare în domeniul profesional al studentului spre exersarea de abilități, identificarea și rezolvarea de probleme și antrenarea capacităților de gândire situațională. Cerințele de practică în domeniile de specializare matematică și informatică sau psihologie sunt elocvente în acest sens (pot fi consultate pe paginile web ale facultăților).

Diversificarea și diferențierea formelor de evaluare academică

Evaluarea didactică în UBB este în continuă diversificare, date fiind diversificarea tipologiei studenților și preocuparea pentru recunoașterea și întâmpinarea particularităților individuale și de grup ale acestora. Astfel, cei mai mulți dintre titularii cursurilor universitare anunță din timp (prin prezentarea, în avans, a syllabus-ului disciplinei) formele, sarcinile și criteriile de evaluare utilizate, acestea nerezumându-se la exigențele examenului scris de la finele semestrului. Examinarea scrisă este precedată de examinări parțiale, de evaluări pe parcurs, cu rol formativ, ponderea formelor de evaluare în calcularea notei finale fiind precizată explicit. Astfel, evaluarea pe parcurs primește la majoritatea specializărilor până la 20% din nota finală, dar poate urca până la 50%; proiectele au o pondere importantă, de până la 40%; evaluarea lucrării scrise de final (în cazul în care aceasta este prevăzută) sau cea pe bază de portofoliu (care este din ce în ce mai frecventă) depășind în puține cazuri o pondere de 80% din apreciere. Cerințele detaliate sunt incluse în aceste cazuri în syllabus-ul disciplinelor (a se consulta spre exemplificare setul de syllabi propus de Facultatea de Matematică și Informatică, Facultatea de Fizică etc.).

Rezultatele învățării sunt explicate și discutate cu studenții din perspectiva relevanței acestora pentru dezvoltarea lor, aprecierea contribuțiilor valoroase și justificarea motivelor pentru care o performanță este apreciată stimulând motivația învățării. Mai mult, prezentarea în avans a criteriilor de evaluare facilitează autoevaluarea performanței și reflecția cu privire la caracteristicile propriului comportament și a reușitei în învățare.

Deoarece **principalul factor ce poate asigura eficiența și relevanța predării este formarea continuă a personalului didactic, Universitatea a organizat școli de vară, ateliere și sesiuni de comunicări pe problematica pedagogiei și didacticii universitare**, unde au avut loc dezbateri pe **problematica noilor roluri ale cadrelor didactice universitare și a metodologiei predării eficiente în universitate**.

UBB, ca instituție angrenată în efortul de asigurare a excelenței în predare, consideră studenții drept parteneri în întreprinderea de dezvoltare instituțională, parteneri de a căror opinie autonomă și inițiativă proprie este nevoie pentru a menține eficiența și competitivitatea procesului didactic.

5. Orientarea în carieră a studenților

UBB încurajează fluxul comunicațional dintre profesori și studenți prin următoarele măsuri specifice: ore de consultații, programe de tutoriat, platformă e-learning și alte activități conexe. Astfel, cadrele didactice din Universitate au obligația ca, două ore pe săptămână, să fie la dispoziția studenților și să își personalizeze îndrumarea la cererea acestora.

De asemenea, mediul de e-learning creat de **Portalul ID** al UBB asigură colaborarea dintre studenți și profesori prin mijloace electronice, parcurgerea conținutului educațional într-un ritm adaptat fiecărui student, sub asistarea profesorilor și tutorilor, prin intermediul facilităților de comunicare electronică și a mecanismelor de feed-back integrate în mediul electronic al portalului. Acesta integrează facilități de e-learning diverse și performante: cursuri on-line, task-uri de feed-back, comunicare studenți-profesor-studenți, e-mail, chat, liste de discuții, orar, pagini proprii ale profesorilor și studenților, partajare de resurse și diverse facilități de comunicare (e-mail, chat, videoconferință).

UBB a implementat și un program de tutoriat pentru fiecare facultate în parte, reglementat prin **Regulamentul privind Tutoriatul în Universitatea Babeș-Bolyai**, aprobat în Senatul Universității în ședința din 27 noiembrie 2006. Fiecare facultate are obligația de a avea un **Repertoriu de contacte tutoriale**, care cuprinde lista tutorilor pentru fiecare specializare în parte și modalitățile de contactare ale acestora (orar cabinet, e-mail, telefon fix). **Centrul de Cooperări Internaționale al Universității Babeș-Bolyai** a pus la punct și un **program de tutoriat adresat studenților internaționali**.

Pentru o mai bună orientare profesională a studenților săi, UBB are în componența sa și un **Centru de Carieră** care se ocupă de consilierea vocațională și profesională a studenților, masteranzilor sau absolvenților, de prezentarea oportunităților de care aceștia pot beneficia (stagii de perfecționare, internship-uri, burse de studiu din partea diferitelor companii) și de alte activități conexe. Oferta Centrului de Carieră cuprinde activități de evaluare a intereselor profesionale, aptitudinilor și abilităților personale, activități privind dezvoltarea abilităților și deprinderilor necesare în planificarea carierei, elaborarea traseului personal de dezvoltare educațională și profesională, stabilirea planurilor individuale de promovare personală. Începând cu 2011 a fost înființat în cadrul FSEGA **Centrul de Orientare Profesională** care va oferi servicii de orientare în carieră studenților și absolvenților UBB:

De asemenea, în cadrul celor mai multe dintre facultăți există discipline dedicate orientării în carieră a studenților (precum Managementul Carierei, Managementul Resurselor Umane).

Criteriul

B.3. ACTIVITATEA DE CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ

Standard

B.3.1. PROGRAME DE CERCETARE

1. Programarea cercetării

Strategia pe termen lung și programele pe termen mediu și scurt privind cercetarea sunt adoptate de Senat și Consiliile facultăților, odată cu specificarea practicilor de obținere și de alocare a resurselor de realizare și a modalităților de valorificare. Programarea cercetării ține cont de interesul tradițional al grupurilor din Universitate, de tendințele pe plan național, european și mondial, dar și de resursele umane și materiale existente.

În 2008-2009 s-a trecut la aplicarea unei **noi concepții asupra a ceea ce înseamnă cercetarea științifică** și mai ales criteriile de evaluare a acesteia, luând în considerare practica universităților de referință. Conform noii concepții, **cercetarea științifică veritabilă se măsoară în vizibilitate (publicare în edituri și reviste relevante), impactul tehnologic (orice cercetare trebuind să rezolve probleme) și atragerea de studenți (cercetările cu rezultate atrag pretutindeni tineri interesați)**. Aceste trei criterii trebuie luate împreună, așa cum se iau acestea în universitățile de referință ale timpului nostru. Senatul UBB a aprobat aplicarea noii abordări.

O primă evaluare a activității de cercetare în conformitate cu criteriile CNCSIS a fost realizată în 2003 și se referă la activitățile de cercetare-dezvoltare din perioada 2000-2003. Această analiză a condus la identificarea unor lipsuri ale activității de cercetare din unele facultăți (reprezentarea insuficientă a acelor facultăți pe plan internațional în ceea ce privește contractele de cercetare internaționale; număr mic de articole și cărți publicate în edituri recunoscute din străinătate, redusa atragere de studenți, redusul impact tehnologic). S-au aplicat măsuri (creșterea preocupărilor pentru promovarea activităților cu puternic impact pe plan internațional; intensificarea demersurilor pentru identificarea și accesarea criteriilor și instituțiilor cu autoritate în evaluarea și promovarea activității de cercetare științifică; stimularea activității de cercetare științifică la acele facultăți din UBB care nu au preocupări și rezultate pe măsura capacităților de care dispun; identificarea și activarea resurselor neutilizate) a căror eficiență o constatăm prin analiza perioadei 2004-2007.

Ținând cont de aceste premise, **Consiliul Cercetării** al UBB și **Prorectorul** responsabil cu cercetarea a propus, în anul 2006, obiectivul strategic al universității – „**UBB 500**”: până în anul 2012 urmează ca UBB să se clasifice între primele universități ale lumii (dintre cele aproximativ 30.000 instituții de învățământ superior existente pe mapamond). În acest moment, UBB este pe poziția 700-800 a clasamentului Shanghai.

De asemenea, ca parte importantă a grupului de elaborare a Strategiei de Dezvoltare a Regiunii Nord-Vest, UBB va participa activ la dezvoltarea economică a acesteia prin rezolvarea problemelor economice, sociale, politice regionale și/sau naționale, folosindu-și capacitățile intelectuale disponibile.

Obiective specifice ale Strategiei cercetării științifice:

I) Dezvoltarea resursei umane angajate în cercetare

- Stabilirea unei **politici de dezvoltare a resurselor umane** angrenate în cercetarea științifică din UBB, pentru ca personalul de cercetare permanent să ajungă la 10% din personalul didactic din universitate;
- **Reintegrarea a cât mai multor tineri cercetători** cu studii doctorale, postdoctorale sau stagii de cercetare în străinătate;
- Stabilirea unor **politici stimulative** pentru activitatea de cercetare;
- Stabilirea unor **mecanisme de urmărire a aplicării programului de dezvoltare a resurselor umane** din cercetare.

II) Finanțarea cercetării:

- Elaborarea unui **program de finanțare specială** a cercetării;
- **Identificarea de noi surse de finanțare și diversificarea acestora** la nivelul Universității și la nivel local, regional, național și internațional;

- **Sprijinirea elaborării programelor de finanțare** prin intermediul Serviciului de Management al Cercetării Științifice;
 - Stabilirea unor **mecanisme de urmărire a aplicării programului de finanțare**.
- III) **Dezvoltarea domeniilor prioritare și organizarea activității de cercetare:**
- Stabilirea unor **direcții prioritare** de cercetare;
 - **Concentrarea resurselor** Universității, începând de la nivelul catedrelor, pe domenii și tematici prioritare;
 - Stabilirea unor **politici de utilizare coerentă a resurselor** la nivelul Universității în conformitate cu domeniile și tematicile prioritare de dezvoltare;
 - Organizarea unor **unități de cercetare de excelență** pe plan regional, național, internațional;
 - Reorganizarea **catedrelor** astfel încât majoritatea să devină și **centre de cercetare** ale Universității;
 - Organizarea unor **institute de cercetare departamentală și multidisciplinară**;
 - Stabilirea unor **mecanisme de urmărire a aplicării programului de utilizare a resurselor** de cercetare în UBB.
- IV) **Infrastructura de cercetare:**
- **Creșterea fondului de documentare** în special prin acces la bazele de date și achiziția de biblioteci „on-line”;
 - Continuarea **programului de investiții** pentru echiparea laboratoarelor;
 - **Utilizarea în comun a infrastructurii universității și a institutelor de cercetare** din Consorțiul de cercetare prin înființarea Parcului științific al UBB;
 - **Dotarea** de înalt nivel a unităților de cercetare de excelență, odată cu consolidarea dotării tuturor unităților de cercetare;
 - **Utilizarea infrastructurii existente cu eficiență maximă** și în beneficiul tuturor cadrelor didactice și studenților din universitate, care desfășoară activitate de cercetare;
 - Stabilirea unor **mecanisme de urmărire a aplicării programului de îmbunătățire și diversificare a infrastructurii de cercetare** a UBB.
- V) **Calitatea activității de cercetare:**
- Întărirea parteneriatelor cu mediul socio-economic la nivel local, regional și național;
 - Dezvoltarea producției științifice (publicații, brevete de invenție, proiecte de consultanță) prin politici speciale atât în facultățile cu tradiție în cercetare, cât și în cele noi;
 - Racordarea doctoratelor la tematici prioritare promovate în cadrul UBB, la nivel național și în Uniunea Europeană;
 - Accentuarea caracterului aplicativ al tezelor de doctorat și permanenta adaptare la dinamica domeniului în ceea ce privește tematica cercetării și metodele de cercetare utilizate;
 - Promovarea unor tematici cu caracter interdisciplinar;
 - Ameliorarea calității tezelor de doctorat prin tematici și design-uri ale cercetării de tip novator;
 - Dublarea numărului de publicații în străinătate (publicații/an/cercetător) în special prin creșterea numărului de publicații în facultățile cu aport redus în această direcție;
 - Introducerea revistelor proprii în clasificările ISI;
 - Creșterea numărului de contracte internaționale de cercetare;
 - Introducerea unui sistem de monitorizare a calității programelor doctorale ale UBB;
 - Stabilirea unor proceduri de autoevaluare și evaluare a unităților de cercetare cu scopul acreditării lor interne;
 - Stabilirea unor mecanisme de urmărire a aplicării programului de creștere a calității activității de cercetare în UBB.

Totodată, Universitatea și-a stabilit **direcțiile prioritare de cercetare**:

- sisteme nanostructurate naturale și artificiale; procese și (bio)tehnologii la scară nanometrică;
- informatică aplicată, bio-informatică, analize în baze de date;
- dezvoltare durabilă: economică, socială și ecologică;
- calitatea vieții și a mediului; valori și comportamente socio-umane;
- integrare prin valori.

Diseminarea rezultatelor cercetării științifice în reviste cu impact internațional, cât și încurajarea revistelor UBB de a intra în sistemul de clasificare Thomson-ISI, contribuie la situarea treptată a UBB între primele 500 de universități din lume, conform clasificării Shanghai. Pentru realizarea obiectivului s-a stabilit un buget distinct care să susțină cercetarea științifică de excelență prin finanțarea de proiecte de cercetare interdisciplinară, finanțarea unui proiect de dotări, angajarea tinerilor cercetători pe direcțiile prioritare de cercetare, acordarea unor premii de stimulare a producției științifice recunoscute pe plan internațional, în primul rând a producției indexate ISI, premii pentru cărți publicate în edituri de prestigiu din străinătate, pentru cărți editate de UBB, precum și cofinanțarea unor proiecte europene. În condițiile crizei financiare, aceste prevederi vor fi corectate.

Universitatea a fost și trebuie să rămână competitivă în științele experimentale și în tehnologii, pe de o parte, cât și în științele sociale și umaniste, pe de altă parte. Ca urmare, universitatea a înființat centre, institute și laboratoare adecvate, dintre care amintim: **Laboratorul de cercetare în domeniul Informaticii** (1994), care a devenit în anul 2008 **Institut de Informatică**; **Muzeul de gemologie** (1996); **Centrul Național de Rezonanță Magnetică Nucleară** (2000); **Centrul de Excelență Academică în Fizica Corpului Solid – Laboratorul de cercetări aprofundate asupra materialelor de interes tehnic la temperaturi joase** (2000); **Centrul Regional de Topografie, Cartografie, Teledetecție și Sisteme Informatic Geografice** (2000); **Centrul de Biologie Moleculară (Laboratorul de glicobiologie moleculară)** (2001); **Laboratorul de Genetică Moleculară** (2001); **Centrul de Cercetare în Domeniul Ingineriei Chimice Asistate de Calculator** (2001); **Institutul de Cercetări Europene** (2002); **Institutul Italo-Român** (2002); **Centrul de Cercetări ale Imaginarului** (2002); **Centrul de Studii Biblice** (2003); **Centrul de Studii Demografice** (2004); **Institutul de Studii Avansate în Psihoterapie și Sănătate Mentală** (2004); **Centrul de Cercetări Geologice Integrate** (2006); **Centrul de Bioetică** (2007); **Centrul de Studii Antice și Tardoantice** (2007); **Centrul de Lingvistică Romanică și Analiza Discursului** (2007); **Centrul de Modelare Moleculară și Chimie Cuantică Computațională** (2007); **Institutul Limbii Române** (2008); **Centrul de Studiul Complexității** (2008); **Institutul de Tehnologii** (2009).

În anul 2008 a fost elaborat și înaintat la CNCSIS raportul de autoevaluare (2003-2007) în vederea acreditării UBB ca unitate componentă a sistemului național de cercetare-dezvoltare, conform HG 551/2007.

În 2008 a început punerea în aplicare a **programului UBB de dezvoltare a învățământului tehnologic și a cercetării tehnologice**, care este o dezvoltare nouă în universitățile comprehensive. A început organizarea **Institutului de Tehnologii**.

2. Realizarea cercetării

Cercetarea dispune de condiții propice realizării obiectivelor propuse. Există un climat și o cultură academică puternic centrate pe cercetare, atestate de existența școlilor de cercetare de excelență din UBB. În urma unui proces de evaluare, 49 centre de cercetare au fost acreditate la nivel intern de către Consiliul Cercetării Științifice, iar 16 au fost acreditate CNCSIS, dintre acestea 19 institute și centre fiind înființate în anul 2008.

Conform **Strategiei Cercetării Științifice**, creșterea numărului și calității cercetătorilor angajați a fost considerată ca fiind o pârghe importantă în atingerea obiectivelor stabilite. În

consecință, personalul angajat pe posturi de cercetare a crescut, în 2007, de la 35 de cercetători la 105 cercetători, la sfârșitul anului 2008 acesta a atins cifra de 240 de cercetători, **iar în prezent (ianuarie 2010) fiind de 285**. La aceștia se adaugă doctoranzii care își desfășoară activitatea de cercetare în cadrul școlilor doctorale.

Aprecierea activității de cercetare se realizează pe baza procedurilor pentru certificarea îndeplinirii standardelor de calitate sau excelență în cercetarea științifică din punct de vedere al organizării, urmării desfășurării proiectelor de cercetare, avizării interne a rezultatelor și eliminării practicilor neconforme cu etica (ex. reproducerea fără permisiune a rezultatelor obținute de alți cercetători, plagiat, nerespectarea normelor de bioetică etc.).

Finanțarea activității de cercetare s-a bazat, în cea mai mare parte, pe granturi câștigate prin competiție. În anul **2007** s-au derulat **600** de contracte naționale, iar în **2008** au fost derulate **621** de contracte naționale. În ceea ce privește contractele internaționale, în anul **2007** s-au derulat **61** de contracte, iar în **2008** s-au derulat **83** de contracte. Valoarea totală a acestora a fost de aproximativ **50 milioane RON** în **2007**, **70 milioane RON** în **2008** și **100 milioane RON** în **2009**. Este de remarcat creșterea de peste 15 ori a finanțării cercetării Universității în anul 2008 față de anul 2004.

În urma ultimei competiții pentru proiectele PN II IDEI, UBB a avut o rată de succes de 34,27% (s-au depus 248 de cereri de finanțare / s-a aprobat finanțarea a 85 de proiecte). Un succes deosebit l-au avut și proiectele PN II IDEI COMPLEXE de cercetare exploratorie, acestea având o rată de succes de 42,85%. Rata de succes a proiectelor strategice de cercetare a fost de asemenea foarte bună, și anume de 25% (12 proiecte finanțate pe țară, din care trei de la UBB).

2. Valorificarea cercetării

În acest moment cercetarea este valorificată prin publicații pentru scopuri didactice, publicații științifice, transfer tehnologic prin centre de consultanță, parcuri științifice, realizarea unor produse noi etc. Evaluarea cercetării științifice prin vizibilitate, impact tehnologic și atragere de studenți este în curs. Rezultatele activității de cercetare sunt înregistrate în *Baza de date – Aplicația Managementul Cercetării UBB* care permite cunoașterea în permanență a numărului de publicații (toate categoriile), precum și a nivelului de recunoaștere națională și internațională (premiu, distincții, apartenența la Academii, la societăți profesionale etc.).

Vizibilitatea națională și internațională este asigurată, fără îndoială, de publicațiile cadrelor didactice, cercetătorilor și doctoranzilor care își desfășoară activitatea în UBB, precum și de promovarea acestor publicații: librărie, site, participarea PUC la târguri naționale și internaționale de carte). Eforturile pentru implementarea strategiei cercetării științifice, menționate mai sus, s-au regăsit în creșterea producției științifice, cea mai spectaculoasă creștere fiind înregistrată la capitolele publicații în reviste cotate internațional.

Numărul articolelor publicate în reviste cotate ISI-Web of Science: în 2007 – 447, în 2008 – 617, în 2009 – 633, iar pe anul 2010 au fost indexate până în prezent 516 articole. Numărul lucrărilor publicate în volumele conferințelor internaționale cotate ISI a fost în 2007 – 193 lucrări, în 2008 – 223, în 2009 – 214 lucrări.

În anul 2007 au fost publicate 96 de articole în reviste indexate în baze de date internaționale, în 2008 – 302 articole, iar în 2009 - 125 de articole în reviste străine indexate în baze de date internaționale selectate de către CNCSIS.

Efectivul de cărți, capitole și studii publicate în edituri internaționale de prestigiu a crescut în ultimii ani, de la 71 în 2007 la 182 în 2008, iar în edituri naționale recunoscute CNCSIS de la 675 în anul 2007, la 862 în anul 2009.

În privința lucrărilor publicate în reviste recunoscute pe plan național de către CNCSIS, dar care cuprind revistele românești indexate în baze de date internaționale, numărul acestora este de aproximativ 500 de lucrări pe an.

Diseminarea rezultatelor cercetării este încurajată prin intermediul publicațiilor și a manifestărilor științifice. În ceea ce privește valorificarea rezultatelor cercetării în reviste de specialitate editate de UBB menționăm că în Universitate există în prezent peste 70 de reviste științifice, dintre care 42 de reviste aveau statut de reviste recunoscute CNCSIS în anul 2010 (5 reviste în categoria A, reviste cotate ISI-Web of Science, 33 de reviste în categoria B+, reviste indexate în baze de date internaționale și 4 reviste în categoria B).

Revistele cotate ISI Web of Science sunt următoarele:

- FIXED POINT THEORY (<http://www.math.ubbcluj.ro/~nodeaci/sfptcj.html>) - factor de impact (2009) – 0,700
- STUDIA UNIVERSITATIS BABES-BOLYAI CHEMIA - factor de impact (2009) – 0,086 (<http://www.studia.ubbcluj.ro/serii/chemia>)
- JOURNAL OF COGNITIVE AND BEHAVIORAL PSYCHOTHERAPIES (<http://www.psychotherapy.ro/content/view/41/69/>) - factor de impact (2009) – 0,156
- TRANSYLVANIAN REVIEW OF ADMINISTRATIVE SCIENCES (www.rtsa.ro)
- JOURNAL FOR THE STUDY OF RELIGIONS AND IDEOLOGIES (<http://isri.ro>)

Revistele indexate în ISI Master Journal List sunt:

- STUDIA UNIVERSITATIS BABEȘ-BOLYAI. BIOLOGIA
- STUDIA UNIVERSITATIS BABEȘ-BOLYAI. GEOLOGIA
- ENTOMOLOGICA ROMANICA

În ultimii 3 ani s-a manifestat un interes crescut în privința activității de brevetare; astfel în anul 2008 s-au primit 13 Brevete de invenție acordate de OSIM (cu Brevet de inventator), în 2009 – 7 brevete, iar în 2010 – 9 brevete de invenție.

Un progres semnificativ a înregistrat prezentarea activității de cercetare științifică pe plan național și internațional, diseminarea informațiilor privind competițiile interne și internaționale de granturi, programele europene de cercetare, realizările de excelență ale cercetării științifice de la UBB. În același scop a fost editat **Buletinul Informativ al Departamentului de Cercetare și Management Programe**, câștigul de imagine al cercetării științifice fiind incontestabil în beneficiul vizibilității naționale și internaționale.

Poziționarea UBB în clasamentul național al universităților din punctul de vedere al cercetării a fost constant bună, pe primele 2-3 locuri. În anul 2007, conform clasamentului CNFIS, UBB s-a situat pe primul loc. **În 2008 - 2009, conform aceluiași clasament, de asemenea se situează pe primul loc.** În 2006, conform clasamentului CNCSIS, de asemenea se situează pe primul loc. Pe plan internațional, UBB se plasează în clasamentul Shanghai în categoria 700-800, iar în clasamentul Taiwan pe o poziție în categoria 600-700.

Editurile Universității

Deja în 1994 UBB a trecut la **organizarea propriilor edituri** și a înființat editurile **Presa Universitară Clujeană și EFES**.

În anul 2009 activitatea editorială s-a desfășurat în cadrul editurilor **Presa Universitară Clujeană (PUC)**, **Editura Fundației Studiilor Europene (EFES)**, al redacției revistei „**Studia Universitatis Babeș-Bolyai**”, în institute, departamente sau catedre, care editează reviste specializate pe anumite domenii.

Activitatea editorială este coordonată de **Consiliul Cercetării Științifice Universitare** și de **Comisia Editorială**. Regimul de editare al publicațiilor periodice și al cărților este cel al autofinanțării. Revistele și cărțile editate la UBB se finanțează din granturi, resurse extrabugetare, sponsorizări.

Difuzarea cărților se realizează prin **Librăria Universitas (2007)** a Editurii Presa Universitară Clujeană, librării de stat sau private, prin participarea PUC la numeroase târguri naționale și internaționale de carte și, nu în ultimul rând, prin vânzarea on-line (www.editura.ubbcluj.ro) Difuzarea

revistelor este asigurată de **Biblioteca Universitară „Lucian Blaga”** prin schimbul intern și internațional.

Gestiunea financiară și serviciile sunt asigurate de **Direcția Generală Administrativă a Universității** prin departamentele sale de resort.

Tiparul publicațiilor este asigurat de **Serviciul Multiplicare**, în regie proprie, sau de tipografiile din oraș pe bază de licitații și contracte, conform procedurilor legale. Întreaga activitate editorială este asigurată de personalul de la **Serviciul Multiplicare**, de **redacția Studia**, de **colectivul redacțional** de la Editurile Presa Universitară Clujeană și EFES.

Editura Presa Universitară Clujeană

Editura Presa Universitară Clujeană funcționează în baza **Regulamentului de activitate editorială**, Regulament aprobat de Senatul UBB în ședința din 17.09.1993², a Legii 111/1995 privind Depozitul legal, a Legii nr. 8/14.03.1996 privind drepturile de autor și drepturile conexe, a Adresei nr. 10.345/1997 a Ministerului Învățământului, a Avizului Ministerului Culturii nr. 2218/1993 și a Adresei nr. 33518/1993 a Ministerului Învățământului. În principal aceste legi, hotărâri și avize stipulează că Editura Presa Universitară Clujeană are ca principal obiect de activitate editarea de cărți și reviste ale Universității, realizarea de alte lucrări specifice în beneficiul Universității.

Presa Universitară Clujeană nu are personalitate juridică proprie și își desfășoară activitatea în regim de autofinanțare.

Având în vedere regimul de autofinanțare al Editurii, activitatea ei trebuie să se desfășoare după principiile activităților autofinanțate din structura universității. Scopul principal rămâne însă editarea cărții de știință și universitare, prin aceasta Editura aducându-și o reală contribuție atât la viața științifică și culturală, cât și la creșterea prestigiului universității.

Regimul de editare este cel al autofinanțării, volumele fiind finanțate din granturi, sponsorizări de la Ministerul Culturii, Ministerul Educației, Cercetării și Inovării, resurse extrabugetare ale facultăților, sponsorizări de la persoane fizice și juridice. Gestiunea financiară și alte servicii sunt efectuate de Direcția Generală Administrativă a Universității, prin departamentele sale de resort. Tiparul cărților este realizat în regim propriu sau la tipografiile din oraș, pe baza licitațiilor organizate de **Comisia de evaluare și adjudecare pentru achiziția publică de prestări servicii** a UBB, conform procedurilor legale.

Activitățile editurii sunt realizate de către un colectiv format din directorul editurii, tehnoredactori, redactori, administrator financiar și tipografi, sub coordonarea Consiliului de Administrație și a Rectoratului UBB.

Din punct de vedere statistic în perioada 2004-2005, sub sigla Presei Universitare Clujene, au apărut 290 titluri de carte (150 de titluri în 2004, 140 de titluri în 2005) și 10 titluri reviste periodice. În anul **2006** au văzut lumina tiparului **121** de titluri de carte, în anul **2007** s-au tipărit **132** de titluri, numărul lor atingând cifra de **180** de titluri tipărite în anul **2008**. În plus, față de anii precedenți, în anul 2008 au fost editate două noi periodice. **În anul 2009 au apărut alte 8 reviste, 37 de titluri periodice tipărite. Anul 2010 a adus cu sine tipărirea a 164 de titluri de carte și încă 3 noi reviste.**

Comparativ cu anii anteriori, participarea actuală a PUC la târguri și expoziții naționale și internaționale este semnificativă; în anul 2010, PUC a vândut (la târguri, librărie, comenzi on-line) cărți de aproximativ 22.000 RON, aducând editurii și implicit UBB o vizibilitate sporită.

În ultimii ani există o tendință de contractare de proiecte cu **Centrul de Training pentru Turism** al UBB, cu **Fundația Universitară Maghiară** din Cluj-Napoca, cu **Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică**, cu **Administrația Fondului Cultural Național**, cu **CEPES-UNESCO** și altele.

² Actualizat, cu nr. de înregistrare nr. 3276/27.02.2009.

Nu în ultimul rând trebuie menționată semnarea, în octombrie 2009 a unui contract de colaborare între Presa Universitară Clujeană și Zhejiang Education Publishing House (China). Presa Universitară Clujeană devine astfel prima editură din Transilvania care va face parte dintr-un proiect de tipărire și difuzare a manualelor bilingve româno-chineze. În cadrul aceluiași proiect urmează tipărirea și difuzarea atât a unor cărți adresate studenților chinezi din România, studenților români interesați de studiul limbii chineze, cât și tuturor celor fascinați de cultura și civilizația chineză. Primele manuale au fost tipărite în 2010.

Pentru reacreditarea CNCSIS a Presei Universitare Clujene, pe site-ul acesteia din urmă se găsește documentația amănunțită a activității Editurii pe ultimii ani (cărți cu autori din străinătate, cărți științifice, cărți universitare, colecții, comisia de referenți ai editurii, proceeding-uri, reviste științifice, expoziții naționale și internaționale), respectiv la adresa <http://www.editura.ubbcluj.ro/cncsis.php>.

Colecțiile editurii

Alături de colecțiile deja existente (Universitaria – specific de cursuri universitare; Ideologii, mentalități, imaginar – istoria ideologiilor și mentalităților, studiul imaginarului social; Philobiblon - serie realizată în colaborare cu Biblioteca Centrală Universitară din Cluj-Napoca; Bibliotheca Historica – serie realizată în colaborare cu Biblioteca Centrală Universitară din Cluj-Napoca; Bibliotheca Theologica – reunește în spirit ecumenic lucrări de teologie ortodoxă și greco-catolică, deschiderea însă fiind totală și spre celelalte culte; Biblioteca Phylologica; Syllabus Historia – istorie antică, medie, modernă și contemporană, în colaborare cu Facultatea de Istorie și Filosofie a Universității; Pro Memoria – serie sprijinită de facultățile UBB; Știință și Tehnologie – serie sprijinită de facultățile UBB; Economica – în colaborare cu Facultățile de Științe Economice și Gestiunea Afacerilor și Facultatea de Business; Psihologia – în colaborare cu Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației; Traductologie – traduceri finanțate din proiecte de grant etc.) două alte colecții apar în PUC din 2006: „Țările” României – serie realizată în colaborare cu Facultatea de Geografie – și Paedagogia – serie realizată în colaborare cu Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației. În ultimii ani au mai apărut următoarele colecții: *Communitas*; *Documenta Ecclesiastica*; *World Class University*; *Bibliotheca bibliologica*; *Populație și societate*; *Klausenburger Beitrage zur Germanistik*; *Geschichte, Urkunden und Quellen*; *Studia Censualia Transsilvanica*; *Acta didactica*; *Bibliotheca Oecumenica*.

Editura Fundației pentru Studii Europene (EFES)

Editura Fundației pentru Studii Europene continuă să publice lucrări științifice dedicate europenisticii, filosofiei și istoriei europene, sociologiei, antropologiei și etnologiei, promovării valorilor culturale europene, dezvoltării economico-sociale a regiunilor Europei, managementului și marketingului, lucrări din domeniul studiilor culturale americane, studiilor iudaice, cercetărilor asupra identităților culturale și grupurilor marginale. Cele mai numeroase lucrări publicate în ultimii cinci ani le reprezintă manualele, suporturile de curs, reader-urile și antologiile tematice necesare procesului de instruire.

Editura a tipărit anual aproximativ 70 de cărți originale, mai ales în cadrul seriilor coordonate de profesorii Facultății de Studii Europene: **Identități culturale** (Coord. prof. dr. Andrei Marga); **Ideii și instituții europene**; **Studia Judaica**; **Alte Europe**; **Cercetări etnologice zonale**; **Studii culturale**. Alături de acestea la Editura Fundației pentru Studii Europene și-au publicat lucrările științifice proprii, traducerile sau culegerile de studii cadre didactice de la Facultatea de Studii Europene, Facultatea de Istorie și Filosofie, Facultatea de Științe Economice și Gestiunea Afacerilor, Facultatea de Litere, precum și cercetători de la Institutele Filialei Cluj a Academiei Române.

În concordanță cu profilul multicultural și multilingual al UBB, cărțile editate de EFES apar în limbile română, maghiară, germană, dar și în engleză, franceză sau italiană.

Revistele științifice ale UBB

Revista **Studia Universitatis Babeș-Bolyai** ființează în Universitate începând din anul 1955, având ca scop publicarea rezultatelor activității științifice ale cadrelor didactice din UBB.

Revista este coordonată de un număr de 29 de Colective Redacționale și de Comisia Editorială a Universității Babeș-Bolyai care stabilesc prioritățile și direcțiile de funcționare ale revistei, publicarea unor cercetări originale, inedite, creșterea nivelului calitativ al fasciculelor și participarea eficientă la schimbul de publicații cu alte universități din țară și străinătate. Editarea revistelor Studia este asigurată de redacția Studia Universitatis Babeș-Bolyai.

Studia apare cu un număr de 29 de serii care acoperă întregul spectru al specializării universitare, corespunzătoare facultăților și catedrelor din universitate, cu apariții trimestriale, semestriale sau anuale, astfel:

- 15 de serii între anii 1990 – 1995
- 21 de serii între anii 1996 – 1998
- 22 de serii între anii 1998 – 1999
- 23 de serii între anii 1999 – 2000
- 24 de serii între anii 2001 – 2005
- 25 de serii între anii 2006 – 2007
- 27 de serii între anii 2007 – 2008
- 29 de serii începând cu anul 2008

Tiparul publicațiilor este asigurat de Serviciul Multiplicare al Universității iar difuzarea lor se face prin BCU Schimb Internațional Cluj-Napoca și prin abonamente - comenzi pentru diverse centre universitare / biblioteci din țară.

Revista este acreditată de Consiliul Național al Cercetării Științifice din Învățământul Superior începând cu anul 2000. Această acțiune de acreditare ține cont de faptul că pentru o carieră universitară și științifică sunt foarte importante publicațiile, vizibilitatea produselor științifice pe plan internațional, atât la nivelul unui cercetător individual, cât și la nivelul unei țări. CNCSIS a introdus, începând cu anul 2005, categoriile de clasificare a revistelor științifice românești (A, B, C și D); în anul 2007, pentru promovarea revistelor românești cu vizibilitate pe internet, a fost introdusă subcategoria B+, în anul 2008 subcategoria B+ devenind zona revistelor românești indexate BDI, dar care îndeplinesc toate condițiile pentru categoria B.

Clasificarea obținută de revistele Studia la CNCSIS este: A – 1 serie (Chemia); B+ - 20 serii (Biologia, Europaea, Geographia, Geologia, Informatica, Mathematica, Negotia, Oeconomica, Philologia, Philosophia, Psychologia-Paedagogia, Sociologia, Theologia Catholica, Theologia Catholica Latina, Theologia Orthodoxa, Physica, Educatio Artis Gymnasticae, Iurisprudentia, Musica (2010) și Historia (2010); C – 3 serii (Th. Gr.-Cat. Varadiensis, Historia Artium, Ephemerides); D – 1 serie (Politica); neacreditate – 4 serii noi ce urmează să aplice procedura de acreditare, la 3 ani de la apariție (Ambientum, Bioethica, Dramatica, Th. Reformata Transylvania).

Toate revistele Studia sunt indexate de cel puțin o bază de date internațională. În vederea creșterii standardelor științifice ale publicațiilor s-au luat următoarele măsuri: includerea revistelor în baze de date internaționale, difuzarea revistelor în străinătate pe bază de contract de abonament și comenzi, creșterea numărului de articole cu autor străin, publicarea tuturor articolelor într-o limbă de circulație internațională, îmbunătățirea calității traducerilor, a procesului de referare a articolelor scrise într-o limbă străină, existența obligatorie a rezumatelor și cuvintelor cheie ale articolelor în limbi de circulație internațională, vizibilitatea edițiilor în format electronic pe internet, creșterea calității grafice a revistelor tipărite.

Reviste ale UBB

PUC a acordat ISSN și următoarelor reviste (în afară de colecția STUDIA) ale Universității: **Contribuții Botanice** (coord. Prof. Dr. Vasile Cristea); **Studia Judaica** (coord. Prof. Dr. Ladislau Gyémánt); **Colloquia** (coord. Prof. Dr. Doru Radosav); **Studii Italo-Romeni** (coord. Conf. Dr. Ștefan Damian); **Cogniție, Creier, Comportament** (coord. Prof. Dr. Mircea Miclea); **Revista Transilvană de Științe Administrative** (coord. Lect. Dr. Călin Hințea); **Anuarul de Istorie Orală** (coord. Prof. Dr. Doru Radosav); **Erdélyi Pszichológiai Szemle** (coord. Prof. Dr. Szamosközi István); **Caiete de Antropologie Istorică** (coord. Prof. Dr. Toader Nicoară); **Lingua. A. Lingvistică** (coord. Conf. Dr. Delia Marga); **Lingua. B. Cultură și civilizație** (coord. Conf. Dr. Delia Marga); **Sacra Scripta** (coord. Pr. Prof. Dr. Stelian Tofană); **Erdélyi Társadalom** (coord. Conf. Dr. István Horváth); **Journal of University Development and Academic Management** (coord. Dr. Carmen Pop); **Caietele Echinox** (coord. Conf. Dr. Corin Braga)

Menționăm că în anul 2006 au văzut lumina tiparului încă două noi reviste: **Anuarul Institutului de Pregătire Didactică** (coord. conf. dr. Mușata Bocoș, conf. dr. Maria Anca) și **Geographia Technica** (coord. prof. dr. Ionel Haidu). În 2007 a apărut revista **Romanian Journal of Population Studies**, iar în 2008 au apărut revistele **Logos Arhitekton** și **International Journal on Humanistic Ideology**.

În ultimii doi ani au mai văzut lumina tiparului, sub egida Presei Universitare Clujene: **Romanian Review of Regional Studies (B)**; **Entomologica Romanica (C)**; **Buletin de informare entomologică (C)**; **Knowledge Engineering Principles and Techniques**; **Geografia în contextul dezvoltării contemporane**; **Contemporary Geometry and Topology and Related Topics**; **Studia Germanica Napocensia**; **Dezvoltare și integrare europeană**; **Aerul și apa. Componente ale mediului**; **The Role of Tourism in Territorial Development**; **Lucrările Conferinței Naționale ZAC**; **Anuarul Institutului de Studii Italo-Român**.

Activitatea editorială a publicațiilor este coordonată de Consiliul Cercetării Științifice Universitare și de Comisiile de resort ale Senatului UBB care stabilesc prioritățile și direcțiile de funcționare ale revistei.

Difuzarea periodicelor se face prin **Biblioteca Centrală Universitară „Lucian Blaga”**, prin schimbul intern și internațional. Regimul de schimb internațional al revistei este de peste 1.700 parteneri (73 de țări, 200 de instituții partenere). Tirajul revistei oscilează în funcție de necesarul schimbului intern și internațional al BCU și nu este foarte ridicat din cauza fondurilor limitate de care dispune BCU pentru achiziție.

Criteriul

B.4. ACTIVITATEA FINANCIARĂ A ORGANIZAȚIEI

Standard

B.4.1. BUGET ȘI CONTABILITATE

1. Bugetul de venituri și cheltuieli

UBB și-a construit, din 1994 încoace, o concepție despre finanțare, caracteristică unei universități proactive, capabile să folosească autonomia universitară ca instrument de dezvoltare.

UBB dispune de un **buget anual de venituri și cheltuieli** aprobat de către Senatul Universității și întocmit cu respectarea strictă a următoarelor prevederi legale:

- „Sumele aprobate la partea de cheltuieli, în cadrul cărora se angajează, se ordonancează și se efectuează plăți, reprezintă limite maxime, care nu pot fi depășite” (art. 4, alin. (2) din Legea nr. 597/2002, Legea privind finanțele publice);

- „Nici o cheltuială nu poate fi înscrisă în buget și nici angajată și efectuată, dacă nu există baza legală pentru respectiva cheltuială” (art. 14, alin (2) din Legea nr. 597/2002, Legea privind finanțele publice).

La nivelul anului 2009, din totalul veniturilor de 318.389.777 RON, 46,35% reprezintă veniturile proprii, 12,75% veniturile din cercetare, 8,21% soldul din anul precedent, 14,90% alocația de la buget cu destinație specială, 2,38% venituri proprii ale căminelor și cantinelor, 0,34% venituri din microproducție, edituri, Grădina Botanică etc.

În anul 2009 au fost realizate investiții pentru extinderea spațiilor de cazare, spațiilor de învățământ, a bazinului de înot precum și pentru dotări independente, achiziții imobile, reparații capitale la spații de cazare, reparații curente la spații de învățământ și spații de cazare, extindere rețea internet.

Taxele de școlarizare sunt stabilite în baza costurilor medii pe student și supuse aprobării Senatului în fiecare an. **Studenții sunt informați în mod transparent asupra structurii taxei de studii** – cheltuieli de personal, cheltuieli materiale, cheltuieli de capital – potrivit notei de fundamentare a cheltuielilor implicate, a **modului de utilizare a taxelor** și asupra **posibilităților de asistență financiară din partea instituției**, prin acordarea, din resurse proprii, a burselor, ajutoarelor sociale și altor forme de sprijin social.

Din cele **60 de clădiri și spații** în care își desfășoară activitatea, **Universitatea deține în proprietate un număr de 50 clădiri și spații** (46 în Cluj-Napoca, 4 în teritoriu), adică **83,33%**. În teritoriu, Universitatea deține proprietatea următoarelor clădiri: Complexul Beliș, Clădirea extensiei universitare Bistrița, Baza de practică și agrement Arcalia, și Baza de practică Blăjoaia. Cele 21 de facultăți ale Universității dețin spații de învățământ, amfiteatre, săli de curs, săli de seminar, biblioteci, săli de lectură, laboratoare care, atât ca număr cât și ca suprafață, sunt adecvate derulării activităților în cele mai bune condiții.

Cheltuielile ocazionate de **plata salariilor la UBB se situează anual între 50%-60% din totalul veniturilor, fapt care îi asigură Universității o funcționare sustenabilă.**

2. Contabilitate

Componentă a Direcției Generale Administrative, **Direcția Financiar-Contabilă** are în componența sa două servicii: Serviciul Financiar și Serviciul Contabilitate, fiecare cu atribuții specifice precizate în **Regulamentul de organizare și funcționare a Direcției Financiar-Contabile**.

La nivelul Universității este organizată contabilitatea proprie, în baza căreia anual sunt întocmite și supuse auditării: **bilanțul contabil, contul de execuție bugetară, contul de rezultat, precum și raportul de gestiune**. Aceste rapoarte contabile sunt evidențiate în strictă corelație cu legislația în vigoare și cuprind:

- situația activelor fixe necorporale și corporale (instalații tehnice, mijloace de transport, aparatură birotică, terenuri, clădiri);
- situația activelor curente: stocuri de materiale (materiale consumabile, produse finite, ambalaje, produse reziduale etc.); obiecte de inventar; creanțe din operațiuni comerciale; conturi la Trezorerie, bănci, casa, alte valori;
- situația cheltuielilor de personal, materiale, capital, burse și asistență socială pentru toate activitățile (învățământ, cercetare, microproducție, cămine-cantine);
- analiza veniturilor, nivel planificat/nivel realizat, pe surse: finanțare de bază, buget, venituri proprii, cercetare, activități de prestări servicii, donații, sponsorizări, finanțare complementară;
- situația capitalurilor proprii, rezerve din reevaluare, rezultat reportat.

Situațiile financiare sunt întocmite în conformitate cu prevederile Legii contabilității nr. 82/1991 republicată cu modificările și completările ulterioare precum și cu prevederile Ordinului Ministrului Finanțelor Publice nr. 1917/2005 – pentru aprobarea Normelor metodologice privind organizarea și conducerea instituțiilor publice și instrucțiunile de aplicare a acestuia, cu modificările și completările ulterioare.

Activitatea financiar-contabilă este susținută, din punct de vedere informatic, de **sistemul integrat ManageAsist**, sistem dedicat managementului administrativ al Universității. Modulele ManageAsist implementate sunt:

- **evidența documentelor** – în utilizare în diverse locații UBB;
- **financiar** – în utilizare la Serviciul Financiar;
- **casierie** – în utilizare la Serviciul Financiar;
- **contabilitate** – în utilizare la Serviciul Contabilitate;
- **magazie** – în utilizare la magaziile UBB;
- **mijloace fixe** – în utilizare la Serviciul Contabilitate;
- **granturi** – în utilizare la Serviciul Contabilitate;
- **acces facultăți, situația financiară a facultății** – pentru decanat.

Modulele ManageAsist în curs de implementare sunt:

- **obiecte de inventar** – instalat la Serviciul Contabilitate;
- **granturi** – compatibilizarea datelor din sistemul Managementului Cercetării și înregistrările contabile existente pe proiectele internaționale cu Serviciul Contabilitate.

Caracteristicile sistemului **ManageAsist** sunt: acces distribuit, utilizarea unei baze de date integrate la nivelul administrației UBB, modelarea organigramei UBB, modelarea fluxurilor informaționale între structurile administrative ale UBB, realizarea de prelucrări specifice fiecărei structuri, generarea de situații și rapoarte cu rol de asistență managerială structurată pe diverse niveluri de securitate și drepturi de acces în funcție de poziția în organigramă, asigurarea flexibilă a tipurilor de configurări (operațional, managerial, full access).

Avantajele oferite de sistemul **ManageAsist** sunt transparența datelor; integrarea bazelor de date; accesul facultăților la baza de date integrată; actualizarea informațiilor și eficiența activităților operaționale și manageriale.

3. Auditare și răspundere publică

Activitatea de audit public intern în cadrul UBB se realizează prin intermediul **Biroului de Audit Public Intern** aflat în directă subordonare a Rectorului. Biroul își desfășoară activitatea în temeiul Cartei și a **Regulamentului de organizare și funcționare al Biroului de Audit Public Intern**. **Regulamentul** precizează **atribuțiile** Biroului de Audit Public Intern, **unitățile auditate**, **domeniile de auditat** și **instrumentele sale de lucru** (planul anual de audit public intern, rapoartele de activitate, rapoartele anuale transmise MECI, planul de acțiune, calendarul de implementare a recomandărilor, fișa de urmărire a recomandărilor, nota de informare cu privire la stadiul implementării recomandărilor).

Domeniile auditate sunt reprezentate de angajamentele bugetare și legale din care derivă direct sau indirect obligații de plată, inclusiv fonduri europene, modul în care se face fundamentarea bugetului de venituri și cheltuieli, modul în care este organizat sistemul contabil și fiabilitatea acestuia, sistemele informatice, structura sistemelor de conducere și control precum și riscurile asociate.

În urma controalelor efectuate, Biroul de Audit Public Intern face public în Senatul Universității rezultatele auditării interne (Bilanțul contabil, contul de execuție bugetară și rezultatele auditării).

La nivelul **anului 2008** au fost auditate următoarele structuri: Departamentul pentru Pregătire Didactică, Facultatea de Chimie și Inginerie Chimică, Facultatea de Litere, Facultatea de Știința Mediului, Grădina Botanică, Redacția Revistei Studia, Serviciul Multiplicare, Editura Presa

Universitară, Parcul Sportiv „Iuliu Hațieganu”. **Misiunile de audit prevăzute în Planul anual pentru perioada raportată au fost realizate și finalizate prin întocmirea Rapoartelor de audit intern.**

Obiectivele principale auditate în cadrul facultăților au fost:

- activitatea de registratură, corespondența internă și externă spațiului universitar, alte activități specifice secretariatului universității;
- activitatea de evidență a efectivelor de studenți, cadre didactice, gestionare probleme studențești în aspectele lor administrative (înscriseri, urmărirea dosarelor, eliberarea documentelor care atestă diplomele obținute), registrul matricol;
- gestionarea fondului de burse, respectarea regulamentului de acordare a burselor;
- activitatea evidenței încasărilor extrabugetare și urmărirea debitorilor;
- activități de gestionare a bunurilor din patrimoniu aflat în administrarea facultăților;
- urmărirea încadrării în fondurile bugetare alocate facultăților prin contractul instituțional;
- întocmirea bugetului previzional și a situației privind execuția bugetară;
- organizarea controlului intern.

În cadrul activității de auditare a celorlalte structuri, obiectivele auditate au fost:

la Gradina Botanică:

- organizarea activității de încasare a veniturilor extrabugetare;
- întocmirea bugetului previzional și a situației privind execuția bugetară;
- administrarea și paza patrimoniului (gestionare, inventariere);
- organizarea sistemului de control intern;
- adecvarea sistemului informatic utilizat;
- organizarea activității de arhivare a documentelor.

la Parcul Sportiv „Iuliu Hațieganu”:

- activitatea de întreținere și amenajare a spațiilor verzi existente;
- activitatea de închiriere, amenajare și întreținere a bazelor sportive;
- organizarea și gestionarea activității de cazare în cadrul Parcului Sportiv;
- organizarea activității de încasare a veniturilor extrabugetare și urmărirea debitorilor;
- activități de gestionare a bunurilor din patrimoniu aflate în administrarea Parcului Sportiv;
- monitorizarea eficienței activității prin elaborarea bugetului de venituri și cheltuieli și execuției bugetare;
- organizarea sistemului de control intern;
- informatizarea activității în cadrul Parcului Sportiv;
- arhivarea documentelor.

la Serviciul Multiplicare, Editura și Presa Universitară:

- organizarea activității;
- administrarea bunurilor, evidența și inventarierea gestiunilor;
- organizarea sistemului de control intern.

Deși sistemul de control intern al entităților auditate reușește în bună măsură să țină procesul realizării activităților la un nivel acceptabil al riscurilor, auditorii au identificat o serie de disfuncționalități, cum ar fi:

- neelaborarea procedurilor proprii prin care să se stabilească documentele, circuitul acestora și persoanele împuternicite să efectueze operațiunile legate de activitățile specifice facultăților;
- lipsa sistemului de control atașat activității de recuperare a debitelor;
- subestimarea rolului întocmirii bugetelor de venituri și cheltuieli la nivelul structurilor care realizează venituri extrabugetare.

În urma constatărilor și a recomandărilor făcute s-a trecut la elaborarea procedurilor privind circuitul documentelor la nivel de facultăți, la întocmirea și urmărirea bugetelor de venituri și cheltuieli pe unitățile auditate și evidența strictă a debitelor existente și recuperarea lor.

Obiectivele conducerii Universității pe linie de auditare și răspundere publică sunt formulate la nivelul activității Biroului de Audit Public Intern al UBB și se referă la realizarea mutației între tipurile de audit abordate, în sensul unei vizibile deplasări de la verificarea exhaustivă, a conformității, către abordarea modernă a auditului intern bazat pe evaluarea sistemelor de management a riscurilor și de control intern.

Direcția importantă de acțiune pentru eficientizarea activității de audit intern este continuarea activității de perfecționare a pregătirii profesionale, care trebuie să conducă la însușirea tehnicilor și instrumentelor specifice muncii de audit, dar și actualizarea cunoștințelor în domeniile auditabile.

Domeniul C. MANAGEMENTUL CALITĂȚII

Criteriul C.1. STRATEGII ȘI PROCEDURI PENTRU ASIGURAREA CALITĂȚII

Standard C.1.1. STRUCTURI ȘI POLITICI PENTRU ASIGURAREA CALITĂȚII

1. Organizarea sistemului de asigurare a calității

Urmărind dezvoltarea culturii calității la nivelul întregii Universități, în structura sistemului de asigurare a calității, au fost create și activate un ansamblu de organisme operaționale necesare pentru coordonarea și implementarea acțiunilor privind calitatea, care funcționează conform legislației și reglementărilor în vigoare.

Începând cu anul 1999 problema calității a fost abordată în cadrul **Centrului de Dezvoltare Strategică și Management** (CDSM) ulterior transformat în **Centrul de Dezvoltare Universitară** (CDU). În anul 2000 CDSM a organizat sesiuni de pregătire în managementul calității cu specialiști ai CHEPS (Olanda) prin programul MATRA. De asemenea, în această perioadă au fost elaborate primele proceduri de evaluare a calității procesului didactic de către studenți.

În anul 2002 se înființează **Departamentul de Asigurare a Calității și Consiliul Calității**, alături de stabilirea unor structuri operaționale cu responsabilități specifice în domeniu. Inițial, Departamentul de Asigurare a Calității a fost un compartiment în cadrul Centrului de Dezvoltare Universitară. Din 2006, la nivel de Universitate, în cadrul **Departamentului Calității și Competitivității** funcționează **Centrul pentru Managementul Calității, Comisia de Evaluare și Asigurare a Calității și Consiliul Calității**, cu rol în definirea strategiilor în domeniul asigurării calității. La nivel de facultate, au fost desemnate Comisiile de Evaluare și Asigurare a Calității și responsabili cu asigurarea calității. Aceste structuri au fost aprobate de Senat, alături de atribuțiile și principiile de evaluare a calității educației.

În colaborare cu Centrul pentru Managementul Calității, Comisia de Evaluare și Asigurare a Calității elaborează anual raportul de evaluare internă a calității, care este făcut public prin afișarea pe site-ul Universității. Anual, comisiile de evaluare și asigurare a calității realizează evaluarea programului calității la nivel de facultate, elaborând propuneri și repere cuantificate pentru evaluarea și monitorizarea calității.

În permanență, aceste structuri formulează propuneri și proiecte de creștere a calității educației în raport cu alte universități de prestigiu din țară și străinătate care sunt discutate și aprobate de Senat.

Comisia pentru Evaluarea și Asigurarea Calității cuprinde atât reprezentanți ai cadrelor didactice și ai studenților, cât și un reprezentant al angajatorilor. Consiliul și Comisia de evaluare a

calității elaborează strategia și cerințele specifice privind dezvoltarea **Sistemului de Management al Calității** în Universitate precum și criteriile și metodologia de evaluare și auditare internă a acesteia; contribuie la dezvoltarea unei culturi a calității în Universitate, atât la nivelul personalului academic și administrativ, cât și al studenților și stabilește măsuri pentru consolidarea acesteia; asigură distribuirea informațiilor privind cultura calității din universitățile europene, americane și asiatice; stabilesc criterii și inițiază analize și evaluări pe baza criteriilor de calitate pe facultăți, departament/catedră, serviciu administrativ, respectiv pe procesele de predare-învățare, cercetare și servicii academice; asigură feedback-ul din partea studenților; asigură feedback-ul din partea angajatorilor; propun evaluări interne și externe și fac publice rezultatele acestora; cooperează cu ARACIS, cu alte agenții și organisme abilitate sau instituții similare din țară sau străinătate, potrivit legii; realizează cercetări științifice consacrate asigurării calității, care să genereze publicarea de materiale privind asigurarea calității. Membrii CEAC contribuie la realizarea anuală a raportului de evaluare internă a UBB.

În anul 2009, 2010 și 2011, o parte din membrii CEAC de la nivel de universitate și de la nivel de facultăți au participat la două programe acreditate CNFPA, de formare auditori interni și specialist în domeniul calității. Scopul acestor programe a fost să perfecționeze membrii CEAC astfel încât, aceștia să contribuie la dezvoltarea sistemului de management al calității. Pentru asigurarea organizării sistemului intern de management al calității, membrii CEAC participă la întâlniri periodice organizate atât la nivel de universitate, cât și la nivel de facultăți. De asemenea, membrii CEAC au contribuit la diseminarea și promovarea activităților prevăzute în cadrul procesului de evaluare a activității didactice de către studenți.

Implicarea studenților în procesul de asigurare și evaluare a calității reprezintă o practică curentă și se realizează la nivele multiple, astfel: sunt incluși reprezentanți ai studenților în Senatul UBB, participând activ la întruniri și ședințe; Comisia pentru evaluarea și asigurarea calității are în componența sa și reprezentanți din partea studenților UBB; procedura de evaluare a cadrelor didactice de către studenți presupune participare activă a studenților pentru a monitoriza și asigura transparență procesului, iar evaluarea satisfacției studenților reprezintă o nouă modalitate de luare în considerare a perspectivei acestora, fiind inclusă ulterior în cadrul proceselor și politicilor de îmbunătățire a calității Universității.

2. Politici și strategii pentru asigurarea calității

În cadrul UBB asigurarea calității și competitivității este reglementată printr-o serie de hotărâri interne privind criteriile de competitivitate și reperatele asigurării calității.

UBB a fost printre primele universități din țară care au acordat o atenție susținută problemei calității elaborându-și o **concepție asupra calității** compatibilizate internațional. Începând cu anul 2000, facultățile au avut obligația de a întocmi un plan anual de managementul calității. În anul 2002 s-au elaborat strategii în domeniul asigurării calității, fiind publicată, sub semnătura rectorului, politica calității: [...] Calitatea este și trebuie să fie preocuparea fiecărui cadru didactic, cercetător, student, angajat, responsabil administrativ din UBB. Strategiile UBB în domeniul calității sunt cuprinse în **Planul Strategic al Universității**, care include obiective pentru toate domeniile calității, specificând în mod particular dezvoltarea și perfecționarea sistemului de management al calității pentru dezvoltarea și implementarea de strategii și politici de îmbunătățire continuă a calității proceselor de predare-învățare, cercetare științifică și servicii suport.

Anual se stabilesc obiective specifice privind calitatea, cuprinse în Planul Operațional, care sunt apoi dezvoltate, de către **Centrul pentru Managementul Calității**, într-un program al asigurării calității, pe o perioadă de un an, la nivel de Universitate. Fiecare facultate își stabilește strategii și obiective proprii de asigurare a calității, precizând acțiunile concrete care vor fi realizate pentru îndeplinirea acestora, responsabilii și termenele de realizare. Atât programul elaborat la nivel de Universitate, cât și cele elaborate de către facultăți, fac referire la calitatea predării-învățării, a

cercetării științifice și a serviciilor interne și către comunitate. La sfârșitul fiecărei perioade acoperite de către aceste programe, se evaluează îndeplinirea obiectivelor stabilite și se propun măsuri de îmbunătățire în funcție de rezultatele obținute.

În vederea stimulării participării fiecărui membru al instituției la creșterea calității și a competitivității procesului educațional, au fost elaborate standarde de referință privind calitatea și a fost lansat la începutul anului 2006 programul „UBB 500”. În acest sens, **Buletinele Calității și Competitivității** realizate în cadrul Centrului pentru Managementul Calității au o apariție trimestrială și sunt adresate personalului didactic și administrativ – cu scopul de a le oferi accesul mai facil la o serie de materiale informative care pot reprezenta puncte de reper importante pentru atingerea obiectivelor propuse.

În vederea realizării obiectivelor strategice cu privire la asigurarea calității, în anul 2010 s-a organizat International Conference - Danube Rectors' Conference: University of Excellence. Teaching, earning, Research, and Community Services, 4-7 Noiembrie 2010. La acest eveniment au fost invitate personalități în domeniul managementului calității și ierarhizărilor de universități.

În prezent, **Prorectoratul** responsabil cu **calitatea și competitivitatea** are pe agendă elaborarea unui concept integrat de calitate în Universitate pe toate componentele activității acesteia.

Criteriul **C.2. PROCEDURI PRIVIND ÎNȚIEREA, MONITORIZAREA ȘI REVIZUIREA PERIODICĂ A PROGRAMELOR ȘI ACTIVITĂȚILOR DESFĂȘURATE**

Standard **C.2.1. APROBAREA, MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA PERIODICĂ A PROGRAMELOR DE STUDIU ȘI DIPLOMELOR CE CORESPUND CALIFICĂRILOR**

1. Existența și aplicarea regulamentului privitor la inițierea, aprobarea, monitorizarea și evaluarea periodică a programelor de studiu

Consiliul pentru Curriculum s-a înființat prin Hotărârea nr. 719/31.01.2006 a Senatului UBB. Conform Reglementării „Acreditare internă în UBB”, nr. 23.007 din 5 ianuarie 2008, **Consiliul pentru Curriculum este autoritatea competentă pentru acreditare internă a programelor de studii**. De la înființare și până în prezent, Consiliul a acoperit responsabilitățile conferite lui prin regulamentul de organizare și funcționare. Astfel este supus acreditării interne a Consiliului orice program care se finalizează cu un certificat sau diplomă care acordă credite.

Misiunea **Consiliului pentru Curriculum** este, în esență, aceea de acreditare internă realizată în acord cu strategia reformei din UBB și cu exigențele acreditărilor externe (naționale și internaționale). Misiunea Consiliului pentru Curriculum presupune următoarele:

- adoptarea **Reperelor de elaborare a planurilor de învățământ și de acreditare internă**, propuse de prorectorul responsabil cu pregătirea la nivel licență și master;
- evaluarea și aprobarea planurilor de învățământ pentru fiecare specializare, cu respectarea actelor normative în vigoare;
- verificarea dosarelor de autorizare sau acreditare a specializărilor, iar, în funcție de calitatea acestora, avizarea pentru înaintarea lor în vederea acreditării externe;
- colaborarea cu **Comisiile permanente de evaluare curriculară** de la nivelul facultăților;
- realizarea unei baze de date privitoare la strategiile și metodele de acreditare, practicate de universitățile partenere;

- promovarea, în funcție de situațiile ivite, a noi exigențe, a noi strategii de dezvoltare, metode de evaluare și regulamente;
- avizul favorabil al Consiliului este condiția înaintării către Senat a tuturor planurilor de învățământ și a programelor de studiu.

În anul 2008, UBB a continuat activitatea de înnoire amplă a specializărilor, atât la programele de studiu de nivel licență cât și la programele de master. În acord cu strategia de dezvoltare a UBB, pentru această perioadă, activitatea Consiliului pentru Curriculum a luat în considerație cerința ca fiecare curriculum să fie adus în standardele de evaluare internă și în structura internațională acceptată. Membrii Consiliului pentru Curriculum au furnizat continuu, prin rapoarte de evaluare, expertiza necesară facultăților în vederea obținerii autorizării/acreditării ARACIS a specializărilor propuse sau expertiza necesară pentru aprobarea în Senat a programelor de formare continuă.

2. Corespondența dintre diplome și calificări

Finalizarea studiilor în cadrul Universității conduce la eliberarea de acte doveditoare a nivelului de educație absolvit.

Ordinul nr. 2.284/28.09.2007 reglementează gestionarea, completarea și eliberarea actelor de studii în sistemul național de învățământ superior.

Hotărârea nr. 890/20.08.2008 reglementează denumirile calificărilor și titlurile conferite absolvenților învățământului universitar de licență înmatriculați în anul I de studii în anii universitari 2005-2006, 2006-2007, 2007-2008, potrivit nomenclatoarelor domeniilor și specializărilor din învățământul universitar de licență, aprobate prin: Hotărârea Guvernului nr. 88/2005 privind organizarea studiilor universitare de licență; Hotărârea Guvernului nr. 916/2005 privind structurile instituțiilor de învățământ superior acreditate sau autorizate să funcționeze provizoriu și a specializărilor din domeniile studiilor universitare de licență, cu modificările ulterioare; Hotărârea Guvernului nr. 1.175/2006 privind organizarea studiilor universitare de licență și aprobarea listei domeniilor și specializărilor din cadrul acestora, cu modificările ulterioare; Hotărârea Guvernului nr. 676/2007 privind domeniile de studii universitare de licență, structurile instituțiilor de învățământ superior și specializările organizate de acestea, cu completările ulterioare, prevăzute în anexa nr. 1 a hotărârii. Hotărârea nr. 890 din 20/08/2008 reglementează atât denumirile calificărilor cât și titlurile conferite absolvenților învățământului universitar pentru profesiile reglementate, prevăzute în anexa nr. 2 a hotărârii.

Domeniile de studii universitare de licență și al specializărilor/programelor de studii din cadrul acestora, al specializărilor/programelor de studii reglementate sectorial și/sau general, precum și numărul de credite de studiu transferabile aferente fiecărei specializări/program de studiu sunt reglementate în **Hotărârea nr. 635/11.06.2008**, hotărârea conținând și lista instituțiilor de învățământ superior de stat, domeniile de studii universitare de licență și specializările/programele de studii acreditate sau autorizate să funcționeze provizoriu.

Ordinul 2.284/2007, Hotărârea 890/2008 și Hotărârea 635/2008 constituie baza legală care se aplică în regimul actelor de studii și care asigură corespondența dintre diploma și calificările obținute în cadrul facultăților UBB.

***Criteriaul* C.3. PROCEDURI, OBIECTIVE ȘI TRANSPARENȚE DE EVALUARE A REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII**

***Standard* C.3.1. EVALUAREA STUDENȚILOR**

1. Universitatea are un regulament privind examinarea și notarea studenților care este aplicat în mod riguros și consecvent

Examinarea și notarea studenților în cadrul Universității Babeș-Bolyai se face ținând cont de **Regulamentul de credite transferabile, Regulamentul privind activitatea profesională a studenților și Hotărârea Senatului Universității din 19 martie 2004** cu privire la **Examinarea și evaluarea studenților la examene**.

Totodată **formele de verificare** prevăzute de aceste regulamente (examen, colocviu și verificare pe parcurs) **se regăsesc în planurile de învățământ** ale programelor de studiu de la nivelurile licență, master, doctorat, fapt ce realizează **integrarea examinării în proiectarea predării și învățării pentru programele de studiu**. Prezentarea procedurilor de evaluare este obligatoriu a fi comunicată studenților la primul curs.

Consiliile profesionale stabilesc exigențele generale pentru promovarea disciplinelor, cu luarea în considerare a standardelor de asigurare a calității privind evaluarea activității studenților adoptate la nivelul Universității sau care corespund mediului profesional aferent specializării.

Criteriul C.4. PROCEDURI DE EVALUARE PERIODICĂ A CALITĂȚII CORPULUI PROFESORAL

Standard C.4.1. CALITATEA PERSONALULUI DIDACTIC ȘI DE CERCETARE

Personalul didactic

1. Raportul dintre efectivul de cadre didactice și efectivul de studenți (Licența, masterat și doctorat)

Raportul post didactic/efectiv de studenți reprezintă un indicator de calitate prin prisma condițiilor și capacității de inter-relaționare directă a celor doi parteneri în procesul formativ-educativ. Parametrii săi sunt impuși de specificul fiecărei specializări și de nivelul de abordare profundă a fiecărei discipline în parte.

Pentru calcularea raportului sus menționat s-au avut în vedere efectivul cadrelor didactice titulare, al cadrelor didactice angajate prin normă de cumul, al cadrelor didactice în prelungire de activitate, precum și lectorii străini care desfășoară activități academice în instituția noastră conform unor convenții cu universități sau instituții partenere.

Referitor la studenți, raportul ia în considerare toate cele trei niveluri de instruire: licența, masterat, doctorat ca expresie a complexității și a diversității oportunităților de formare din instituția noastră.

Facultate	Cadre didactice (CD)	Numar studenti (NS)	Raport (CD/NS)
MATEMATICA SI INFORMATICA	115	1863	1/16
FIZICA	40	388	1/10
CHIMIE SI INGINERIE CHIMICA	80	802	1/10
BIOLOGIE SI GEOLOGIE	62	1051	1/17
GEOGRAFIE	84	3885	1/46
STIINTA SI INGINERIA MEDIULUI	31	1110	1/36
ISOTRIE SI FILOSOFIE	83	1848	1/22
PSIHLOGIE SI STIINTE ALE EDUCATIEI	84	6724	1/80

STIINTE POLITICE ADMINISTRATIVE SI ALE COMUNICARII	86	4622	1/54
LITERE	167	2630	1/16
DREPT	34	2714	1/80
STIINTE ECONOMICE SI GESTIUNEA AFACERILOR	231	11088	1/48
EDUCATIE FIZICA SI SPORT	58	2115	1/36
STUDII EUROPENE	48	1804	1/38
SOCIOLOGIE SI ASISTENTA SOCIALA	47	1496	1/32
BUSINESS	27	1815	1/67
TEOLOGIE ORTODOXA	27	708	1/26
TEOLOGIE GRECO-CATOLICA	19	431	1/23
TEOLOGIE ROMANO-CATOLICA	12	208	1/17
TEOLOGIE REFORMATATA	14	238	1/17
TEATRU SI TELEVIZIUNE	39	325	1/8
TOTAL	1388	47865	1/34

Astfel, pentru specializările de factură artistică, concentrate în Universitate la Facultatea de Teatru și Televiziune, valorile raportului ajung la 1 cadru didactic/8 studenți. Urmează specializările aferente științelor exacte (matematică, informatică, fizică, chimie, biologie, geologie) unde valorile cresc astfel: **1/16** la matematică și la informatică; **1/10** la fizică și chimie; **1/17** la biologie și la geologie.

Valori medii ale raportului se înregistrează la grupa specializărilor teologice. Astfel, pentru teologia ortodoxă valoarea raportului ajunge la **1/26**, la teologie greco-catolică **1/23**, iar la teologie reformată și romano-catolică **1/17**.

Pentru specializările aferente facultăților cu profil umanist raportul variază în funcție de o serie de factori precum: tradiția specializărilor, impactul specializărilor nou introduse, schimbările de pe piața muncii, capacitatea instituției de a angaja cadre didactice valoroase. Astfel, pentru Facultatea de Litere el ajunge la 1/16, pentru Facultatea de Istorie și Filosofie se apropie de 1/22, iar la Facultatea de Sociologie și Asistență Socială este de **1/32**.

În sfârșit, la facultățile cu afluență mare de candidați (Facultatea de Științe Economice și Gestiunea Afacerilor, Facultatea de Studii Europene, Facultatea de Geografie, Facultatea de Drept, Facultatea de Științe Politice, Administrative și ale Comunicării, Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației, Facultatea de Business) raportul depășește 1/30.

La **nivelul Universității Babeș-Bolyai raportul cadru didactic/număr de studenți este de aproximativ 1/34** ceea ce oferă premisele unei activități academice eficiente, atât în ceea ce privește derularea cursurilor cât și a lucrărilor practice de laborator sau a seminariilor. Politica actuală de personal a Universității vizează atingerea unei medii a raportului pe Universitate de sub 1 cadru didactic/25 studenți.

O secțiune a raportului se reflectă și în capacitatea sporită de inițiere și desfășurare a activităților de cercetare acolo unde valorile indicatorului sunt mici. Pentru aceste specializări valoarea indicatorului reliefează posibilitatea conlucrării eficiente între profesor și student pe câmpul investigațiilor, dar și creșterea substanțială a numărului de cadre didactice implicate în cercetarea de anvergură.

2. Evaluarea colegială

Pentru ca personalul didactic din cadrul UBB să poată beneficia de feedback provenit din mai multe perspective cu privire la propria activitate academică, complementar evaluării cursurilor de

către studenți, se derulează evaluarea de către colegi. Cu excepția situațiilor care presupun decizii de promovare, scopul evaluării colegiale vizează perfecționarea activității didactice.

Evaluarea colegială are la bază: 1. Observarea predării la cel puțin o activitate didactică și 2. Analiza portofoliului disciplinei. Fiecare cadru didactic este evaluat o dată la 4 ani, evaluarea realizându-se cu prioritate pentru cadrele didactice care doresc să promoveze. Evaluarea colegială este realizată de către o comisie cuprinzând doi sau trei colegi (cu grad mai mare sau echivalent cu gradul persoanei evaluate) stabilită la nivel de facultate. Pe baza observației prestației la curs și a examinării materialelor didactice primite, comisia de evaluare completează protocolul de observație, care conține criteriile de evaluare și are anexat chestionarul de evaluare colegială. Responsabilii cu asigurarea calității la nivel de facultăți și/sau membrii Comisiei de evaluare și asigurare a calității desemnați de către decan asigură evidența evaluărilor colegiale desfășurate în cadrul facultății. Rezultatele evaluărilor sunt discutate în cadrul ședințelor de catedră; pe baza acestora se propun măsuri de îmbunătățire a calității actului didactic, iar acestea pot fi avute în vedere în propunerile pentru premierile anuale. Dosarele conținând evaluările cadrelor didactice se află la catedre, șeful de catedră fiind cel care le deține.

Prin proiectul cu finanțare europeană „Asigurarea calității prin formarea resursei umane și orientare spre piața muncii” începând cu anul 2009 s-a dezvoltat un sistem on-line de evaluare colegială care facilitează desfășurarea și valorificarea acestui tip de feedback între cadrele didactice.

3. Evaluarea personalului didactic de către studenți

Procesul de evaluare a cursurilor de către studenți se desfășoară prin intermediul **Centrului pentru Managementul Calității** și include anual toate facultățile. Se urmărește evaluarea anuală a cel puțin uneia dintre disciplinele predate de fiecare cadru didactic (curs/seminar/lucrare de laborator). Aceasta deservește 3 categorii de persoane:

- **cadrele didactice** – care prin fișa individuală cu rezultate pe care o primesc în urma procesării răspunsurilor, obțin feed-backul necesar îmbunătățirii cursurilor și metodelor de predare;
- **studenții** – care folosesc informațiile evaluărilor pentru a putea face o alegere eficientă a cursurilor (rapoartele anuale de evaluare sunt publice pe pagina web <http://qa.ubbcluj.ro>)
- **conducerea** – care folosește aceste informații comparative în cadrul managementului resurselor umane (rezultatele obținute sunt luate în calcul în stabilirea coeficientului anual de evaluare acordat fiecărui cadru didactic) și în elaborarea strategiilor de creștere a calității procesului educațional.

În anul universitar 2009-2010, la UBB au fost evaluate online 432 de cursuri și seminarii, predate la 9 facultăți ale universității. Distribuția pe facultăți, pe fiecare tip de unitate didactică evaluată, este prezentată în **Raportul privind evaluarea de către studenți. Rezultatele obținute în urma procesului de evaluare indică un nivel ridicat de satisfacție generală a studenților, toate mediile fiind peste 3.5 (pe o scală de la 1 la 5)**. Disponibilitatea cadrului didactic de a răspunde la întrebărilor și nelămuririlor studenților este trăsătura de care aceștia sunt cel mai adesea mulțumiți, indiferent că este vorba de curs sau seminar, la nivel licență sau la nivel masterat. Alte aspecte de care studenții sunt în general mulțumiți vizează utilizarea eficientă a timpului alocat cursului/seminarului, și comunicare clară, din timp, a sarcinilor, procedurilor și criteriilor de evaluare. Un anumit pattern de răspuns este ușor de identificat și în cazul dimensiunilor considerate de către studenți nesatisfăcătoare. Calitatea metodelor de predare și a materialelor didactice utilizate respectiv slaba solicitare efortului susținut și a implicării active au fost apreciate în mod constant mai puțin pozitiv. Rezultatele ne indică un feedback favorabil obținut din partea studenților pentru disciplinele predate în cadrul Universității.

Rezultatele individuale ale evaluărilor sunt trimise anual decanilor și fiecărui cadru didactic evaluat și sunt discutate în ședințele de catedră, în vederea adoptării măsurilor de îmbunătățire a performanțelor didactice. Instrumentele de evaluare sunt supuse unui proces de îmbunătățire continuă.

4. Evaluarea de către managementul universității

Anual, la nivelul Universității se realizează evaluarea personalului didactic de către conducerea fiecărui departament/facultăți. Personalul didactic, în funcție de gradul didactic pe care-l ocupă la momentul evaluării, este evaluat printr-un instrument standard multicriterial de evaluare în care se ponderează următoarele dimensiuni de evaluare: elaborarea de materiale didactice, cercetarea științifică, activitatea cu studenții, recunoașterea națională, recunoașterea internațională, activitatea în comunitatea academică și participarea la dezvoltarea instituțională.

Aprecierea anuală, coeficientul de salarizare și promovarea personalului didactic depind de rezultatele evaluării, la care sunt avute în vedere rezultatele evaluării colegiale și ale evaluării făcute de studenți. Promovarea personalului didactic se realizează în conformitate cu HG 238/2000 privind evaluarea performanțelor individuale ale personalului didactic din învățământul superior, OMEC 5098/2005 – Sistemul de evaluare privind conferirea titlului de profesor universitar, OMEC 5099/2005 – Sistemul de evaluare privind conferirea titlului de conferențiar universitar.

De asemenea, s-a realizat și **autoevaluarea activității didactice** pe următoarele dimensiuni: pregătirea și organizarea cursului, conținutul științific al cursului, abilitățile de comunicare, relațiile cu studenții, procedura și criteriile de evaluare, utilitatea și relevanța cursului.

Este în curs evaluarea catedrelor și a cadrelor didactice și de cercetare, din punctul de vedere al **performanțelor științifice în activitatea de cercetare**.

În mai 2009 Universitatea Babeș-Bolyai a fost supusă evaluării instituționale din partea Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ARACIS), primind calificativul "Grad ridicat de încredere".

Personalul de cercetare

Personalul de cercetare din Universitate este constituit din cadre didactice, cercetători, doctoranzi și studenți la nivel licență și master. Prin normă, cadrele didactice sunt obligate să aloce 25 % din timp activității de cercetare.

Art. 2. din **Statutul Cercetătorului din UBB** definește cercetătorii ca fiind „profesioniști angajați în conceperea și crearea de noi cunoștințe, produse, procese, metode și sisteme ca și în managementul proiectelor respective” (Proposed Standard Practice for Surveys on Research and Experimental Development, Frascati Manual, OECD, 2002).

Categoriile de personal din cercetare – dezvoltare sunt cele prevăzute de Statutul personalului de cercetare – dezvoltare (Legea 319 pe 2003), și anume:

- a) personal de cercetare-dezvoltare;
- b) cadre didactice universitare;
- c) personal auxiliar din activitatea de cercetare-dezvoltare;
- d) personal din aparatul funcțional.

Personalul de cercetare-dezvoltare prevăzut la lit. a cu studii superioare, care desfășoară activități de cercetare științifică se diferențiază pe funcții și grade profesionale, după cum urmează:

- a) cercetător științific gradul I;
- b) cercetător științific gradul II;
- c) cercetător științific gradul III;
- d) cercetător științific;
- e) asistent de cercetare științifică.

Personalul de cercetare-dezvoltare prevăzut la lit. a cu studii superioare tehnice, care desfășoară activități de dezvoltare tehnologică, se diferențiază pe funcții și grade profesionale, după cum urmează:

- a) inginer de dezvoltare tehnologică gradul I - IDT I;
- b) inginer de dezvoltare tehnologică gradul II - IDT II;
- c) inginer de dezvoltare tehnologică gradul III - IDT III;
- d) inginer de dezvoltare tehnologică - IDT.

Personalul auxiliar cu studii medii din activitatea de cercetare-dezvoltare, prevăzut la lit. c, se diferențiază pe funcții și trepte profesionale, după cum urmează:

- a) tehnician treapta I - T I;
- b) tehnician treapta II - T II;
- c) tehnician treapta III - T III;
- d) tehnician stagiar – TS.

Evoluția corpului de cercetare este grăitoare: odată acceptată misiunea universității ca fiind complexă și incluzând cercetarea ca o activitate de aceeași importanță ca și învățarea, în decembrie 2004 s-a adoptat **Strategia Cercetării** care stipula măsurile de creștere cantitativă și calitativă a corpului de cercetători. S-au fixat țintele de atins în privința dimensiunii corpului cercetătorilor la 500 până în 2012, cât și politicile de atragere a cercetătorilor de calitate, inclusiv prin program de burse postdoc inițiat în anul 2005. La ora actuală, UBB are **285** de cercetători angajați din contracte și 517 doctoranzi cu frecvență, deci în total **802** cercetători full time, dintre care 517 „early stage researchers”.

UBB a avut și are o preocupare de sporire a numărului personalului de cercetare. Dacă, în anul 2006, numărul personalului de cercetare era de 35, în anul 2010, el a crescut la **285**. Obiectivul ce se propune a fi atins în 2012 este un număr de 500 de cercetători profesioniști în Universitate.

Angajarea personalului de cercetare se face pe baza **Statutului cercetătorului** sub supervizarea **Consiliului Cercetării Științifice**. UBB are un **Statut al Cercetătorului în UBB** care stipulează drepturile (egale cu ale cadrelor didactice) și obligațiile personalului de cercetare.

Criteriul C.5. ACCESIBILITATEA RESURSELOR ADECVATE ÎNVĂȚĂRII

Standard C.5.1. RESURSE DE ÎNVĂȚARE ȘI SERVICII STUDENȚEȘTI

1. Disponibilitatea resurselor de învățare

Studentii UBB beneficiază de acces pentru studiu la **Biblioteca Centrală Universitară „Lucian Blaga”** din Cluj-Napoca, cea mai mare bibliotecă universitară din România și din sud-estul Europei.

BCU dispune de un sediu central și de 31 de **biblioteci filiale** care funcționează în spațiile UBB aflate în municipiul Cluj-Napoca, la care se adaugă 10 **biblioteci ale extensiunilor universitare** din alte localități (Blaj, Oradea, Gheorgheni, Sighetu-Marmației, Bistrița, Năsăud, Sfântu-Gheorghe, Dej, Zalău și Satu Mare).

Spațiul destinat lecturii este de 15.804 mp, distribuit în 77 de săli, care înglobează 2.453 de locuri.

La sfârșitul anului **2009** BCU deținea un fond documentar de **3.925.243** volume, din care:

- cărți și periodice tipărite - 3.590.886 volume;
- manuscrise – 6.497 volume;
- microformate – 15.591 volume;
- documente audiovizuale – 8.626;

- alte documente de bibliotecă – 303.643.

Efectivul publicațiilor noi achiziționate în anul 2009 este de 45.922 volume.

Pe lângă abonamentele la varianta printată a publicațiilor, au fost realizate și o serie de **abonamente la biblioteci on-line** și la diverse publicații care apar on-line. Astfel pot fi accesate 79 de baze de date, cuprinzând 1.393 de cărți electronice și 27.511 periodice electronice, acoperind toate domeniile studiate la Universitate.

La sfârșitul anului 2008 BCU deținea un fond documentar de **3.879.044** volume, din care:

- cărți și periodice tipărite - 3.553.290 volume;
- manuscrise – 6.497 volume;
- microformate – 15.591 volume;
- documente audiovizuale – 8.211;
- alte documente de bibliotecă – 303.666.

Colecția de documente electronice s-a îmbogățit în anul 2008 și prin **digitizarea unor publicații de patrimoniu** (28 de titluri, 34 volume) și a 11 titluri de reviste (209 volume), reviste reprezentative pentru Transilvania și foarte solicitate de beneficiarii bibliotecii.

Pentru a facilita accesul la fondul de documentar existent, biblioteca are în dotare 7 servere și 318 stații de lucru (70 provenind din dotarea UBB), din care 58 sunt puse la dispoziția utilizatorilor. La acestea se adaugă facilitățile de a utiliza laptop-uri proprii, prin 100 de puncte de acces la rețeaua bibliotecii pe cablu torsadat sau prin rețele wireless.

Obiectivul „inclusiunea bibliotecilor de facultate într-un sistem informatic integrat de documentare on-line” a fost realizat integral, toate bibliotecile filiale fiind incluse în rețelele de calculatoare ale facultăților din care fac parte, iar între UBB și BCU este stabilită o conexiune pe fibră optică.

Sistemul integrat de bibliotecă ALEPH 500 este funcțional în toate aceste biblioteci, astfel utilizatorii vor găsi în catalogul on-line publicații aflate în toate aceste locații, catalog accesibil și pe Internet din pagina de primire a bibliotecii aflată la adresa <http://www.bcucluj.ro>, opțiunea Catalog BCU.

De menționat că și bazele de date abonate sunt accesibile din toată rețeaua universității, chiar și din campus, cu excepția bazei de date JSTOR (<http://www.bcucluj.ro/baze/databases.html>).

O bibliotecă specifică orientată pe publicații din zona învățământului superior este **Biblioteca Academică** din cadrul Centrului de Dezvoltare Universitară. Biblioteca Academică achiziționează surse informaționale orientate strict pe domeniul învățământului superior. Aici se pot consulta datele și informațiile referitoare la starea calității la nivel intern (rapoarte de evaluare, broșuri, UBB Info) și la nivel internațional (publicații de specialitate, CD-uri, materiale fotocopyate).

2. Servicii studențești

UBB, prin **Direcția Generală Administrativă – Serviciul Social**, vine în sprijinul studenților cu următoarele servicii: cazare și masă, susținere financiară parțială a studenților prin acordarea de ajutoare bănești (burse sociale, burse ocazionale), acordarea unor facilități privind petrecerea timpului liber. Serviciul Social în colaborare cu organizațiile studențești (**O.S.U.B.B., O.S.E., E.G.E.A., E.L.S.A., A.S.P.R., A.I.E.S.E.C., A.E.G.E.E., O.S.N., S.S.E., O.S.C., A.S.B.**) se preocupă de gestionarea vieții sociale a studenților din Universitate.

Servicii de cazare

În anul universitar **2010-2011** sunt cazați în căminele Universității un număr de **5007** studenți, care reprezintă **45,5%** din totalul cererilor de cazare înregistrate (**11000** cereri de cazare), numărul de studenți cazați reprezintă aproximativ **11%** din numărul de studenți.

Servicii de preparare și servire a mesei sunt distribuite în toate clădirile importante ale Universității. Fiecare facultate cu număr important de studenți dispune de o cantină. În fiecare zi masa este pregătită și servită pentru minimum 2.000 de studenți și cadre didactice.

Serviciul de transport al Universității asigură mijloacele de transport necesare activităților didactice sau de petrecere a timpului liber.

Împreună cu organizațiile studențești din Universitate se organizează activități sportive în **Parcul Sportiv „Iuliu Hațieganu”**.

Criteriul C.6. BAZA DE DATE ACTUALIZATĂ SISTEMATIC REFERITOARE LA ASIGURAREA INTERNĂ A CALITĂȚII

Standard C.6.1. SISTEME DE INFORMAȚII

1. Baze de date și informații

Pe baza aplicațiilor dezvoltate de către **Departamentul de Informatizare** se asigură implementarea sistemelor informatice la nivelul tuturor unităților structurale ale universității și valorificarea acestora în procesul de evaluare instituțională a calității; astfel, se asigură o comunicare performantă între structurile cu responsabilități în domeniul calității, printr-un acces fiabil la serviciile internet pentru toți studenții și personalul UBB și o continuă modernizare a facilităților Intranet oferite de rețeaua de comunicații – *UBBNet*; se oferă servicii electronice de informare asupra programelor academice ale UBB și de prezentare a facilităților educaționale dedicate comunității publice.

Prin **subsistemele informatice dedicate procesului educațional** (*AcademicInfo*, *Managementul Cercetării UBB*, *ManageAsist*) se permite centralizarea și monitorizarea informațiilor necesare sistemului de management al calității. Astfel, baza de date care centralizează toată activitatea de cercetare a personalului universitar face posibilă evaluarea analitică a performanței pe dimensiunea cercetare științifică, atât individual pentru fiecare cadru didactic, cât și la nivel de catedră sau facultate. Pentru învățământul la distanță a fost realizată o platformă online, care include materialele și informațiile necesare procesului de asigurare și evaluare a calității specifice ID și facilitează comunicarea între personalul universitar și studenți.

În procesul de evaluare a cursurilor de către studenți a fost dezvoltat un soft care permite **scanarea automată**, prelucrarea și integrarea într-o bază de date a rezultatelor obținute din partea studenților. De asemenea, a fost demarată o anchetă on-line prin care se urmărește identificarea nevoii de forță de muncă existente la nivelul pieței muncii.

Pe pagina web a Centrului pentru Managementul Calității (<http://qa.ubbcluj.ro>) sunt incluse documentele, informațiile și noutățile cu privire la asigurarea calității, astfel încât acestea să poată fi accesate și utilizate de către toate cadrele didactice și studenții Universității. Permanent, în cadrul **Bibliotecii Academice**, la secțiunea **Biblioteca Politicilor Calității**, se actualizează prin noi dotări sursele informaționale orientate strict pe domeniul învățământului superior.

Prin proiectul **Asigurarea calității programelor de studii universitare prin formarea resursei umane și orientare spre piața muncii**, care se va derula prin intermediul Centrului pentru Managementul Calității, se asigură dezvoltarea de noi aplicații software necesare sistemului de management al calității (aplicații on-line pentru obținerea feedbackului din partea studenților asupra procesului educațional, monitorizarea nivelului de satisfacție al acestora și pentru realizarea evaluării colegiale a cadrelor didactice). Activitățile proiectului au fost astfel planificate încât să asigure dezvoltarea, actualizarea și managementul bazelor de date privind calitatea în cadrul întregii

universități și consolidarea rețelelor de colaborare ale instituției cu alte universități și cu agenți economici.

Prin informarea permanentă cu privire la progresul în domeniul calității înregistrat de alte universități din țară și străinătate, UBB urmărește dezvoltarea de bune practici în domeniul calității și elaborarea de standarde de calitate care să garanteze caracterul competitiv al Universității la nivel internațional.

Criteriul **C.7. TRANSPARENȚA INFORMAȚIILOR DE INTERES PUBLIC CU PRIVIRE LA PROGRAMELE DE STUDIU ȘI DUPĂ CAZ, CERTIFICATELE, DIPLOMELE ȘI CALIFICĂRILE OFERITE**

Standard **C.7.1. INFORMAȚIE PUBLICĂ**

1. Oferta de informații publice

În UBB informațiile de interes public sunt oferite pe mai multe căi:

Departamentul de Imagine

Departamentul de Imagine este o entitate care ține legătura cu presa, organizează conferințele de presă săptămânale, face publicitate Universității și întocmește toate materialele informative ale Universității. De asemenea, Departamentul de Imagine organizează anual campania de publicitate pentru admitere.

UBB Info

Principalul și tradiționalul mijloc de informare este **Buletinul Informativ al Universității**, UBB Info care a avut inițial o frecvență de apariție lunară, dar pe măsură ce numărul de documente a crescut, a ajuns și la **100** de numere pe an (2008), **în anul 2009 au fost tipărite 51 de numere**. UBB Info conține informații legate de proiectele supuse dezbaterii de diferitele organisme ale UBB (Consiliul pentru Curriculum, Institutul de Studii Doctorale, Consiliul Cercetării, Consiliul Academic, Centrul de Dezvoltare Universitară etc.) și este distribuit la toate catedrele, decanatele și serviciile Universității. UBB Info este întocmit de către Secretariatul General al Universității.

Panourile plasmă

La intrarea în toate clădirile principale ale universității, sunt amplasate **panouri plasmă**, informative, prin care se transmit către studenți și public cele mai noi informații în limbile română și maghiară sau în funcție de tipul de acțiune prezentată și în alte limbi. Informația este actualizată de Departamentul de Imagine al UBB.

Purtătorul de cuvânt

Instituția **Purtătorului de Cuvânt** este cea care răspunde tuturor întrebărilor din presă și care întocmește declarațiile oficiale ale universității.

Compartimentul de Relații cu Publicul

Compartimentul de Relații cu Publicul oferă informații referitoare la activitățile Universității în special publicului din afara universității, informații referitoare la amplasarea diferitelor activități în spațiu, răspunde sesizărilor sau le direcționează către compartimentele solicitate să răspundă și urmărește răspunsul în timpul cerut de lege la petițiile formulate. Solicitățile de informații formulate

sunt înregistrate în cadrul Direcției Generale Administrative și înaintate spre soluționare persoanei responsabile cu difuzarea informațiilor de interes public.

Modul de organizare precum și procedura de lucru și funcționare ale Compartimentului sunt în conformitate cu Legea 544/2001, modificată, cu Hotărârea nr. 123/2002 privind normele de aplicare ale acesteia, precum și în acord cu prevederile OG nr.27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor. În vederea aplicării acestor acte normative, la nivelul Universității a fost adoptat un **Regulament referitor la soluționarea petițiilor, reclamațiilor și cererilor privitoare la informațiile publice**, adoptat în ședința Senatului Universității din 2 martie 2009 (înregistrat sub nr. 23068/25.02.2009). Compartimentul de Relații cu Publicul își prezintă, anual, activitatea într-un raport.

Website-ul

Pentru a veni în sprijinul celor interesați de accesarea informațiilor cu caracter public UBB facilitează accesul la informațiile de interes public pe care le produce prin intermediul site-ului www.ubbcluj.ro.

Orice persoană poate obține informații de interes public care privesc UBB accesând site-ul www.ubbcluj.ro. La pagina informații de interes public se află afișată persoana responsabilă cu difuzarea informațiilor publice din Universitate, cu toate datele de contact.

Din punct de vedere informațional **site-ul UBB** www.ubbcluj.ro asigură promovarea identității UBB, a profilului său multicultural, a tradiției educaționale și a calității programelor oferite (facilități de informare-comunicare pentru comunitatea publică și în cadrul UBB); facilități de informare-comunicare electronică pentru cadrele didactice și angajații Universității; facilități de informare-comunicare electronică pentru studenți.

În administrarea site-ului, se urmăresc:

- **Creșterea performanțelor site-ului în ierarhiile webmetrics**

În ierarhia Webometrics www.webometrics.info din **26 ianuarie 2009**, UBB se situează **poziția 1197**, pe locul 1 în România (ASE București – 1207, Politehnica București – 1223, Universitatea București – 1232), locul 1 mondial fiind ocupat de MIT (Massachusetts Institute of Technology). În anul 2008 au fost luate măsuri pentru avansarea în această ierarhie, în special, prin integrarea site-urilor din afara domeniului ubbcluj în cadrul acestuia. Criteriile luate în considerare sunt dimensiunea site-ului, vizibilitatea, cantitatea de informații din fișiere postate, performanțele de cercetare ale cadrelor didactice și cercetătorilor. Se urmărește în principal activarea cooperărilor internaționale și partenerilor instituționali ai UBB pentru includerea de link-uri către UBB, pe bază de reciprocitate, atât la nivelul acordurilor de cooperare, cât și a programelor educaționale și de cercetare desfășurate în parteneriat, precum și integrarea tuturor site-urilor institutelor, departamentelor, catedrelor, centrelor de cercetare și extensiilor UBB în cadrul domeniului ubbcluj:

- Dezvoltarea site-urilor extensiilor academice – <http://extensii.ubbcluj.ro>;
- Asigurarea de șabloane de proiectare a site-urilor centrelor/facultăților/extensiilor în acord cu identitatea vizuală a site-ului UBB;
- Dezvoltarea și monitorizarea site-ului dedicat studenților internaționali pentru atragerea acestora într-un număr cât mai mare în programele de studii ale UBB;
- Actualizarea secțiunilor de evenimente UBB – <http://www.ubbcluj.ro/news>;
- Actualizarea permanentă a site-urilor facultăților pentru a reflecta toate programele academice oferite.

Criteriul

C.8. FUNCȚIONALITATEA STRUCTURILOR DE ASIGURAREA CALITĂȚII EDUCAȚIEI, CONFORM LEGII

Standard

C.8.1. STRUCTURA INSTITUȚIONALĂ DE ASIGURARE A CALITĂȚII EDUCAȚIEI ESTE CONFORMĂ PREVEDERILOR LEGALE ȘI ÎȘI DESFĂȘOARĂ ACTIVITATEA PERMANENT

1. Comisia coordonează aplicarea procedurilor și activităților de evaluare și asigurare a calității

UBB asigură funcționalitatea structurilor operaționale create pentru coordonarea și implementarea acțiunilor de asigurare a calității: Comisia de Evaluare și Asigurare a Calității, Consiliul Calității și Departamentul Calității și Competitivității (în cadrul căruia funcționează Centrul pentru Managementul Calității, Comisiile de Evaluare și Asigurare a Calității și responsabilii cu asigurarea calității pe facultăți. Toate aceste structuri au fost aprobate de Senat, alături de atribuțiile, principiile, mecanismele și procedurile de evaluare a calității educației.

În colaborare, **Comisia de Evaluare și Asigurare a Calității și Centrul pentru Managementul Calității** elaborează anual raportul de evaluare internă a calității, care este făcut public prin afișarea pe site-ul Universității <http://qa.ubbcluj.ro/documente.htm>. Anual, comisiile de evaluare și asigurare a calității realizează evaluarea programului calității la nivel de facultate, elaborând propuneri și repere cuantificate pentru evaluarea și monitorizarea calității. În funcție de gradul de realizare a planurilor și programelor privind calitate și a rezultatelor obținute la evaluările anuale ale fiecărei unități din cadrul universității, aceste structuri formulează propuneri și proiecte de creștere a calității educației care sunt discutate și aprobate de Senat.

În cadrul **Centrului pentru Managementul Calității** a fost elaborat **Manualul Calității**, care cuprinde misiunea, politica Universității în domeniul calității, elementele sistemului de management al calității, proceduri și instrumente de lucru și care contribuie la funcționalitatea mecanismelor de asigurare a calității.

Cooperarea dintre UBB și celelalte instituții de învățământ superior s-a asigurat în special prin intermediul participării în proiecte comune și prin participarea la evenimente naționale și internaționale în domeniul calității (proiecte comune, simpozioane, conferințe, workshopuri în domeniul calității). Prin intermediul acestor acțiuni se asigură dezvoltarea și implementarea bunelor practici și a elementelor cu caracter inovator în domeniul calității.

În prezent UBB ca instituție publică a devenit tot mai preocupată de obligațiile față de societate, față de mediul economic și social, în particular, de parteneriatul public-privat.